

T.C.
BOLU ABANT İZZET BAYSAL ÜNİVERSİTESİ
EĞİTİM BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ
EĞİTİM BİLİMLERİ ANABİLİM DALI
EĞİTİM YÖNETİMİ BİLİM DALI

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYADA
ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİNE YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

Yüksek Lisans Tezi

Hazırlayan
Sinem DÜZEN SOYSAL

Danışman
Prof. Dr. Şenay SEZGİN NARTGÜN

BOLU, MAYIS - 2019

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAY FORMU

Sinem DÜZEN SOYSAL tarafından hazırlanan “Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimine Yönelik Görüşleri ” adlı çalışma Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalında Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir. (03.05.2019)

Akademik Unvan ve Adı Soyadı

İmza

Üye (Tez Danışmanı) : Prof. Dr. Şenay SEZGİN NARTGÜN

Üye : Prof. Dr. Türkan ARGON

Üye : Doç. Dr. Cevat ELMA

Eğitim Bilimleri Enstitüsü'nün Onayı

Prof. Dr. Türkan ARGON
Eğitim Bilimleri Enstitü Müdürü

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum, “Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimine Yönelik Görüşleri” adlı çalışmanın yazılmasında bilimsel ve etik kurallara uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlanılması durumunda atıfta bulunduğumu, kullanılan verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin tamamının ya da bir kısmının bu üniversite veya başka bir üniversitede bir tez çalışması olarak sunulmadığımı beyan ederim. 03/05/ 2019

Sinem DÜZEN SOYSAL

Oğlum Mehmet'e

TEŞEKKÜR

Lisans eğitimimi tamamladıktan sonraki uzun aradan sonra, biraz tedirginlik ve fazlaca cesaretle çıktığım yüksek lisans yolcuğumda yanımda olan, destekleyen, katkılarını esirgemeyen hayatımda olan ve bu süreçte hayatıma giren herkese teşekkürü borç bilirim.

Ders dönemi, öğrenciliğe verdiğim uzun aradan sonra benim için heyecanlıydı, dolu dolu geçti ve mesleki anlamda büyük katkılar sağladı. Derslerine katıldığım tüm hocalarıma saygılar sunarım. Özellikle derslerine büyük bir hevesle katıldığım ve çok değerli bilgiler edindiğim Prof. Dr. TÜRKAN ARGON'a teşekkür ederim.

Tez danışmanım olmayı kabul ettiği ve bu süreçte her türlü desteği esirgmeden, sabırla bana yol gösterip, her aşamada yardımcı olduğu için, çok değerli hocam, Prof. Dr. ŞENAY SEZGİN NARTGÜN'e ne kadar teşekkür etsem yetersiz kalacaktır. Yollarımız kesiştiği için ve hayatıma bilgisi, birikimi ve sevgisiyle değdiği için çok şanslıyım.

Zaman ayırıp, araştırmama katılan değerli öğretmen arkadaşlarıma sonsuz teşekkürler.

Tüm eğitim hayatım boyunca beni destekleyen, hayata karşı duruşumun oluşmasında temelleri atan, her zaman arkamdaki güç olduklarını bilmem sebebiyle, daha sağlam basabilmemi sağlayan kıymetli annem ve babama,

Tez çalışmam süresince yorulduğum her an yanımda olup, motive eden, her türlü desteği koşulsuz sunan sevgili eşim İdris Bülent SOYSAL'a ve hayatımın anlamı, canım oğlum Mehmet'e teşekkür ederim.

Sinem DÜZEN SOYSAL

Bolu, 2019

İÇİNDEKİLER

YÜKSEK LİSANS TEZ ONAY FORMU	ii
ETİK İLKELERE UYULDUĞUNA İLİŞKİN BEYAN.....	iii
İTHAF.....	iv
TEŞEKKÜR	v
İÇİNDEKİLER	vi
TABLolar DİZİNİ.....	ix
KISALTMALAR DİZİNİ.....	x
ÖZET	xi
ABSTRACT	xiv
I. BÖLÜM	
1.Giriş	1
1.1. Problem Durumu.....	1
1.2. Problem Cümlesi	6
1.3. Araştırmanın Amacı	6
1.3.1. Alt problemler	6
1.4. Araştırmanın Önemi	6
1.5. Sayılılar.....	7
1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları	8
1.7. Tanımlar	8
II. BÖLÜM	
2. Kuramsal Temeller ve Literatür	9
2.1. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi	9
2.1.1. Eğitim	9
2.1.2. Teknoloji	11
2.1.3. Sosyal medya okuryazarlığı	12
2.1.4. Sosyal medya	15
2.1.5. Sosyal medyanın tarihçesi	19
2.1.6. Sosyal medyanın çeşitleri	23

2.1.6.1. Blogglar	23
2.1.6.2. Mikro blogglar	24
2.1.6.3. Wikiler	24
2.1.6.4. Sosyal ağlar	25
2.1.6.4.1. Facebook	25
2.1.6.4.2. Twitter	26
2.1.6.4.3. Instagram	27
2.1.6.4.4. YouTube	28
2.1.6.4.5. Snapchat	28
2.1.6.4.6. LinkedIn	29
2.1.6.4.7. Whatsapp	29
2.1.6.5. Eğitsel amaçlı sosyal medya platformları	30
2.1.6.5.1. Edmodo	31
2.1.6.5.2. Schoology	31
2.1.6.5.3. Google classroom	31
2.1.6.5.4. Beyaz pano	32
2.1.6.5.5. E- okul	32
2.1.6.5.6. Eba	33
2.1.6.6. Sosyal medya ve eğitim	34
2.1.6.7. Sosyal medyada öğretmen – öğrenci etkileşimi	41
2.1.6.8. Türkiye’de eğitim kurumlarında sosyal medya kullanımı	44
2.2. İlgili Araştırmalar	46
2.2.1. Yurtiçinde yapılan araştırmalar	46
2.2.2. Yurtdışında yapılan araştırmalar	51
III. BÖLÜM	
3. Yöntem	54
3.1. Araştırma Modeli	54
3.2. Çalışma Evreni	54
3.3. Veri Toplama Aracı	57
3.3.1. Kişisel bilgi formu	58
3.3.2. Sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi ölçeği	58
3.3.3. Nitel görüşme formu	59

3.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması ve Verilerin Toplanması	59
3.5. Verilerin Analizi	60
IV. BÖLÜM	
4. Bulgular, Yorum, Tartışma	62
4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	62
4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorum	72
4.2.1. Öğretmenlerin cinsiyet değişkenine göre görüşleri	72
4.2.2. Öğretmenlerin sınıf mevcudu değişkenine göre görüşleri	75
4.2.3. Öğretmenlerin eğitim düzeyi değişkenine göre görüşleri.....	76
4.2.4. Öğretmenlerin yaş değişkenine göre görüşleri	78
4.2.5. Öğretmenlerin kıdem değişkenine göre görüşleri	83
V. BÖLÜM	
5. Sonuç ve Öneriler	91
5.1 Sonuç	91
5.1.1. Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar	91
5.1.2. İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar	92
5.1.2.1. Cinsiyet değişkenine ilişkin sonuçlar	92
5.1.2.2. Sınıf mevcudu değişkenine ilişkin sonuçlar	92
5.1.2.3. Eğitim düzeyi değişkenine ilişkin sonuçlar	93
5.1.2.4. Yaş değişkenine ilişkin sonuçlar	93
5.1.2.5. Kıdem değişkenine ilişkin sonuçlar	95
5.2. Araştırmanın Sonuçlarına Dair Öneriler	97
KAYNAKLAR	100
EKLER	
EK 1. Veri Toplama Aracı	112
EK 2. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği İzni	114
EK 3. Kişisel Bilgi Formu	115
EK 4. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	116
EK 5. Nitel Görüşme Formu	117
EK 6. AİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu İzni	119
EK 7. MEB İzin	120

EK 8. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeğinin Veri Gruplarının Normalliğinin Sınanmasına İlişkin Kolmogorov-Smirnov Testine Ait Bulgular	121
EK 9. Ölçekler ve Alt Boyutların Madde Frekans Değerleri	123
EK 10. Tutanak	124
EK 11. Özgeçmiş	125

TABLOLAR DİZİNİ

Tablo 2.1. Sosyal medya ve geleneksel medyanın farkları	17
Tablo 2.2. Eğitim teknolojilerindeki gelişimin dönemleri	35
Tablo 3.1. Örnekleme dahil edilen okullar ve öğretmen sayıları	55
Tablo 3.2. Araştırmanın çalışma evreninde yer alan katılımcıların kişisel bilgiler	56
Tablo 3.3. Nitel görüşmeye katılan öğretmenlerin kişisel bilgileri.....	56
Tablo 3.4. Ölçek ve alt boyutlara ait cronbach alpha güvenirlik katsayıları.....	57
Tablo 4.1. Ölçek ve alt boyutlara ait betimleyici istatistikler	62
Tablo 4.2. Betimleyici istatistik sonuçlarının olası sebepleri ile ilgili öğretmen görüşleri	66
Tablo 4.3. Katılımcıların cinsiyet ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Mann Whitney U Testi	72
Tablo 4.4. Katılımcıların cinsiyet değişkenine göre görüşlerindeki farklılığın olası sebepleri ile ilgili görüşleri	74
Tablo 4.5. Katılımcıların sınıf mevcudu ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Mann Whitney U Testi.....	76
Tablo 4.6. Katılımcıların eğitim düzeyi ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Mann Whitney U Testi.....	77
Tablo 4.7. Katılımcıların yaş ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Kruskal-Wallis Testi	78
Tablo 4.8. Katılımcıların yaş değişkenine göre görüşlerindeki farklılığın olası sebepleri ile ilgili görüşleri	81
Tablo 4.9. Katılımcıların kıdem ile ölçekler ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Kruskal-Wallis Testi	83
Tablo 4.10. Katılımcıların kıdem değişkenine göre görüşlerindeki farklılığın olası sebepleri ile ilgili görüşler	86

KISALTMALAR DİZİNİ

- EBA : Eğitim Bilişim Ağı
MEB : Milli Eğitim Bakanlığı
SPSS : Statistical Package for the Social Sciences / Sosyal Bilimler İçin
İstatistikî Paket Programı.
TDK : Türk Dil Kurumu

ÖZET

SINIF ÖĞRETMENLERİNİN SOSYAL MEDYADA ÖĞRETMEN-ÖĞRENCİ ETKİLEŞİME YÖNELİK GÖRÜŞLERİ

DÜZEN SOYSAL, Sinem

Yüksek Lisans Tezi

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Şenay Sezgin NARTGÜN

Mayıs - 2019, xvi + 125 Sayfa

Teknolojinin hızlı gelişimi ve kısa sürede geniş kitlelere ulaşabilmesi ile akıllı telefon, tablet, bilgisayar gibi teknolojik ürünler, gündelik hayatın bir parçası haline gelmiş, bu cihazlar aracılığıyla da geniş bir kullanıcı kitlesine ulaşan sosyal ağlar, toplumun her kesiminden bireylerin ilgisini çekmiş, böylelikle günlük hayatın büyük kısmının geçtiği alanlar haline gelmiştir. Özellikle teknoloji çağında doğmuş olan çocuklarının, eğitim kurumlarına gelmeden önceki yaşlarda, sosyal medya platformları ile tanıştıkları göz ardı edilemez bir konu haline gelmiştir. Bu sebeple, sosyal ağların eğitim alanında kullanımı ve öğretmenlerin, öğrencileri ile bu platformlarda etkileşimleri ile ilgili görüşlerinin neler olduğu bu araştırmanın konusu olmuştur. Bu amaçla, Bolu ilindeki kamu ilkokullarda görev yapan öğretmenlerin, sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi konusu ile ilgili görüşlerinin neler olduğu araştırılmaya çalışılmıştır.

Araştırmada, nicel ve nitel verilerin bir arada kullanıldığı, karma araştırma yöntemi ile çalışılmıştır. Araştırmanın örneklemini Milli Eğitim Bakanlığına bağlı Bolu ili merkezde bulunan devlet okullarında, ilkokullarda görev yapan 348 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmanın verileri, öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen - öğrenci etkileşimine yönelik görüşlerini belirlemek amacıyla Korucu ve Usta (2017)

tarafından geliştirilmiş olan “Sosyal Medyada Öğretmen - Öğrenci Etkileşimi Ölçeği” uygulanmıştır. Araştırmanın nitel kısmında, Bolu il merkezinde bulunan ilkokullarda görev yapan 10 kadın, 10 erkek sınıf öğretmeni ile yüz yüze görüşme yapılmıştır.

Araştırmanın sonucunda, araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim noktasında, “Kararsızım”, Sanal Lider boyutu “Katılıyorum”, “Geleneksel Öğretmen”, “İzleyen (Esnek) Öğretmen ve “Sanal Aktiflik” boyutlarında “Katılmıyorum”, “Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutunda “Kararsızım”, “Akademik Paylaşıcılık” “Katılıyorum” düzeyinde olduğu görülmüştür.

Araştırmada, incelenen değişkenlerden “cinsiyet”e göre, ölçeğin alt boyutu olan “Geleneksel Öğretmen” boyutunda farklılık görülmektedir. Erkek öğretmenlerin lehine olan bu farklılığa göre, erkek öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde geleneksel öğretmen anlayışının, kadın öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmanın bir diğer alt problemi olan, “sınıf mevcudu” ve “eğitim durumu” değişkenine göre, görüşleri arasında farklılık olmadığı, yaş ve kıdem değişkenlerine göre ise, yaş ortalaması daha küçük, kıdem süresi daha az olan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu görülmüştür.

Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşme sonuçlarından bazıları, öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim kurma noktasında, paylaşımları sebebiyle yanlış anlaşılabilir ve yasal yaptırıma maruz kalabilecekleri, özel hayatlarının ihlal edilebileceği ve sınıf ortamındaki otoritelerinin sarsılarak, öğrencileri ile yüz yüze iletişimde sıkıntılar yaşayabilecekleri endişesi ile kararsız hissettikleri şeklindedir. Bunun yanında akademik çalışmalarını, öğrencilerin sınıf içerisindeki etkinliklerini paylaşma ve yorumlama konusunda, kendi yöntem ve stratejilerini paylaşma, diğer öğretmenlerle etkileşim halinde olma, öğrenciyi bilgilendirme ve onurlandırma gibi nedenlerle daha katılımcı oldukları belirlenmiştir.

Anahtar sözcükler: Sosyal medya, sosyal medyada etkileşim, eğitimde sosyal medya

ABSTRACT**CLASSROOM TEACHERS 'VIEWS ON SOCIAL MEDIA TEACHERS AND STUDENTS INTERACTION**

DÜZEN SOYSAL, Sinem

Master's Thesis

Department of Educational Sciences

Educational Administration and Supervision

Thesis Advisor: Prof. Dr. Şenay Sezgin NARTGÜN

May, 2019 xvi + 125 Pages

The current technological developments and its use by wide mass has caused the technological devices such as smart phones, tablets and computers, to be a part of daily lives and social media that reaches a wide range of users with the help of this devices, has attracted many people from all sections of society and so it has become an important area in which lives of people take place. It can not be ignored that the children who are born in technology age meet social media before they begin their school life. Therefore the use of social media in education and teacher- student interaction in this platform become the subject of this research. Because of this, the ideas of the teachers who work in Bolu district, on teacher – student interaction are tried to be searched by this survey.

In this research, mixed research methods and tehcniques in which qualitative and quantitative datas were both included, were used. 348 teachers who worked at primary schools of national education ministry in Bolu province in 2017-2018 became the research universe of this survey. On research data “Teacher- Student Interaction on Social Media Scale” that was developed by Korucu and Usta was applied to find out teachers' perception about teacher - student interaction on social media. In qualitive part of the research, 10 women, 10 men primary school teachers from the schools of Bolu city centre were discussed face to face by the researcher.

The results of the research, according to the opinions of the teachers who participated in the research, “undecided” in at the point of interaction with students on social media.. Virtual leader aspect of the research that was one of the alter categories of, was “ I agree”; traditional teacher aspect of it, was “ I don’ t agree”; observing “responsive” teacher aspect was “ I don’ t agree”; the aspect of virtual activity of the research was “ I don’ t agree”, the social cooperation aspect of it was indesicive and the academic cooperation aspect of the research was “I agree”.

In this research the aspect of “traditional teacher” that was an alter aspect of the research changed according to “gender” that was one of the variances studied in the research. According the this difference which was in male teachers favour, the fact that male teachers had more traditional attitude than women teachers’ on social media. According to teachers’ “educational background” and ‘class population’ aspects of the research, there was no difference on their views but considering “age” and “seniority” variables of the research, younger participants who had lower seniority were more likely to have benefits of social media than the ones who were older had higher rank.

According to the data that was obtained as a result of face to face interview with the teachers who were the participants of this research, the teachers were indecisive on the issue of social media interaction with the students because they could be accused legally of their sharing on social media as they were misunderstood and their special life could be violated or they could have problems during their face to face communication with their students because of insufficiency that could appear on classroom management.

Some of the face-to-face interviews with the teachers who participated in the research were that the teachers felt unstable because of their misinterpretations due to their sharing, they could be subject to legal sanctions, their private lives could be violated due to their sharing, they could be violated their personal lives and the authorities in the classroom could be shaken by face to face problems with their students. In addition, it was determined that the students were more involved in their academic studies, sharing their methods and strategies, interacting with other teachers, informing the students and honoring the activities in the classroom.

Keywords: social media, interaction on social media, social media in education system

I. BÖLÜM

1. Giriş

Bu bölümde problem durumu, problem cümlesi, araştırma soruları, araştırmanın önemi, sayıtlar, sınırlılıklar ve tanımlar yer almaktadır.

1.1. Problem Durumu

20.yüzyılın başlarında iletişim ve bilgisayar teknolojisinde yaşanan en önemli gelişmelerden biri, bilgi ve iletişim teknolojisine sahip olan internettir. 1970'lerde yavaş yavaş başlayan ve 1990'lardan sonra hızlanarak devam eden internet kullanımı, web sitelerinin ve portalların yaygınlaşması ile birlikte kullanıcı sayısında büyük bir artış göstermiş, 2000'li yıllarda web 2.0 teknolojisinin gelişmesi ve sosyal medyanın daha aktif kullanılmasıyla birlikte toplumların her kesiminden insanı kapsayan noktalara ulaşmıştır (Dilmen, 2012). Bugün, iletişim teknolojilerinin medya araçlarının en tanınır olanı ve en çok kullanılanı şüphesiz sosyal paylaşım ağlarıdır. Sosyal paylaşım ağları, ülkemizde ve dünyanın birçok farklı yerinde amaçlarında ve uygulamalarda farklılıklar buldursa da genel olarak *sosyal medya* olarak isimlendirilmektedir (Babacan, 2015). Ülkemizde daha çok sohbet etme, internet sayfalarında gezinme olarak kullanılırken, daha az haber edinme ve eğitim ortamı olarak kullanılmaktadır (Dikener, 2010; Solmaz, Tekin, Herzem ve Demir, 2013). Diğer yandan pek çok ülkede gelişim aracı olarak kullanılmaktadır. Tüm dünyada, farklı coğrafyalarda bulunuyor olsalar bile birçok kullanıcıya, etkileşim imkânı veren sosyal medya platformlarının, ülkemizde de yoğun kullanım oranlarına sahip olduğu görülmektedir. Bu anlamda yapılan araştırmalar içinde en çok göze çarpan Google'ın 2014 yılında yaptığı araştırmadır (Acar, 2015;akt. Kılıç, 2016). Bu araştırma ile bireylerin internet ve sosyal medya kullanım alışkanlıklarını belirlemeyi amaçlayan Google, Türkiye'yi de kapsayan 46 farklı pazarda, internet

kullanım alışkanlıklarının tespit ederek yaptığı karşılaştırma sonuçlarına göre sosyal medya platformları Türkiye’de sıklıkla kullanılmaktadır. Yine araştırmanın raporunda, internet kullanıcılarının dijital, mobil, video ve alışveriş alışkanlıklarını anlaşılır hale getiren raporda Türkiye’nin sosyal medya kullanımında ilk sırada yer aldığı belirlenmiştir. Araştırma kapsamındaki her ülkenin sonuçlarının ayrı ayrı incelenebildiği rapora göre, Türkiye’de internet kullanan kişilerin sosyal medya kullanım % 92, dünya geneline bakıldığında ise bu oran yaklaşık % 40 olarak saptanmıştır. Yine bu anlamda Türkiye İstatistik Kurumu’nun hane halkı bilişim teknolojileri kullanımları ile ilgili olarak yapmış olduğu araştırma Google’ın yaptığı araştırmaya benzerdir ve 2017 yılı verilerine göre internet kullanan kişilerin oranı %66,8 olarak belirlenmiş, her 10 haneden 8’inin internet erişiminin olduğu tespit edilmiştir (www.tuik.gov.tr, 2017). Dijital odaklı reklam ajanslarının yöneticileri, çalışanları ve dijital pazarlama sektörüne hizmet veren bir platform tarafından 2013 yılında yapılan bir diğer araştırmaya göre, Türkiye’deki internet kullanıcıları gün içerisinde yaklaşık 4 saat 37 dakikayı internette, 2 saat 51 dakikayı mobil internette ve 2 saat 56 dakikayı da sosyal medyada geçirmektedir. Kullanıcıların televizyon izleyerek geçirdiği süre ise günlük ortalama 2 saat 17 dakika olarak tespit edilmiştir (Taş, 2015). Yapılan bu araştırmalar da göstermektedir ki insanlar zamanın çoğunu internette ve sosyal medyada geçirmektedir. Bu sebeple internet kullanımının yaygınlaşması, sosyal medya platformlarının bireylere sağlamış olduğu, kişisel alanlarını kendi ilgi, beceri, görüş ve beğenilerine göre oluşturma ve paylaşma, diğer kullanıcıların paylaşımlarını izleme, beğenme, yorum yapma imkânları, bireyler arası iletişimi çok farklı noktalara taşımıştır.

Dünya ve insanlık tarihi açısından önemli sayılabilecek dönüm noktalarından biri olan internet ve sosyal medyanın ekonomi alanında, siyasette ve sosyokültürel yaşamdaki etkilerini gün geçtikçe daha da fazla hissedilmekte. Tüm dünyayı saran bu değişim süreciyle beraber yaşanan gelişmeler kişilerin hayatlarının her alanında olduğu gibi eğitim alanında da etkisini göstermiş ve eğitim alanının yapısı, işleyişi, içeriği ile birlikte bu alanda çalışmalarını sürdüren bireylerin rollerinde de değişikliklere neden olmuştur (Mazman, 2009). İnsanların bilgi edinme, iletişim, can sıkıcı durumlardan kaçış, eğlence, sosyalleşme gibi ihtiyaçlarına karşılıklı etkileşim sağlayan bir ortam ile

cevap veren sosyal medya, bireyleri hızla etkisi altına alan, gelecek vadeden bir araç olmuştur (Hazar, 2011).

Kullanımı hızla yaygınlaşan sosyal medya ortamlarında farklı zaman dilimlerinde ve farklı mekânlarda bulunan kişilerin, dünyanın neresinde olursa olsunlar eş zamanlı bir şekilde karşılıklı olarak, sözcükler, görseller ve videolar ile etkileşim halinde olabilmelerini sağlamakta, geniş kitleleri ve farklı yaş gruplarından bireyleri etkisi altına almaktadır. 25 Avrupa ülkesinde, internet kullanan 9-16 yaş aralığındaki çocuklar ve ebeveynlerinin katılımı ile yapılan Avrupa Çevrimiçi Çocuklar Projesi (EU Kids Online, 2010) verilerine göre, 9-16 yaş aralığındaki çocukların %60'ı her gün çevrimiçi olmakta, yine aynı yaş grubunun %59'u herhangi bir sosyal paylaşım platformunda profile sahiptir. 9-10 yaş aralığındaki çocukların %26'sı, 11-12 yaş aralığındaki çocukların %49'u, 13-14 yaş aralığındakilerin %73'ü ve 15-16 yaş aralığındakilerin de %82'si her hangi bir sosyal medya sitesinde profile sahiptir. Gerek yurt içi gerekse yurt dışında yapılan araştırmalara göre, sosyal ağları kullananların büyük çoğunluğunu öğrenim gören çocuk ve gençler oluşturmaktadır. Bu sebeple bugün ve gelecekte sosyal medyanın eğitim alanında önemli hale geleceği düşünülmektedir (Sarsar ve Başbay, Başbay, 2015). Yapılan araştırmalar, gittikçe daha çok kullanıcıya ulaşan sosyal paylaşım sitelerinin, okulların en önemli unsurları olan öğretmen ve öğrencileri sosyal ağlarda daha aktif katılımcı olmaya teşvik ettiğini, sosyal ağlarda öğretmen – öğrenci etkileşiminin de hızla arttığını göstermektedir (Cemaloğlu ve Koçak Bıçak, 2015). Bu görüşlerin yansısı sosyal medyada öğretmen – öğrenci etkileşimi konusunda geleneksel sınıf yapısının öğrenme- öğretme süreci için kâfi olacağını başka bir etkileşim şeklini önemsemedikleri hatta öğrencilerle sosyal medyada arkadaşlığın lüzumsuz ve tehlikeli olduğunu düşünen kişilerin de olduğu görülmektedir (Korucu ve Usta, 2017). Nitekim Türkiye'de, Milli Eğitim Bakanlığı (MEB), 25 Aralık 2014 tarihinde okullara bir resmi yazı göndermiş ve bu yazı ile öğretmenlerin, öğrencilerin fotoğraf, video ve ses kayıtlarını sosyal medya platformlarında paylaşmalarını yasaklamıştır (Cemaloğlu ve Koçak Bıçak, 2015).

Zamanla kişilerin hayatında daha fazla yer kaplayan sosyal medya araçlarının kullanımının, öğrencilerin hayatında da yaygınlaşmasına mani olma gibi bir durum

mümkün olamayacağından, bu durumun her zaman her yerde öğretim fikrine uygun olarak, eğitimde ve öğretmen- öğrenci etkileşiminde olumlu bir şekilde kullanılmaya çalışmasının daha yerinde olabileceği düşünülmektedir. Sosyal medya platformlarının dünya çapında kullanıcı sayı ve kullanım istatistiklerine göre her yaştan bireylerin hayatında vazgeçilmez bir alan olduğu görülmektedir. Popüler olmuş genel amaçlı sosyal medya platformları, iletişim ve paylaşım noktasında gündelik hayata büyük katkılar sunmaktadır. Pek çok maksatla kullanılan bu platformların, kullanılma nedenlerinden biri de eğitim alanıdır (Polat, 2016). Sosyal medya platformlarında kişiler karşılıklı iletişim ve etkileşimde bulunur. Birbirlerine yardımcı olur, yardım alır, sorulara cevap aranır. Bu anlamda sosyal medyanın resmi olmayan eğitim türlerinden bir tanesi olduğu görülmektedir (Uysal, 2013). Teknolojinin hızlı gelişimi ve teknolojik ürünlere daha çok bireyin, daha küçük yaşlardan itibaren sahip olabildiği, günümüz toplumunda sosyal medya, bireylerin sosyal çevresiyle pek çok paylaşımda bulunabildiği bir platform haline gelmiştir. Sosyal medya hızla hayatımızda daha fazla yer kaplamakta, bilgi toplumunun birer parçası olan insanların giderek daha da küçük yaşlardan itibaren daha etkin kullandığı, paylaşımlarda bulunduğu bir alan haline gelmektedir. Bu durumun her an her yerde gerçekleşen öğrenme halini ve eğitimi de etkilediği düşünülmektedir. Bilgi ağlarının gelişimi bireylere pasif olmaktan çıkıp, yaparak yaşayarak öğrenen aktif bireyler olma, diğerleriyle etkileşimde bulunma, bilgiye zaman ve mekân sınırlaması olmadan erişim olanağı vererek eğitim sürecini hayat boyu süregelen bir konu haline getirmiştir. Bu sayede eğitim mekân, zaman ve kişiye bağlı kalınmadan özgür, aktif ve daha bireyselci olmaktadır (Uysal, 2013).

Dünyada sosyal medyanın bu denli hızla yaygınlaşmasına kayıtsız kalınmayarak, eğitsel maksatlı sosyal medya platformları olan Schoology, Edmodo Edcanvas, Wiziq, Classdojo, Symbaloo gibi yalnız eğitsel amaçla kullanım sağlayan platformlar oluşturulmuştur. Conole ve Culver (2009;akt. Barış ve Tosun, 2013), “Cloudworks: Öğrenim Tasarımları İçin Sosyal Ağlar” başlıklı çalışmalarında, web 2.0 teknolojisinin eğitim amaçlı kullanımı üzerine bir araştırma yapmışlardır. Çalışmalarında, Cloudwork adını verdikleri sosyal ağ paylaşma, tartışma ortamları sağlamak ve yeni öğrenme ve öğretme yöntemleri tasarlamak amacıyla kullanmışlar çalışmanın sonucunda sosyal ağların eğitimde ve öğretim tasarımında kullanılabileceğini ifade etmişlerdir.

Ülkemizde de internet ve sağladığı teknolojilerin daha yaygın kullanılması ile ilgili olarak, Milli Eğitim Bakanlığının, eğitimde Fırsatları Artırma ve Fırsatları Eşitleme Hareketi Projesi (FATİH) ile bilişim teknolojilerinin ve araçlarının eğitime katkı sağlayarak yaygınlaştırılması amaçlanmıştır (<https://fatihprojesi.meb.gov.tr>). Yine bu proje kapsamında her sınıf için internet erişimi ve her öğretmen, her öğrenci için tablet bilgisayar dağıtılması da hedeflenmiştir. Bilişim teknolojileri ve araçlarının kullanımındaki artışa Milli Eğitim Bakanlığı da kayıtsız kalamamış, teknolojiyi yakalayıp eğitim alanında kullanmak için girişimlerde bulunmuştur. İnternet kullanımının yalnızca bilgisayarlarla sınırlı kalmayıp, akıllı telefon ve tabletler vasıtasıyla her an, her yerde ulaşılabilir bir teknoloji haline gelmiş olmasına paralel olarak sosyal medya da giderek artan kullanıcı sayısı ile bireylerin daha fazla zaman geçirdikleri, daha fazla paylaşımda buldukları bir alan haline gelmiştir. Akıllı telefon ve tablet gibi teknolojilere sahip olabilme noktasında tüketicilere sağlanan çeşitli ücret ve ödeme alternatifleri sayesinde, cihazların ve sosyal medya araçlarının kullanımının artması, kullanım yaşının daha geniş bir yelpazeye yayılması ile okul çocuğu yaş grubunu da kapsayan kullanıcı profili oluşmuş, dolayısıyla sosyal medya, eğitim-öğretimi de ilgilendiren bir konu haline dönüşmüştür. Her yerde her zaman eğitim anlayışı ile sosyal medya da eğitimin çevre unsuru olarak değerlendirilebilir bir alan haline dönüşmüştür. Sosyal medyada öğretmenlerin, öğrencileri ile sınıf ortamı dışında etkileşimde bulunduğu bir ortam haline gelmiş, bu etkileşimin doğruluğu ya da olması gerekip gerekmediği ile ilgili pek çok fikir ortaya atılmıştır (Cemaloğlu ve Koçak Bıçak, 2015). Görüldüğü gibi sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşiminin olumlu yanlarının olabileceği ve sosyal medya ortamlarının eğitim sürecine dâhil edilerek avantaj olarak görülebileceğinin yanı sıra sakıncalı, gereksiz ve riskli olduğu ile ilgili olarak farklı görüşler mevcuttur. Bu görüşlerdeki farklılıklar, öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim düzeylerini etkileyen faktörler ve değerlendirilmesi bu araştırmada konu olarak alınmıştır. Öğretmenler arasında, öğrencileri ile sosyal medyada etkileşim halinde olma konusunda oluşan fikir ayrılıklarının olup olmadığı, sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşiminin çeşitli değişkenlere göre (yaş, cinsiyet, sınıf mevcudu, eğitim, kıdem) farklılık gösterip göstermediği bu araştırmanın konusunu oluşturmuştur. Bu araştırmada elde edilen sonuçlar doğrultusunda, sosyal medyada

öğrenci- öğretmen etkileşimi ile ilgili öğretmen görüşlerinin, sosyal medya ortamlarının eğitim alanında kullanılması ile ilgili olarak fikir verebileceği düşünülmektedir.

1.2. Problem Cümlesi

Sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimine yönelik öğretmen görüşleri nelerdir?

1.3. Araştırmanın Amacı

Bu araştırmada, Bolu ilindeki kamu ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada öğretmen - öğrenci etkileşimine yönelik görüşlerinin ortaya konulması amaçlanmıştır.

1.3.1. Alt problemler

Sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi;

1. Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimlerine ilişkin görüşleri ne düzeydedir? Görüşlerinin sebepleri nelerdir?
2. Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimlerinde,
 - a. Cinsiyet, sınıf mevcudu, eğitim durumu, kıdem ve yaş değişkenlerine göre anlamlı farklılık var mıdır?
 - b. Anlamlı fark çıkan değişkenlerin nedenlerine ilişkin öğretmen görüşleri nelerdir?

1.4. Araştırmanın Önemi

Sosyal medya gündelik hayatımızın vazgeçilmez bir parçası haline gelmiş, dünyanın farklı yerlerindeki kişilerle iletişim haline geçip, paylaşımında bulunabilme,

haberdar olma, bilgi edinme olanağı sağlamıştır. Günümüzde bireyler ceplerinde, çantalarında taşıdığı akıllı telefonlar ile her an, her yerde internete bağlanabilmekte ve internete bağlanma olanağı tanıyan akıllı cep telefonları yediden yetmişe herkesin ve farklı pek çok gelir grubundaki bireylerin sahip olabileceği olanaklar ile tüketicilere sunulmakta, internet kullanıcısı olan kişilerin, zamanının büyük çoğunluğunu sosyal medyada geçirdiği görülmektedir.

Gün geçtikçe kullanıcı sayısının artması ve yaş grubu yelpazesinin genişlemesi ile sosyal medya kullanımı göz ardı edilemeyecek bir konu olmuştur. Okul çağındaki çocukların ve öğretmenlerin de birer sosyal medya kullanıcısı olduğu, zamanlarının önemli bir kısmını sosyal medyada geçirdikleri düşünülmektedir. Öğretmenlerin sınıf ortamı dışında öğrencileri ile etkileşimde bulunduğu bir ortam olarak sosyal medya, kullanımı yaygınlaştıkça ve gün geçtikçe pek çok araştırmanın da konusu olmaktadır. Facebook, Twitter, Edmodo ve Schoology gibi sosyal ağ sitelerinin eğitimde kullanılması için çalışmalar yapılmakta, örneğin Edmodo Türkçe’de dâhil olmak üzere pek çok dilde kullanım olanağı da sağlamaktadır. Bu uygulamalar ile öğretmenler, akıllı telefonla sınıflarını yönlendirebilmektedir. Toplu bir şekilde öğrencilerine, eş zamanlı olarak ulaşabilme olanağı sağlar. Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimlerinin ne düzeyde olduğu, bu konudaki öğretmen görüşlerinin ne olduğu ve bu görüşleri çeşitli değişkenlerin ne yönde etkilediği çalışılması gereken güncel bir konudur.

1.5. Sayıtlılar

- 1) Araştırmaya katılan öğretmenler, sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi ölçeğindeki ve nitel görüşme formundaki soruları cevaplayabilecek yeterli bilgiye sahiptir.
- 2) Ölçeklerdeki sorulara verilen yanıtlar, öğretmenlerin gerçek görüşlerini yansıtmaktadır.
- 3) Uygulayıcılar kendilerine yöneltilen ifadeleri içtenlikle cevaplamışlardır.
- 4) Örneklem evreni temsil edebilecek büyüklüktedir.

5) Kullanılan ölçekler ve izlenen yöntemle araştırmanın amaçlarına ulaşılabilir.

1.6. Araştırmanın Sınırlılıkları

- 1) Araştırma, Bolu il merkezi sınırları içinde faaliyet gösteren MEB'e bağlı ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenin görüşleri ile sınırlıdır.
- 2) Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılı güz ve bahar dönemi ile sınırlıdır.
- 3) Araştırmada elde edilen bilgiler geliştirilen ölçek formundaki ve nitel görüşme formundaki sorularla sınırlıdır.

1.7. Tanımlar

Bu araştırmadaki kavramlar aşağıda belirtilen anlamlarıyla kullanılacaktır.

Öğretmen: Bolu ilinde kamu ilkokul kurumlarında görev yapan eğitim görevlileridir.

Öğrenci: Öğrenim görmek amacıyla Bolu ilinde kamu ilkokul kurumlarında okuyan kişilerdir.

Etkileşim: Bolu ili kamu okullarında bulunan öğretmen ve öğrencilerin sosyal medya ortamlarında birbirlerini etkileme durumu.

Medya: Her türlü bilgiyi kişilere ve topluma aktaran, eğlence, bilgi ve eğitim gibi temel sorumlulukları olan, görsel, işitsel ve hem görsel hem de işitsel araçlardır.

Sosyal Medya: İnternette karşılıklı bilgi, görsel, video paylaşımını, iletişimi sağlayan dijital ortamlar.

Eğitsel Amaçlı Sosyal Medya Ortamları: Eğitim alanında kullanılmak üzere sosyal medyanın iletişim, etkileşim, paylaşım kullanılabilirlik gücünün eğitsel faaliyetlere göre yeniden düzenlenmesi ile oluşmuş olan sosyal medya ortamlarıdır.

II. BÖLÜM

2. Kuramsal Temeller ve İlgili Literatür

Bu bölümde; sosyal medya, eğitimde sosyal medyanın kullanımı ve sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimine ilişkin kuramsal bilgiler, konu ile ilgili yurt içinde ve yurt dışında yapılan çalışmalara yer verilmiştir.

2.1. Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi

2.1.1. Eğitim

Eğitim kavramıyla ilgili literatür tarandığında, farklı akım, felsefi düşünce ve disiplinlere göre farklı tanımlamaların yapıldığı görülmüştür. Ertürk'e (1975; Akt. Altınışık, 1996) göre "Bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla istendik ve kasıtlı olarak davranış değişikliği meydana getirme sürecidir". Fidan'a (2012) göre eğitim, en genel tanımıyla bireyleri belli hedeflere göre yetiştirme sürecidir. Bu süreçten sonra bireylerin kişiliğinde eğitim sürecinde elde edilen bilgi, yetenek, tutum ve değerler yoluyla farklılaşma olduğu gözlemlenir. Ergün'e (2015) göre ise, eğitim bireyin kendi içinde mevcut olan ilgi alanları, büyüme ve olgunlaşma sürecinde uyarmak ve pozitif yönde desteklemektir. Bilginin edinilmesi ve yayılmasıyla her alanda yapılması gereken değişme ve gelişmelerin temel aracı olan eğitim, uygulamalı bir sosyal bilim dalıdır (Genç, 2017). Eğitim alanındaki değişme ve gelişmeler toplumlar üzerinde önemli bir etkide bulunmaktadır (Çıkkılı, 2016). Eğitimin genel ve kapsamlı tanımlarından bazıları da şunlardır: Eğitim, geniş anlamda kişilerin toplum standartlarını, inançlarını ve yaşam yollarını öğrenmesinde etkili olan, bireyin yaşadığı toplum içinde değeri olan, yetenek,

tutum ve diğer davranış biçimlerini geliştirdiği, seçilmiş ve kontrollü bir çevrenin, özellikle de okulun etkisi altında sosyal yeterlik ve en iyi şekilde bireysel gelişmeyi sağlayan sosyal bir süreçtir (Demirel ve Ün, 1987). Eğitim yetişkin bireyler tarafından hayata henüz hazır olmayan nesilleri hayata hazırlama sürecidir (Ergün, 2015).

Arvasi'ye (1998, akt. Öztürk ve Talas, 2015) göre ise, bir toplumda eğitimin gelişebilmesi için dört farklı boyutlu faktörün katkısı gerekmektedir. Bu faktörler insanların fiziksel güçleri ve zekâ kapasitelerini ifade eden biyolojik faktörler, doğal koşullarını ortaya koyan fiziki çevre faktörleri, maddi varlıklarını ortaya koyan ekonomik faktörleri ve dünya ile etkileşimlerinde önemi olan kültürel faktörler şeklinde ifade edilebilir.

Farklı ekollere göre yapılan bazı eğitim tanımlarından da anlaşıldığı üzere, eğitim bireylerin, aile ortamından sonra sosyalleşmeye başladığı, hayata ve kendine yönelik birtakım olumlu özellikler edinme sürecidir. Eğitim sisteminde yapılan planlamalar ve çalışmalar ile bireylerin hem kendi içlerindeki potansiyeli maksimum düzeye ulaştırıp kişisel hedeflerine hem de toplumsal hedeflere ulaşma amaçlanmaktadır. Bireylerin eğitimi toplumun genelini ilgilendiren bir konudur. Bireyleri eğitim ile kişisel hedeflerine ulaştırıp, evrensel ahlak değerlerini kazandırarak, sosyalleşmelerini sağlayarak, toplumsal kalkınma ve gelişime katkı sağlamış oluruz. Toplumsal kalkınma ve gelişmenin sağlanması, refah düzeyi daha yüksek ve üreten toplumların oluşturulması anlamında teknolojik gelişmelerin izlenmesi ve öncü olabilecek donanımına sahip bir ülke olunabilmesi önemli noktalardan biridir. Eğitimin teknolojik gelişmeleri ve teknolojik gelişmelerin eğitimi etkilemesi kaçınılmazdır. Eğitim ile bireylere, teknolojinin doğru kullanımı ile ilgili yönlendirmeler yapılmalı, teknolojik gelişmeler ile ilgili öncü bir ülke olabilmek için, imkânlar sunulup, desteklenmelidir. Küçük yaşlardan itibaren, eğitim sistemine dâhil olan öğrencilere de bu anlamda gerekli eğitimler verilebilmeli ve desteklenmelidirler. Böylelikle, teknolojik olarak dünyanın gerisinde kalmadan, teknoloji alanında liderlik vasfına erişmek ve ülke kalkınmasını desteklemek mümkün olabilecektir. Eğitim, bu noktada önemlidir planlı, sistemli bir şekilde geniş kitlelere ulaşma imkânı verir. Ancak eğitimin informal yanı da göz ardı edilmemelidir. Sosyal medya ortamları, bu noktada devreye giren yüksek

kullanıcı kitlesine sahip araçlardır. Teknolojik imkânları doğru ve etkin kullanma becerisi eğitim ortamındaki bireylere kazandırılabilirse, sosyal medyanın eğitimde kullanılmasının da avantajları olacaktır.

Eğitimin, yalnızca eğitim kurumlarında değil, çevresel faktörlerden sosyal medya ortamlarında da gerçekleşebileceği düşünülerek sosyal medyanın doğru ve etkin kullanılması eğitimi destekleyecektir. Günümüzde çok küçük yaşlardan itibaren teknoloji, dijital dünya ve internetle tanışan ‘dijital çocukların’ eğitimle, sosyal medyayı doğru ve etkin kullanabilmelerinin de öğretilmesi konusu üzerinde durulması gerektiği de düşünülmektedir. Öğrencilerin, sosyal medyayı tehlikeli durumlara maruz kalmadan kullanabilmeyi öğrenmesi, doğru kullandığında tüm dünya ile eş zamanlı olarak paylaşımlarda bulunabilecekleri ve bu durumdan kişisel gelişimlerine nasıl olumlu katkılar sağlayabilecekleri de eğitimin konusu olmalıdır. Eğitim alanında teknoloji geçmişte olduğu gibi gelecekte de önemli bir faktör olacaktır. Son 10 yılda internetin ve dijital teknolojilerin hızlı gelişimi, öğrencilerin sınıfta kullandıkları materyallerin değişiminden çok daha fazla ve hızlı olmuştur. Çocukların öğrenme stilleri ve davranışları, internetin gelişimi ile birlikte hızla değişmiş ve yeniden şekillenmiştir (Karabulut, 2015). Bu sebeple, eğitim alanındaki planlamalar da, düşünceleri, alışkanlıkları ve öğrenme stilleri değişmiş olan ‘dijital yerlilere’ göre yeniden düzenlenmelidir.

2.1.2. Teknoloji

Teknoloji sözcüğü etimolojik açıdan, Antik Yunanda kullanılan bir kelime olan “tekhne” (meslek, zanaat) ile “loyos” (sözcük, bilgi) sözcüklerinin bir araya gelmesi ile oluşmuştur. Türkçede ise teknoloji, „teknik” kelimesine “loji” nin eklenmesi ile oluşmuştur. Teknik “bir sanat, bilim veya meslek dalında kullanılan yöntemlerin” tamamı için kullanılmaktadır. “Loji” eki ise “herhangi bir alandaki çalışmalar” anlamına gelmektedir. Buna göre teknoloji, sanatta ve bilimde yapılan çalışmalar anlamını içermektedir. Eğitim literatüründe de yer almaya başlayan teknoloji kelimesinin anlamı

TDK'da (Türk Dil Kurumu, 2003) "Bir sanayi dalı ile ilgili yapım yöntemlerini, kullanılan araç ve gereçleri kapsayan bilgi" şeklinde yapılmıştır.

Bireylerin yaşam kalitesini etkileme noktasında önemli bir kavram olması sebebiyle teknoloji hem bireyleri ve dolaylı olarak da toplumu etkilemektedir. Bireylerin eğitimi toplumu, toplumun yaşam kalitesini de teknolojik gelişmelerin etkilediği düşünülmektedir. Teknolojik gelişmeler ile eğitim arasında birbirini derinden etkileyen bir bağ bulunmaktadır (Polat, 2016). Dolayısıyla eğitimin de çağdaş yaşam ve teknolojiden ayrı düşünülmesinin söz konusu olamayacağı ortadadır. Toplumların ürettikleri bilim ve teknoloji ile gelişmişlik düzeyleri, ölçülmektedir. Toplumların ilerlemesi ve gelişim gösteren medeniyetler arasında yerini alabilmesinin yolu eğitimidir. Son zamanlarda görülen gelişmelerle birlikte iletişim bilimi ve teknoloji uygulamalarının kullanımı yaygınlaşmakta, bu gelişmelere uygun üretici ve tüketiciler yetiştirilmesi eğitim ile mümkündür (Karasar, 2006). Teknolojik gelişmeleri takip edip, doğru ve etkin kullanabilme ve teknolojik gelişmelerin yaratıcısı, öncüsü olabilme eğitim alanının üzerinde durması gereken konulardır. Teknolojinin sağladığı imkânlardan faydalanamayan eğitim sistemi günümüzde bireysel ve toplumsal ihtiyaçlara, beklentilere cevap verememekte, teknoloji çağında doğmuş olan günümüz öğrencilerinin ilgisini çekmede yetersiz kalmaktadır. Bu sebeple eğitimde kullanılan teknolojinin, üst düzeyde güncel bir teknoloji olması eğitimin önemli konuları arasında olmalıdır. Böylelikle, teknolojiyi doğru ve etkin kullanmayı bilen, doğru tüketen ve teknoloji üretme noktasında istekli, başarılı ve yaratıcı bireyler yetiştirebilecektir.

2.1.3.Sosyal medya okuryazarlığı

Bilim ve teknolojide yaşanan hızlı gelişmeler hayatın her alanını etkilediği gibi eğitimdeki uygulama ve yaklaşımları da etkilemiştir. Özellikle internete erişimin yaygınlaşması ve kullanıcı sayısının artması, mobil cihazlar gibi teknolojilerin eğitim alanında da daha sık kullanılması ile birlikte öğretmen yeterlilik ve becerilerinde de geleneksel anlayış yetersiz kaldığı için dijital araçlar ve bilgiyi kullanabilecek yeterliliklere sahip olabilme gereksinimi doğmuştur (Ata ve Yıldırım, 2016).

Bilim ve teknolojideki bu gelişmeler ve özellikle internet kullanımının hızla artmasıyla bugün yaşanan dünya, çoğu kişinin çocukluğundan hatırladığı dünyadan çok farklı hale gelmiştir (Tully, Vraga ve Bode, 2019). Yaşanılan yüzyıl geleneksel ve sosyal medyanın çok yoğun kullanıldığı, küresel olarak tüm dünyanın bağlantılı olduğu ve teknolojik olarak bağımlı bir dünyadır. Küresel bilgi, bağlantı ve bu teknoloji ortamı bugünün öğrencilerine sadece harf ve rakamlarla okuma ve yazma öğretme noktasında yetersiz kalacaktır (Bozkurt ve Coşkun,2018). Bugün eğitim sistemi içinde olan dijital dünyanın cihazlarını kullanabilme becerisini daha bebeklik çağlarında gösterebilen dijital kuşak için geleneksel eğitim anlayışı yetersizdir ve ilgi çekici değildir. Bu kapsamda medya okuryazarlığı konusu, öğrencilerin dijital teknolojileri nerede, ne zaman, nasıl seçeceğini ve kullanacağını öğrenmeleri, dijital dünyadan ve sosyal medya ortamlarından zarar görmeden, bağımlı olmadan, fayda sağlayacak şekilde yararlanabilmeyi öğrenmeleri açısından önemli ve güncel bir konudur. Medyanın, özellikle sosyal medyanın bireyler ve çocuklar üzerindeki etkisi her geçen gün daha da artmaktadır (Arslan, 2014). Sosyal medya kullanımının hızla yaygınlaşması ve çocukları da her geçen gün daha fazla etkisi alması sebebiyle medya okuryazarlığı eğitimine önem verilmesi gerekliliği ortadadır.

Güncel hayattan ve teknolojik gelişmelerden ayrı tutulamayacak alanlardan birinin eğitim olması sebebiyle medya okuryazarlığı eğitim alanında 21. yüzyıl yaklaşımı için gereklidir. Medya okuryazarlığı eğitimi öğrencilere çeşitli biçimlerde mesajlara erişmek, analiz etmek, değerlendirmek ve oluşturmak için bilgi sunar (Bozkurt ve Coşkun, 2018). Çünkü Aufderheide'nin (1993; Akt. Işkın ve Kesten, 2016) de ifade ettiği gibi medya okuryazarlığı: "çeşitli biçimlerde mesajlara ulaşma, analiz etme, değerlendirme ve iletme yeteneğidir". Bu bağlamda medya okuryazarlığı eğitimi, medyanın çocukların algı ve düşüncelerini filtrelediğini, popüler kültürü şekillendirdiğini ve kişisel tercihlerini nasıl etkilediğini fark etmelerine yardımcı olmalıdır. Bu hedeflere ulaşmayı amaçlayan medya okuryazarlığı eğitimi, öğrencilere medyayı doğru kullanma noktasında destek sağlar. Yaşadığı çevreye ve dünyaya duyarlı, kendi ülkesinin problemleri konusunda bilgisi olan, medyada gördüklerini akıl süzgecinden geçirebilecek düzeyde bilinç kazandırır ve öğrenci toplumsal yaşama daha aktif ve yapıcı şekilde katılır (Hobbs, 2004; Akt. Çakır, Koçer, Aydın, 2011). Bu sayede

eleştirel düşünme becerilerinin gelişmesine yardımcı olur ve medya ve televizyon eleştirisi yapmanın eleştirel düşünme becerilerini güçlendirdiği, multimedya ortamlarında mesaj oluşturmayı, anlamayı ve yorumlamayı sağlar. Medya okuryazarlığı yalnızca televizyon, film izlemek değil, internet temelli kritik bir çerçeveyi de sunar (Barut ve Koç, 2016). Hatta medya okuryazarlığı kişilere medya tüketiminde de daha eleştirel gözle bakabilen tüketiciler olmaları için bir takım düşünme becerilerini kazandırmaktadır.

Türkiye’de medya okuryazarlığı konusunda gelişmelere baktığımızda 2004 yılından sonra bu konuda çalışmaların başladığını görmekteyiz. Radyo ve Televizyon Üst Kurulu medya okuryazarlığı konusuna ilk kez 20–21 Şubat 2003 tarihlerinde düzenlenen “İletişim Şurasında” değinmiş ve Şuranın sonuç bildirgesinde de yer vererek, bu konuya yönelik ilk kurumsal girişimi yapmıştır (Altun, 2009). Milli Eğitim Bakanlığı ve Radyo ve Televizyon Üst Kurulu işbirliği ile 2006 – 2007 eğitim- öğretim yılında 5 pilot ili kapsayan (İstanbul, Ankara, Adana, İzmir ve Erzurum) medya okuryazarlığı dersi ortaokulların 7. sınıfında seçmeli bir ders olarak verilirken, ortaokullarda yaygınlaştırma kararı alınmıştır (Elma, Kesten, Dicle, Mercan, Çinkır, Palavan, 2009). Medya Okuryazarlığı Dersi Öğretim Programı ortaokullarının 7. sınıfında haftada 1 ders saati olarak toplam 36 saatlik bir sürede, bilginin taşıdığı değeri ve bireyin var olan deneyimlerini dikkate alan bir yaklaşımla hazırlanmıştır.

Medya okuryazarlığı dersi ile kişilerin, ilkokul çağından başlayarak medyaya eleştirel bakabilen, bilinçli bireyler olarak yetiştirilmesi amacıyla, medyanın olayları ve olguları nasıl ve neden belli yönleriyle yansıttığı öğrencilere anlatılacaktır. Medyanın bireyler üzerlerindeki olumsuz etkilerini aza indirmek için, var olan gerçeklik ile medyada sunulan gerçeklik arasındaki farkı erken yaşlarda öğrenmek gereklidir. Medya okuryazarlığı dersinde öğrencilerin bazı medya yayınlarının ilettiği bilginin sübjektif, dikkatle seçilmiş, belli bir bakış açısına göre kurgulanmış ve birtakım etkilerle oluşturulmuş bir yeniden üretim olduğunu kavramaları sağlanacaktır. Ayrıca medya kuruluşlarının birer ticari araç olarak insanların üzerinde reklamlar, filmler, müzikler vb. aracılığıyla nasıl bir tüketim arzusu oluşturma görevi üstlendikleri de vurgulanmaktadır.

Bu derse katılan öğrenci; daha bilinçli bir medya okuryazarı olarak medyayı farklı açılardan okur. Yaşadığı çevreye duyarlı, ülkesinin problemlerini bilen, takip eden medyada gördüklerini aklın süzgecinden geçirebilen bir birey olur. Televizyon, video, sinema, reklamlar, yazılı basın, internet gibi medya ortamlarındaki mesajlara ulaşarak bunları çözümleme, değerlendirme, iletme yeteneği ve yazılı, görsel, işitsel medyaya yönelik eleştirel bakış açısı kazanır. Mesajlarını oluştururken ve mesajları analiz ederken cevap bulmaktan, soru sorma sürecine doğru bir değişim sağlar. Toplumsal yaşamda daha aktif ve yapıcı bir rol alır.

Öğretim programı ünite sürelerine baktığımızda ise toplam 24 kazanım ve 36 saatlik sürenin, 6 ders saati süresi ve 3 kazanımının internet (sanal dünya) ünitesinde, medya ünitesi ise 7 ders saati ve 4 kazanım olarak müfredatının hazırlandığı görülmektedir. İnternet ve sanal ortamlar ile sosyal medyanın kullanımının hızla artıyor olmasının göz önüne alınarak müfredattaki kazanım sayıları ve sürelerin yeniden gözden geçirilmesinin daha anlamlı olacağı düşünülmektedir.

2.1.4. Sosyal medya

Sosyal medya ile ilgili yapılan tanımlara geçmeden önce Web ile ilgili yapılan tanımlara değinmek gerekir. Bilgisayarlar arasında bilgi alış verişini gerçekleştirmek amacıyla “*World Wide Web*” (Dünyayı Saran Ağ) ağı geliştirilmiş ve web 1.0 olarak da isimlendirilmiştir. Ergenç’ e (2011) göre “bilgilerin edilgen bir şekilde alınmasından oluşan web 1.0 ile başlayan sanal ortam, web 2.0 teknolojisi ile diğer kullanıcılar ve ağlar ile etkileşime girilmesine ve bireylerin daha aktif olmasına imkan veren dinamik bir yapı haline gelmiştir. Büyüksener’ in (2009) açıklamasıyla yapay zeka olarak da adlandırılan web 3.0 ile devam eden dinamik web teknolojileri, internetin kullanım alanlarını ve amaçlarını çeşitlendirmiş, zenginleştirmiştir. Bireyler arası iletişimi olanaklı kılan ve bilgiye ulaşım oranını artıran internet, Web 2.0 araçlarının gelişimi ile iletişimde yeni bir yön verilmesini sağlamıştır. Sosyal iletişimi amaç edinen Web 2.0 teknolojilerinin gelişimi ile bireyler günümüzde yeni internet ortamları arayışına girmiştir (Argın, 2013). Kişilere kendi hesaplarını oluşturup, düzenleme ve diğer kullanıcıları takip edip

paylaşımları ile ilgili yorum yapma, beğenme ve kullanıcılara etkileşimde bulunma imkanı sağlayan sosyal ağların üye sayısı günden güne hızla artmaktadır. Kullanıcılar gün içerisinde, her fırsatta sosyal ağlarda fazlaca zaman geçirmektedir.

Web 2.0 üzerinde ideolojik ve teknolojik içeriklerin, yapılanmaların kullanıcı merkezli bir şekilde üretilmesine ve geliştirilmesine izin veren internet tabanlı uygulamaların bütünü sosyal medya olarak adlandırılmaktadır (Kaplan ve Haenlein, 2010). En orijinal, en güçlü ve yaygın iletişim olarak değerlendirilen bu yeni medyanın kendi özellikleri çerçevesinde ortaya koyduğu iletişim alanları “sosyal medya” olarak ifade edilir (Göker, 2015). Sosyal Medya karşılıklı takibi ve ayrı platformda izlenilebilir olmayı getirir. Sosyal medya kişilerin birbirleriyle etkileşimde bulunup (bireyler, şirketler, markalar, kurumlar ve bilgi paylaşımı yapabildiği bir medya alanıdır (Uysal, 2013). Sosyal Medya, Bat ve Vural’a (2015) göre “Telekomünikasyon ve sosyal iletişimin, metin, görsel ve ses içerikli web teknolojileri ile sağlandığı, bu yolla bireylerin düşüncelerini, deneyimlerini paylaştığı, bilgi ve içerik paylaşımı yapabildiği çevrimiçi medyanın en yeni çeşididir.” Web 2.0 teknolojisinin tabanını kullanan, kullanıcı kolaylığı ve sağladığı hız ile eş zamanlı bilgi, içerik, görsel, video gibi paylaşımların karşılıklı yapılabildiği dijital platformlar olarak da ifade edilmektedir. Kullanıcıların internet ortamında kendilerini tanımlayarak değişik kültürlerden farklı kullanıcılar ile iletişimde bulunabildiği, bununla beraber sosyal hayatta da kullanılan mimik ve jestleri simgeleyen sembollerle duygu ve düşüncelerini sanal olarak da ifade edebildiği, bu sayede sosyal iletişim kurduğu alanlar “sosyal ağ” olarak tanımlanmaktadır (Tektaş, 2014). Sosyal ağlar üyelere, kullanıcı olduğu sanal ortamda kendi profilini diğer üyelerle paylaşma ve iletişim kurabilme, çalışmalarını paylaşabilme, farklı çoklu ortam kaynaklarını, fikir ve tecrübelerini paylaşabilme, eğitimde kullanıcılara çeşitlilik sağlama ve işbirliği yapabilme gibi olanakları zaman ve mekândan bağımsız olarak sağlayan yazılımlardır (Akgün, 2016). Bu yazılımlar kullanıcılara, dünyada olup bitenden, gündemdeki konu ve olaylardan, ilgi alanlarında dünyada ne gibi uygulamalar yapıldığından haberdar olur.

2005’li yıllardan sonra Web 2.0 teknolojilerinin gelişmesiyle birlikte sosyal ağ sitelerinde de bir değişim olduğu görülmüş ve kullanıcı sayıları artmıştır. Ayrıca farklı yaşlardan birçok bireyin hesabı olduğu sosyal ağlarda geçirdikleri zaman sosyal

platformların oluşturulduğu günden bugüne değin geçen sürede çok büyük bir artış göstermiştir (Gülbahar, Kalelioğlu ve Madran, 2010). 2013 yılında yapılmış bir araştırmaya göre, kişiler telefonlarını gün içinde yaklaşık 150 kez kontrol edebiliyor. Bu, telefonlarla günde üç saat geçirmeye eşit; bunun yaklaşık 1.72 saati de sosyal medyada geçiyor (Goodwin, 2018).

Pek çok farklı yaştaki bireyler farklı amaçlar doğrultusunda sosyal ağlara katılmakta ve sosyal ağların üye sayıları günbegün artmaktadır (Gülbahar ve diğerleri, 2010). Birçok farklı yaş gruplarından kişiler sosyal medyadaki içerik paylaşımları ile anlık sürelerde tüm dünyadan izleyiciler bulup, tanınır hale gelebilmekte ve bu yöntemle gelir elde edip, bir anda, bazen bir video ile tüm dünyada tıklanma rekorları kırabilmektedir. Erkul'a (2009) göre bir web sitesi veya uygulamanın sosyal medya olarak ifade edilebilmesi için; üyelerinin yayıncıdan bağımsız olması, zaman ve mekânla sınırlı olmadan kullanıcılar arasında etkileşimin sağlanması ve kullanıcıların içerik oluşturmasına olanak vermesi gereklidir.

Günümüzde 4G teknolojisiyle birleşen akıllı cep telefonları hızlı kullanım özellikleri sayesinde sosyal medya geleneksel medyanın önüne geçmiştir ve geleneksel medya ile sosyal medya arasındaki temel farklara baktığımızda, bu farklar Batman (2014)'e göre şunlardır:

Tablo 2.1 Sosyal medya ve geleneksel medyanın farkları

Sosyal Medya	Geleneksel Medya
Kullanıcılar aktif	Kullanıcılar pasif
Az maliyet	Yüksek maliyet
Okuyucu yazarla anında iletişime geçebilir	Okuyucunun anında yazarla iletişime geçme olanağı yoktur
Geleneksel medyadan daha fazla özgürlük sağlar	Sosyal medyaya göre daha sınırlı özgürlük sağlar
Erişimde zaman sınırlaması yoktur	Sınırlı zamanda erişim olanağı vardır

Sosyal medyanın iletişimde diğer ortamlardan farkını ortaya çıkaran bazı özelliklerini Bat ve Vural ise (2015) şöyle sıralamıştır;

Paydaşlar: Sosyal medya, kullanıcılarını yüreklendirir ve onlardan dönüt alır.

Şeffaflık: Medya türleri içerisinde takipçilerinden direkt fikir alan tek yayın alanı sosyal medyadır.

İletişim: Geleneksel medya yöntemleri tek yönlü bir konuşma olanağı sağlarken, sosyal medyada diyalog kurma imkânı vardır.

Sunum: Sosyal medya kullanıcılarına istediği içeriği, istediği anda, daha fazla kişiyle paylaşma olanağı sağlar.

Bağlantı: Sosyal Medya bireylere başka sitelerden link verme olanağı sağlar. Böylece kullanıcılar diğer sitelerin içeriğiyle kendi sayfalarını zenginleştirebilir.

Bu öncüller dikkate alınarak sosyal medya ve geleneksel medya, her iki türde de belli bir kitleye ulaşma amacındadır ki bu özellik erişim olarak adlandırılır.

Sosyal medya ve geleneksel medyanın farklılıklarına bakıldığında ise,

Yayın İmkânı: Geleneksel medya ortamlarında yayın profesyonel bir çalışma sonunda, bir plan ile oluşturulurken sosyal medyanın böyle şartları yoktur. İsteyen herkes kendi yayını oluşturur.

Anlık Müdahale: Klasik medya öğelerinde ihtiyaç halinde izleyiciyle kurumun iletişimi bir prosedüre tabi olduğu ve izin gerektirdiği için belli bir zaman alır. Oysa Sosyal Medya araçları katılımcılara, sürece anında dâhil olma olanağı sağlar.

Edisyon: Geleneksel medyada bir gazete, dergi ya da televizyon yayını izleyiciye ulaşmak üzere süreç başladıktan sonra üzerinde değişim yapılamaz ancak sosyal medya süreçlerinde istenilen paylaşım ya da yorum değiştirilebilir, düzeltilebilir, silinebilir ya da kaldırılabilir.

Sosyal medya yalnızca kişilerin yer aldığı bir vitrin değildir. Burada aynı zamanda şirketler, firmalar, işyeri sahipleri, dernekler, vakıflar, spor kulüpleri, devletin resmi organları da faaliyet gösterir. Kimilerinin akademik takvim yayınladığı, kimilerinin şarkı paylaştığı, kimilerinin başsağlığı dilediği karmaşık ilişkiler bütünüdür sosyal medya. Farklı ve çarpıcı olma özelliği de bu karmaşık bütünden gelir (Korkut, 2016). Bu özellikleri sayesinde de daha çok kişiyi etkisi altına alır, kullanıcıların zamanın çoğunu sosyal ağlarda geçirmesine sebep olur. Bugün insanların çoğu dünyada olup biten olayları, güncel konuları genellikle sosyal ağlardan takip edip, öğrenmektedir.

2.1.5. Sosyal medyanın tarihçesi

Ward Christensen ve Randy Suess isimli iki teknoloji tutkununun, 1978 senesinde arkadaşlarıyla irtibatta olabilmek amacıyla BBS (Bulletin Board System) adlı bir yazılımı geliştirmesi sosyal medyanın başlangıcı olarak kabul edilir. BBS'den 11 yıl sonra İsviçre'de MIRC ((M)ardam Khaled Bey (I)nternet (R)elay (C)hat) ve İsraili bir grup olan Mirabilis tarafından yazılan, anında mesajlaşma programı ICQ (I seek you) isimli yazılımlar kullanılmaya başlanarak arkadaş gruplarının bir araya gelmesi sağlanmış oldu (Boran, 2015). ICQ kadar yaygın ve gelişmiş olmasa da Microsoft Messenger, AOL Instant Messenger, MSN (Microsoft network) Messenger, Yahoo (18. yüzyılda İngiliz romancı Jonathan Swift'in klasik eseri 'Gulliver'in Gezileri'nden esinlenerek "kaba saba, gelişmemiş kişi" anlamına gelmektedir) Messenger gibi başka anında haberleşme yazılımları da vardır. 1988 yılında link ve sosyal paylaşım sitesi IRC (Internet Relay Chat) kurulur. Bilinen anlamda kullanıcının daha fazla aktif olduğu modernleşmiş sosyal medyanın tarihçesi 1997 yılında Six Degrees sitesinin kurulması ile başlamıştır. Üyeler Six Degrees ile ilk kez profillerini oluşturmuş ve arkadaş edinmeye başlamışlardır. Kısa zamanda bu uygulama daha çok kullanılır duruma gelmiş ve 2000 yılında 125 milyon dolara satılmıştır. Fakat daha sonrasında gelişen teknolojiyle benzer uygulamaların sayısının çoğalmasıyla çoğuyla rekabete girememiş ve 2001'de site kapanmıştır. LiveJournal isimli site 1999 yılında oluşturulmuştur. Sitede sürekli yenilenebilen bloglar mevcuttur. Kişiler bu ağ sayesinde diğer katılımcıları takip edebiliyor, grup kurabiliyor ve başkalarıyla etkileşimde bulunabiliyordu. 1998 yılında Move On, 1999 yılında Asian Avenue, Black Planet, Napster, Third Voice, Blogger, Epinions, 2000 yılında LunarStorm, 2001 yılında Cyworld, Ryze, Wikipedia, 2002 yılında Fotolog uygulamaları oluşturularak bugün kullanılan sosyal medya sitelerinin öncülleri oluşturulmuş, bu sitelerden bazıları bugün de kullanılabilir (Hazar, 2011). Büyük bir hızla çeşitlenen ve daha fazla kullanıcıya sayısına ulaşan sosyal ağlardan Myspace 2003 yılında sanal ortamda kullanıcı kontrolünde iletişimi sağlayabilen ve arkadaşlıklar kurulabilen; kişisel profillerin, grupların, blogların, içeriklerin oluşturulabileceği sosyal iletişim web sayfası olarak kurulmuştur. Bu web sayfası aynı zamanda öğrencilerin portfolyolarını oluşturup düzenleyebileceği bir alandır. Yine 2003 yılında uzmanların kullanımı için mesleki alan ağırlıklı bir sosyal ağ

olarak, kurucu ortak Reid HOFFMAN tarafından LinkedIn oluşturulmuştur. Aralık 2016 tarihinde, Microsoft LinkedIn'in alım işlerini tamamlayarak dünyanın lider konumundaki profesyonel bulut ve sosyal iletişim ağını bir araya getirmiştir. 200 ülke ve bölgede 546 milyon üyesiyle dünyanın en büyük profesyonel sosyal iletişim ağıdır (<https://about.linkedin.com>).

Mark Zuckerberg 2004 yılında Facebook arkadaşlık sitesinin yazılımını oluşturmuş fakat tam anlamıyla 2006 yılında bir site haline gelmiştir. İlk olarak, Harvard Üniversitesi öğrencilerinin internet üzerinden birbiriyle iletişimini sağlayan bir site olarak oluşturulmuş ve iki yıl içinde tüm kullanıcıların hizmetine sunulmuş ve günümüzde 1,3 milyar kullanıcı kitlesine sahip olan en çok tanınır sosyal medya platformudur (Tekin, 2016). Öğrenci ve öğretmenlerin akademik çalışmaları, ders içerikleri ile ilgili çeşitli görsel ve videoları paylaşabilecekleri, belli bir konu ile ilgili gruplar kurarak o konudaki farklı uzman görüşleri ve tecrübelerin aktarılacağı bir alandır. Sahip oldukları ağ kurma ve sosyal iletişim kapasitesinin yanında farklı öğrenme stillerindeki öğrencilerin ilgisini çekebilmesi ile Facebook gibi sosyal yazılımlar, geleneksel eğitim yöntemlerine alternatif olmaktadır. Facebook gibi sosyal ağları kullanarak öğretmenler tarafından öğrencilerin pedagojik portfolyolarını oluşturup, genişletmek, öğrenme toplulukları ile aktif öğrenmeyi desteklemek için çevrimiçi öğrenme topluluklarının etkililiği test edilmelidir (Munoz&Towner, 2009; akt. Uysal, 2013). Bugün sosyal paylaşım ağları içerisinde en fazla kullanıcı sayısı olan ağlardan biri olan Facebook, öğrenciler ve öğretmenler tarafından da yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Bu sebeple bu ağ üzerinden yapılan paylaşımlar daha çok kişiye ulaşabileceğinden, eğitim alanında da daha yoğun kullanılabilir.

2004 yılında, imaj ve fotoğraf paylaşımı sağlayan bir site olan Flickr oluşturulmuştur. Yüklenen fotoğraflar, Twitter, Facebook gibi diğer sosyal ağlara aktarılabilir (Uysal, 2013). Sosyal ağlar arasında ortak paylaşımda bulunabilme özelliğini günümüzde birçok ağ sağlar. Bu özellikle kullanıcılar, üyesi olduğu bir sosyal ağdaki paylaşımını, üyesi olduğu diğer ağlarda da aynı anda paylaşabilir.

2005 yılında sosyal paylaşım alanının video paylaşım kısmını oluşturarak, bu alana çok büyük bir katkıda bulunan Youtube kurulmuştur. Bu site paylaşılan videoları üye olunmadan da izleyebilme imkânı sağlar. En çok kullanılan uygulamalardan biridir (Korkut, 2016). Ders içerikleri ile ilgili videoların öğrencilere izletilmesi ile birebir okul ortamında tecrübe edilmesi ya da gidilip görülmesi imkânı olmayan durumlarda kullanılabilir. Dersle ilgili belgeseller, derste yapılacak uygulamaların neler olduğu ile ilgili bilgi içeren, aşamaları ve sonuçları gösteren videolar izlenebilir.

2006 yılında kurulan Twitter fikir paylaşmak amacıyla kurulan bir mikro blogtur, 140 karakter kullanabilme limiti vardır. Kısa zamanda popüleriteyi yakalamış bir sosyal paylaşım sitesidir. 35' den fazla farklı ülkedeki ofislerinde çalışan yöneticileri vasıtası ile hizmet sağlar. Dünyada en çok konuşulan konuların neler olduğunu takip edebilme olanağı veren bir sosyal paylaşım alanıdır (Uysal, 2013). Twitter kişilere, direk profesyonellerle iletişim kurabilme imkânı sağlar ki bu özelliği ile öğrencilerin çeşitli meslek dallarından kişilerle ya da ilgi duydukları konularla ilgili olarak teknik bilgi ve tecrübeler hakkında bilgi edinme olanağı tanır.

2009 yılında imaj paylaşmak amacıyla Pinterest kurulmuş, 2010 yılında tanıtılmıştır. Bireysel ilgi alanlarına göre konuları takip edebilme ve üyenin kendi panosuna pinleyebilme imkânı sağlar (Feyzioğlu, 2016). Öğrencilerin ilgi alanları ile ilgili paylaşımları, kendi sayfalarına pinlemesi yoluyla kendilerine bir arşiv oluşturmaları sağlanabilir. Öğretmenlerin de, derste yaptığı etkinlikleri paylaşım, birbirlerinin yaptığı uygulamaları pinleyerek kendi sayfalarına kaydetme imkânı sağlar. Kullanıcılar kendi ilgi alanıyla ilgili diğer kullanıcıların tecrübelerine ulaşma, konu ile ilgili neler yapıldığını görme imkânı sunar.

2009 yılında konum bildirip yayınlama maksatlı sosyal ağ sitesi olan Foursquare kurulmuştur. Daha sonra aynı amaçla “Swarm” kurulmuştur. Her ay yaklaşık 50 milyondan fazla kullanıcı masa üstü, mobil web ve mobil uygulama üzerinden Foursquare City Guide ve Fousquare Swarm kullanmaktadır (<https://tr.foursquare.com/about>). Bu uygulamalar kişilere, diğer kullanıcıların tecrübe ve yorumlarına ulaşım

imkânı sağladığı için kılavuzluk eder. Diğer üyelerin, yorumlarını okuyarak kişiler mekân ve yerlerle ilgili tercihlerini yapabilir.

2009 yılında mobil sohbet, mesajlaşma ve iletişim uygulaması olarak Whatsapp oluşturulmuştur. 180'den fazla ülkede 1 milyardan fazla kişi arkadaşları ve ailesiyle, her zaman ve her yerde haberleşmek için WhatsApp uygulamasını kullanmaktadır (<https://www.whatsapp.com/about/>). Ortak konular ile ilgili grup oluşturarak, toplu mesajlaşma imkânı sayesinde eğitim alanında da sıklıkla kullanılmaktadır. Öğretmenler kendi aralarında kendi okul grubunu, zümre grubunu, sınıftaki tüm veliler ve öğrenciler ile sınıf öğretmeni grup oluşturarak, duyuru ve paylaşımlarını toplu bir şekilde yapabilmektedir. Öğrencilerin derste yaptığı etkinlikler ile ilgili görsel ve videoları da veli ve zümre gruplarında paylaşmaya olanak sağlar.

2010 yılında dijital görsel paylaşımı odaklı bir site olan Instagram kurulmuştur (<https://www.instagram.com/about/us/>). Kısa süreli video paylaşımı ve direk mesaj iletimi, canlı yayın olanakları da sağlamaktadır. Sürekli güncellenen uygulamada, üye sayısı hızla artarak devam etmektedir. Öğrencilerin ilgi ve yetenekleri ile ilgili paylaşımları, öğretmenlerin de zümreleri ile ders içinde yaptıkları uygulamalar ile ilgili görsel ve videoları takip edebilme imkânı verir.

2011 yılında tüm kullanıcılara açılan Google+ davet şartını kaldırılmıştır. 2012 yılında Twitter'ın bünyesinde video paylaşım servisi olarak tanıtılan Vine, zamanla ayrı bir uygulama haline gelmiştir. 2015 yılında Twitter'a bünyesinde canlı yayın imkânı sağlayan bir alan olarak Periscope oluşturulmuştur. 2015 yılında video paylaşımı sağlayan bir sözlük denemesi uygulaması olarak Scorp kurulmuştur (Feyzioğlu, 2016). Günümüzde Facebook, Twitter, Youtube, Instagram ve Whatsapp popülerliğini koruyan sosyal medya uygulamaları arasında yer almaktadır. Sosyal ağların 1978 yılında başlayan hikâyesi, gün geçtikçe çoğalan kullanıcı sayısı ve artan çeşitlilikle devam etmektedir. Günden güne daha fazla insanı ve daha çok yaş grubundan kişileri etkisi altına almakta, günlük hayatın pek çok alanına hızla yayılmaktadır.

2.1.6. Sosyal medya çeşitleri

Kurulma maksatları ve kullanılma şekillerine göre kategorize edilmiş olan ve gün geçtikçe çoğalan sosyal medya çeşitlerinden en popüler olanlar Facebook, Twitter gibi sosyal ağ uygulamalarıdır. Bunun yanında blog, video paylaşma amaçlı kullanılan Youtube, Vimeo, fotoğraf paylaşımı için kullanılan Flickr, Picasa, arama yapmak için kullanılan Google, Yahoo ve yer bildiriminde bulunmak ve öneriler için kullanılan Swarm en tanınır sosyal medya çeşitlerindedir (Uysal,2013) . Akar (2010), sosyal medya türleri şu şekilde sıralamıştır: bloglar, mikroblogging, wikiler, sosyal işaretleme, sosyal paylaşım siteleri, podcasting, sosyal ağ siteleri ve sanal dünyalar.

2.1.6.1. Bloglar

Ağ içerisinde günlük tutmayı ifade eden weblog, Web ve blog sözcüklerinden oluşmuştur. Weblog, kelimesi Türkçe'ye ağ günlüğü şeklinde çevrilmiş ancak bu çeviri kullanılmamış ve yerine Türkçe'de blog olarak kullanılmaya devam etmiştir. İlk olarak, internet yazarı Jearn Borger tarafından 1997 yılında kullanılan Weblog terimi, en basit anlatımıyla blog, kolay oluşturulabilir web sayfasıdır. Ücretsiz veya ucuz yazılımlar vasıtasıyla herkesin kısa sürede, kendi web sayfası üzerinde günlük oluşturması olarak ifade edilebilir (Özata ve Öztaşkın, 2005). Güncelden eskiye doğru sıralanmış yazı ve yorumların yayınlandığı, web tabanlı bir yayın olan bloglarda, çoğunlukla gönderilerin sonunda yazarın adı ve gönderi zamanı belirtilmektedir. Yayıncının seçimine göre okuyuculara yazılara yorum yapabilme imkânı verir ve bu yorumlar, blog kültürünün çok önemli bir dinamiğidir; bu sayede yazar ve okuyucular arasında iletişim sağlanmaktadır.

Bloglar, eğitim yönetiminde de kullanışlı olabilmektedir. Okulda belli periyotlarda toplanan branş zümreleri, okul aile birlikleri gibi gruplar bir blog kullanarak toplantı notlarının arşivini oluşturup saklayabilir, eğitim ile alakalı paylaşımlarda bulunabilirler (Feyzioğlu, 2016). Bu anlamda arşivlemenin mekânsal, zamansal ve ekonomik yükü de azaltılabilir. Richardson' a göre (2009; akt. Menteşe,

2013) blogların daha derin bir öğrenme sağladığını düşünenler vardır. Onlara göre de bloglar, sınıf portalı, e-portfolyo, işbirlik alanı, bilgi yönetimi, amaçlı olarak kullanımı buna örnek olarak verilebilir.

2.1.6.2. Mikro bloglar

Blogların özelleşmiş bir çeşidi olan Mikrobloglar, bloglara göre anlık ve daha kısa olarak diğerleriyle içerik paylaşımı sağlar. Mikrobloglar, geleneksel blog'dan içerik ve dosya boyutu bakımından farklıdır. Mikrobloglar kullanıcılara kısa cümleler, anlık fotoğraflar veya video linkleri gibi küçük içerik parçaları paylaşmak için imkân sağlamaktadır (Kılıç, 2016). Twitter en tanınır mikroblog servislerindedir ve yazılan her blog yazısı 140 karakterle sınırlandırılmıştır. Kullanıcıların anlık olarak ne yaptıklarını diğer kullanıcılarla paylaşmalarını sağlar. Bilgi ve haber paylaşmak için özellikle profesyoneller tarafından kullanılmaktadır. Dünyanın herhangi bir yerinde olan bir gelişmeyi, tüm kullanıcılara en hızlı duyuran platformlar mikrobloglardır (Menteşe, 2013).

2.1.6.3. Wikiler

İşbirliğiyle bilgi paylaşımının yapılabildiği web siteleri olan Wikiler, paylaşılan bilgileri yeniden düzenlenmeye uygun şekilde tasarlanmaktadır (Köksal ve Özdemir, 2013). Wikiler, kişilere içerik ekleme ve düzenleme olanağı sağlayarak işbirliği ile oluşturulan web siteleridir. Hawaii dilinde “hızlı” anlamına gelen “wiki” kelimesi, 1994 yılında Ward Cunningham tarafından ilk olarak “WikiWikiWeb” adıyla kullanılmış ve 1995 yılında bu adla internette ulaşılabilir hale gelmiştir (Akar, 2010). İngilizce “What I Know is” kelimelerinin ilk harfleri olan wiki, katılımcılara üzerinde istediği gibi düzenlemeler yapabilme olanağı veren bilgi sayfaları topluluğu olarak isimlendirilir. Gruplar, wiki sayesinde kolay bir şekilde geniş dokümantasyonlar oluşturabilir (Kılıç, 2016). Ancak, internet üzerinden bilgi paylaşımında bulunmak amacıyla kurulan, bir editör gurubunun çalışmalarıyla dokümantasyon oluşturan Wikipedia 29 Nisan 2017

tarihinde çeşitli nedenlerle Türkiye’den erişime kapatılmıştır (www.hurriyet.com.tr.2017). Bu tarihten itibaren yasal yollardan Wikipedia’ya sitesine erişim sağlanamamaktadır.

2.1.6.4. Sosyal ağlar

Sosyal ağ, kullanıcılara paylaşılan içeriklerde değişim yapabilme ve diğer üyelerle etkileşim kurma ve kişisel web sayfası oluşturma imkânı sunan uygulamalara verilen genel isimdir (Argın, 2013). Bireyler arası iletişime imkân veren sosyal paylaşım ağları, sosyal çevrelere katılmanın bir yolu olarak oluşturulmuştur (Kara ve Coşkun, 2012). Tüm kullanıcıların kişisel sayfasını ve profil bilgilerini içeren ve bu bilgileri diğer katılımcılar ile paylaşmayı mümkün kılan çevirim içi iletişim uygulamaları olan uygulamalar “sosyal ağlar” olarak adlandırılır (Dağıtmaç, 2015). Topluluklarla etkileşim kurmak için ağda zorunlu olarak oluşturulan profilin paylaşılmasına imkân veren, bir bağlantıyı paylaşanlarla diğer kullanıcıların profillerini ekleyebilme ve aynı zamanda uygulamada olan her bir kullanıcının birbirlerini görebilmesini sağlayan web tabanlı uygulamalar sosyal ağlar olarak adlandırılmaktadır (Uysal, 2013). Web 2.0, Sosyal Medya ve Sosyal Ağlar kavramları sıklıkla karıştırılmaktadır. Yayla (2010), “Sosyal medya ve web 2.0’in birbirleriyle bağlantılı ancak birbirlerinden ayrı uygulamalar olduğunu ve web 2.0’ in bir uygulamalar platformu iken, sosyal medyanın bu altyapıları kullanan iletişim araçlarının tümü olduğunu ifade etmiştir.

2.1.6.4.1. Facebook

Kullanıcıların kişisel bilgilerinin olduğu ve arkadaşlarının listesinin yer aldığı kişisel profil sayfası mevcuttur. Üyeler bu uygulamayı kullanan diğer kullanıcılara direk mesaj gönderebilmekte, sosyal gruplara katılabilmekte, fotoğraf, video ve durum paylaşabilmekte, kişisel internet sitelerini profillerine ekleyebilmekte, profillerinden kişisel ya da toplumsal içerikli mesajlar yayınlatabilmektedirler (Düşünceli, 2016).

Diğer sosyal paylaşım ağlarına göre dünya geneline daha çok yayılmış daha popüler bir sosyal paylaşım platformu olmuştur. Kullanıcıların profillerine ücretsiz olarak ekleyebildikleri uygulamalar Facebook'un diğer sosyal ağlardan farklı bir özelliğidir. Facebook'un haricindeki yazılımcıların hazırladıkları bu uygulamalar, belli işlevleri olan ufak web yazılımlarıdır ve kullanıcıların arkadaşları ile etkileşime geçebilmeleri, Facebook ile bütünleşmiş çalışabilmesi, bu uygulamalara farklı bir boyut kazandırmaktadır (Orhon, T. 2007). Pek çok farklı kesimden üyesi olan Facebook, öğrenciler ve öğretmenler tarafından da yaygın olarak kullanılmaktadır. Eğitim alanında Facebook kullanımı konusunda pek çok çalışma yapılmıştır. Kullanıcıların zamanlarının çoğunu geçirdiği bu sosyal paylaşım sitesi, canlı yayın özelliği ile canlı ders işleme, etkileşimde bulunma, işbirliği olanağı sağlamaktadır. Derslerle ilgili gruplar kurup, katılım sağlayan kişiler derslerde işlenen konuları, dersin içeriği, yapılması gerekenler, ödev paylaşımı, diğer öğrencilerle etkileşimde bulunabilir.

2.1.6.4.2. Twitter

Twitter 15 Temmuz 2006 yılında Twitter Inc tarafından kurulmuştur. Twitter “internetin SMS”i olarak da adlandırılabilir. Merkezi San Francisco, (ABD)’dir (Uysal, 2013). Her bir gönderide en fazla 140 karakter kullanımına izin veren, gönderiler içerisine görseller ve kısa videolar da eklenebilen bir sosyal ağ sitesidir (Kazancı ve Dönmez, 2013). Twitter, ileti oluştururken kullanılacak karakter sayısının sınırlı olması ve iletişime geçilen kullanıcı profilinin çeşitli olması bakımından ayrılabilir. Bu platformda kullanıcılar kendi tanıdıkları kullanıcıların dışında politikacıları, sanatçıları, edebiyatçıları takip ederek onlarla direkt olarak iletişime geçebilir, herhangi bir konuda tüm kullanıcılarla fikirlerini paylaşabilirler. Bu anlamda Twitter’ın daha kamusal, Facebook’un ve MySpace’in ise daha özel bir alanı temsil ettiği düşünülebilir (Korkut, 2016). Twitter tüm dünyada gündemde olan konuların takibine olanak sağlar ve kişiler bu olaylarla ilgili kendi görüşlerini paylaşabilir, diğer kişilerin görüşlerine ulaşabilir, eleştiride bulunabilir. Kullanıcılara ilgi alanları ya da bilgi almak istedikleri konularla ilgili uzmanlara ve o konuda otorite sayılan kişilere direk ulaşma imkanı sağlar.

2.1.6.4.3. Instagram

Fotoğraf ve kısa süreli video, hikâye paylaşımı, canlı yayın yapma imkânları sağlayan uygulamanın Türkiye’de de çok sayıda kullanıcısı bulunmaktadır. Kullanıcıların beğeneceği görselleri, videoları yüklemek amaçlı bir alan olan Instagram gençlerin çoğunlukla kullandığı bir sosyal paylaşım mecrasıdır. Kullanıcılarına çektikleri fotoğraflar üzerinde düzenleme yapma, filtre ekleme imkânları sağlayan bu uygulama bu özelliği sayesinde kullanıcılar üzerinde fotoğraf sevgisi, onu kısmen de olsa sanatsal yönleriyle sunma isteğine sebep olmaktadır (Korkut, 2016).

Instagram’da hashtag (‘#’) işaretiyle birlikte paylaşılan fotoğraf ve videoların amaçlarından biri de başka kullanıcılar tarafından oluşturulan başlık ile ulaşılabilir olmasıdır. Facebook gibi fotoğrafların çevrimiçi ve anında yüklenebilir olmasının aksine, Instagram fotoğrafları sayfaya yüklemeye önce birtakım fotoğraf filtrelerinin kullanılmasına ve fotoğrafların renklerinde değişiklik yapma, yazı ekleme gibi olanaklar vermektedir (Düşünceli, 2016). Kullanıcılar bu özellik ile paylaşımlarını kişiselleştirebilir.

Instagram’ın dünya genelinde kullanıcı sayılarına baktığımızda, 2016 yılında Global Web Index’ in bu konuda yaptığı araştırmaya göre Instagram, 10 sosyal ağ içerisinde 5. Sırada yer almıştır (Global Web Index, 2016). Almanya merkezli bir sitenin yaptığı araştırmaya göre de, dünyada aktif Instagram kullanıcı sayısı yaklaşık 1 milyar. En çok Instagram kullanıcısına sahip ülke aylık 121 milyon aktif kullanıcı ile Amerika Birleşik Devletleri’dir. Türkiye ise 37 milyon kullanıcı ile 5. sırada yer almaktadır. Bu verilere göre Türkiye nüfusunun %45’i Instagram kullanmaktadır (<https://tr.sputniknews.com>). Yapılan araştırmaların sonuçlarına göre, Instagram Türkiye’de sık kullanılan sosyal ağlardan biridir. Kullanıcıları arasında öğretmen ve öğrencilerin de olduğu bu ağın, eğitim alanında kullanılacak özellikleri mevcuttur. 1 saat süre ile canlı yayın yapabilme ve bu yayın esnasında katılımcılara, yayıncıya direk o anda soru sorma, yorum yapma, görüş ve eleştiride bulunma imkânı verir.

2.1.6.4.4. Youtube

Youtube, bir video yükleme web sitesidir. 15 Şubat 2005'te üç eski PayPal personeli tarafından oluşturulmuş ve Ekim 2006'da Google tarafından satın alınmıştır. 15 Temmuz 2012 tarihinde eklenen ve yüklendikten sonra kısa sürede, en fazla izlenen 21 Aralık 2012 tarihinde 1 milyarı aşkın izlenme sayısına ulaşan video PSY-"Gangnam Style" videosu olmuştur (Uysal, 2013). 2018 yılı verilerine göre ise, Luis Fonsi-Despacito ft Daddy Yankee 4.848 milyar izlenme ile en çok izlenen video olmuştur (www.youtube.com). Bu uygulama sayesinde kişiler çeşitli yeteneklerini daha büyük kitlelere duyurabilmekte. Kullanıcıların milyonlarca kişi tarafından izlenebiliyor olması uygulamayı en popüler kılan özelliğidir. Toplumdan her kesime hitap eden uygulama, isteyen her kullanıcıya kendi klibini, kısa filmini ya da oyununu oluşturma ve bu çalışmasını kullanıcılarla paylaşma imkânı sağlamaktadır (Korkut, 2016). Tüm dünyada en çok ziyaret edilen üçüncü internet sitesi olan Youtube, bir ayda yaklaşık olarak bir milyardan fazla ziyaretçiye sahipken; bu ziyaretçilerinin bir ayda altı milyardan fazla video izlediği bilinmektedir (Düşünceli, 2016). Çok sayıda kullanıcıya hitap eden Youtube içeriğinde, birçok farklı konuda video mevcuttur. Ders ortamında fiziki şartların uygulamaya imkân vermediği durumlarda ya da gidilip görülme şansı olmayan yerler ya da ile ilgili videolar, belgeseller, tanıtım filmleri Youtube'dan öğrencilere izlettirilebilir. Öğretmenler Youtube'da kendi kanalını açarak, ders ile ilgili videolar çekip buradan yayınlarak öğrencilere erişim sağlayabilir.

2.1.6.4.5. Snapchat

Akıllı telefonlar ile kullanım sağlayan anlık mesajlaşma uygulaması Snapchat' in ilk sürümü 2011 yılında yayınlanmıştır. Kullanıcılar kendi hesaplarına ekledikleri diğer kullanıcılarla fotoğraf, video, ses ya da yazılı mesaj paylaşabiliyor ve gönderiler kişinin belirlediği süre boyunca alıcı kaydetmediği sürece görüntülenip sonrasında Snapchat uygulamasından da kullanıcının telefonundan da siliniyor. Uygulama çoğunlukla İngiltere ve Amerika'da kullanırken, kullanıcıların büyük çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır (Let' Chat, 2018).

2.1.6.4.6. LinkedIn

LinkedIn, Reid Hoffman'ın "Dünyanın En Büyük Profesyonel Ağı" sloganıyla yayın hayatına başlamıştır (Bat, 2012). Türkiye'de 600.000 kullanıcısı olan LinkedIn, profesyonel kimliği internet ortamında düzenleyip yönetebilmeyi sağlar ve kullanıcıların kariyer sürecinin daha başarılı geçmesine yardımcı olmaya çalışır (Menteşe, 2013). LinkedIn kullanıcıları, LinkedIn veri tabanına kaydedilirler; kaydedilme şekilleri de çalışan, eğitim kuruluşuna benzer. Kullanıcıların sadece veri kayıtları ve bazı durumlarda birbirine bağlı veri kayıtları olduğunu bunun gerçek hayatı yansıtan bir durum olduğunu savunur. İnsanlar birbirleriyle (ama herkesle değil) aynı zamanda şirketlerle, çalışanlarla, ilgi gruplarıyla ilişki içindedirler (O'Neil & Ruff, 2011).

2.1.6.4.7. Whatsapp

180'den fazla ülkede 1 milyardan fazla kullanıcı arkadaşları ve ailesiyle, her an ve her yerde iletişimde olmak için WhatsApp uygulamasını kullanıyor. Dünyanın her yerindeki telefonlarda kullanım olanağı sağlayan kolay ve güvenli mesajlaşma sesli ve görüntülü arama hizmeti sağlar. WhatsApp ismi, What's Up kalıbının kelime oyunu yapılarak düzenlenmiş halidir. WhatsApp, daha önce Yahoo'da 20 yıl çalışan Jan Koum ve Brian Acton tarafından kurulmuş ve 2014'te Facebook'a katılmıştır. Ancak tüm dünyada hızlı ve güvenilir bir şekilde çalışan bir mesajlaşma hizmeti olabilme amacıyla ayrı bir uygulama olarak kullanılmaya devam etmiştir., SMS'e (short message service) bir alternatif olarak başlayan WhatsApp, şu anda; sesli ve görüntülü aramaya ek olarak, metin, fotoğraf, video, belge ve konum gibi pek çok değişik tipte medyayı kişiler veya gruplar ile paylaşmayı destekliyor (Whatsapp Hakkında, 2018). Bu özellikleri sayesinde, öğretmenler, öğrenciler ve veliler ile iletişimi hızlandırıp kolaylaştırmak amacıyla Whatsapp'ta gruplar kurabilir. Sınıfta yapılan etkinliklerle ilgili fotoğraf ve videolarla velileri bilgilendirerek eğitim sürecine dâhil edebilir. Yine okul idarecileri ve öğretmenlerin oluşturduğu gruplar ile, bakanlıktan ya da üst kurumlardan gelen bilgilendirme yazıları, eğitimle ilgili güncel konu ve uygulamalar paylaşılabilir. Zümre

öğretmenleri de kendi aralarında grup kurarak, zümre toplantıları, branşları ile ilgili gündemdeki konu ve uygulamalarla kendi tecrübelerini paylaşabilir.

2.1.6.5. Eğitsel amaçlı sosyal medya platformları

Sosyal medya platformlarının eğitim alanında kullanılabileceği fikri kabul gördüğü günden itibaren bu güne kadar gerçekleştirilen uygulamalarda sosyal medyanın öğretim aracı olarak etkinliğini arttırmaya çalışılmıştır. Sosyal medyadaki eğitsel uygulamalar iki gruba ayırabilir. Birinci grup tüm dünyada hâlihazırda kullanılan sosyal medya platformlarının bünyesinde geliştirilen uygulamalardır. Sıklıkla kullanılan, üyelerine ücretsiz uygulama geliştirme olanağı sağlayan Facebook olmuştur. Memrise, Udemy, Codecademy, Studyblue, Verbling, Grovo, Izzui Facebook'ta kullanılan popüler uygulamalardır. Facebook uygulamalardan başka, hayran sayfaları ve gruplar da Facebook'un sağladığı olanaklar dâhilinde eğitsel amaçla yoğun olarak kullanılmaktadır.

Diğer grup ise, yalnızca eğitsel kullanım için tasarlanmış sosyal medya uygulamalarıdır. Edmodo, Edcanvas, Wiziq, Classdojo, Symbaloo, Khan Academi eğitimcilerin yoğunlukla tercih ettiği sosyal medya uygulamalarıdır (Polat,2013).

2012 yılında yeni öğrenme metodları oluşturma ve geliştirme amacıyla bir yazar ve sınıf öğretmeni olan Terry HEICK tarafından kurulmuş bir blog olan www.teachthought.com web sitesine göre, dünyada eğitim amaçlı kullanılan 10 sosyal medya uygulaması şöyle sıralanmıştır: Twiducate, Tween Tribune, Blackboard, Edu 2.0, Wikispaces Classroom, Edmodo Skype, Sumdog, Twitter (<https://www.teachthought.com>, 2018). Türkiye'de kullanıcılara Türkçe dil alternatifi sağladığı için Edmodo daha sık kullanılan sosyal medya platformudur. Edmodo'yu kullanmayı öğrendikten sonra Türkçe dil desteği olmamasına rağmen sorun yaşamadan Schoology'de rahat kullanılabilecek bir diğer uygulamadır. Her iki uygulama da mobil hizmet desteği vererek, öğretmenlere akıllı telefon ve tablet ile kullanım imkânı vermektedir.

2.1.6.5.1. Edmodo

Edmodo, Chicago, Illinois'te, 2008 yılında iki okul bölgesi çalışanı olan Nic Borg, Jeff O'Hara, Crystal Hutter tarafından öğrencilerin hayatlarını nasıl yaşadıkları ve okulda nasıl öğrendikleri arasındaki boşlukta bir aracı işlevi olarak ve eğitimi 21. yüzyıla taşımak için kurulmuştur. Bugün ise, Edmodo'nun merkezi San Mateo, Kaliforniya'dır. Öğrencileri, akademik anlamda üst limitlerine ulaştırmaları için ihtiyaç duydukları kişi ve kaynaklarla buluşturan dünya çapında bir numaralı K-12 sosyal öğrenme ağıdır ve üye sayısı 89,934,570' dir. (www.edmodo.com,2018). Öğretmenler, öğrenciler ve veliler için ayrı ayrı profil oluşturma, mobil uygulama ve Türkçe dil alternatifi de sunan uygulama, en çok kullanıcısı olan sosyal medya platformudur (Polat, 2016). Sistemde öğretmenin ders açmasıyla ders süreci başlar, öğrencilerin ders kodunu sisteme girmesiyle hazır hale gelir. Öğrenciler kendilerine verilen görevleri yerine getirir ve uygulamanın sağladığı olduğu özelliklerle öğretmenleriyle etkileşim kurabilirler. Öğrencilerinin aldığı notları ve öğretmenlerin kendilerine yazdığı mesajları veliler de sistem üzerinden izleyebilmektedir (Durak, Çankaya ve Yünkül, 2014).

2.1.6.5.2. Schoology

Eğitim- öğretimi kolaylaştırma maksatlı kurulmuş olan dijital öğrenme platformudur. Kullanım şekli, menüsü Edmodo ile çok benzer olan Schoology de mobil kullanım imkânı vermekle beraber Türkçe dil seçeneği mevcut değildir. Kullanıcılara eğitim düzeyine göre pek çok kaynak başlık, e kitap ve videoya ulaşım imkânı verir (Polat,2016).

2.1.6.5.3. Google classroom

Google Classroom, öğrencilere dijital ödevler düzenlemede ve takibinde, eşzamanlı geribildirim yapmaya ve değerlendirmeye yardımcı olan bir uygulamadır (https://edu.google.com/intl/tr_ALL/?modal_active=none).

2.1.6.5.4. Beyaz pano

Eğitmenlere güvenli bir sınıf yönetim alanı ve dünya genelinde diğer eğitimlerle etkileşime geçebilme imkânı veren beyaz pano 2012 yılında kurulmuş, yerli tek eğitim platformudur. Güçlü bir sosyal altyapıyı ücretsiz olarak sağlamaktadır ve bu platformda öğretmenler sınavlar düzenleyebilir, ödevler verebilir ve alabilir, öğrenci notlarını ödev ve sınav modülleriyle entegre çalışan not defteri üzerinde takip edebilir, sınıf altında tartışma grupları oluşturabilir, Dosya saklama alanında kişisel ve ders materyallerini arşivleyebilir ve öğrencileri ile paylaşabilir, Tükçe dışında 5 farklı dilde kullanım imkanı sağlar (www.beyazpano.com).

2.1.6.5.5. e- okul

2007 yılının Ocak ayından itibaren, Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan, okul yönetim bilgi sistemidir. Milli Eğitim Bakanlığına bağlı olan, devlet ve özel okullarda, her kademedede öğrencilerin eğitim sistemine kayıtlı olduğu andan itibaren mezuniyetlerine kadar geçen süreçte, notları, özür- özürsüz devamsızlıkları, disiplin cezaları, ödülleri, okul birincilikleri, aldıkları belgeler (takdir, teşekkür, onur belgesi, uzaklaştırma), sınav tarihleri, ders programı, okudukları kitaplar gibi akademik verilerin kayıt altında olduğu, veliler, öğrencinin kayıtlı olduğu eğitim kurumu, bakanlık ve bir üst eğitim kurumunun erişimine olanak sağlayan web sitesi yazılımıdır.

Öğrencinin Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarası ve okul numarası girildikten sonra birkaç güvenlik sorusuna cevap verilerek sisteme giriş yapılabilir. Mobil cihazlar üzerinden kullanım imkânı sağlar. E-Okul sistemi ile veliler çocuklarının devamsızlık, aldıkları disiplin cezası ve ödülleri, aldıkları ödev ve projeleri, belgeler gibi bilgilerini öğrenebilir, takip eder, okul yöneticileri ya da öğretmenler toplu ya da bireysel duyurularını e-okul üzerinden izleyebilirler.

Öğrenciler için faydaları; sınav sonuçlarını öğrenebilecek, testler çözebilecek, kendilerine ait bir sayfalık internet sayfası tasarlayabilecek, devamsızlıklarını kontrol

edebilecek, haftalık ders programını kontrol edebilecek, meslek lisesinde alana ve teknik lise geçiş sonuçları varsa öğrenebilecekler, seçmeli derslerini seçebilir, Sınav tarihlerini öğrenebilir, sorumluluk ve ortalama yükseltme puanlarını öğrenebilecekler. Veliler için faydaları; öğrencinin devam ve devamsızlık durumunu kontrol edebilecek, öğrencinin sınavlarından aldığı notlara bakabilecek, öğrencinin yılsonu notlarını, haftalık ders programını öğrenebilecek, öğretmen veya yetkililer ile yazışma yapıp iletişime geçebilecek (<https://www.eokulogrenci.com>).

E-okul, öğretmen, veli, öğrenci ve yöneticiler tarafından yoğun bir şekilde kullanılmaktadır. Öğretmenlerin, öğrencilerin sınavlardan aldığı notları, sınav tarihlerini, öğrencilerin aldığı projeleri, projelerden aldıkları notları, okudukları kitapları, öğrenciler ile ilgili görüşleri ve davranış notlarını yönetimin ise, öğrenci devamsızlıklarını, aldıkları belgeleri, disiplin cezaları, başarıları, öğrencilerin kişisel bilgileri, veli bilgileri gibi alanları sisteme yüklemeleri zorunludur.

2.1.6.5.6. Eğitim bilişim ağı (EBA)

Eğitim Bilişim Ağı, Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü tarafından ücretsiz olarak her bir bireye kullanım olanağı sağlayan çevrimiçi bir sosyal eğitim platformu olan EBA; zamandan ve mekândan bağımsız olarak ihtiyaç olan her yerde ve her zaman kullanılabilir. Bu sayede eğitim dört duvar dışında da gerçekleştirilebilir. EBA'nın amacı; bilgi teknolojileri kanalıyla teknolojinin eğitime entegrasyonunu sağlayarak etkili materyal kullanımını desteklemektir. EBA'nın içerikleri gerekli incelemeden geçirilmiş olan her sınıf seviyesine uygun, güvenilir e-içeriklerdir. Kullanıcılara Türkiye'nin dört bir köşesindeki yaşıtlarıyla işbirliği içinde ekip çalışması yapma imkânı sunar. Kullanılan e-içerikler farklı öğrenme stillerine sahip öğrencileri de kapsar ve böylece öğretmen merkezli eğitim sisteminden öğrenci merkezli eğitime geçilmesi daha kolaylaşır. Detaylı raporlama sistemi sayesinde karar vericiler için eğitim alanında mevcut durum ile ilgili bilgiye ulaşma olanağı verir ve geleceğin eğitim yöntem ve stratejilerinin oluşturulmasına katkı sağlar. Ayrıca bu sayede EBA üzerinden, veliler de çocuklarına verilen eğitimin niteliğini takip

edebilecek, eğitimin iyileşmesi ve kalitesinin artırılması yönünde katkı sağlayabileceklerdir. EBA; FATİH Projesinin en temel amacı olan “eğitimde fırsat eşitliği” ilkesini sağlamayı destekleyecektir.

EBA, öğretmenlere meslektaşlarıyla iş birliği yapabilme, öğrencileriyle eğitsel paylaşımlarda bulunabilme imkânı sağlamak için tasarlanmıştır. Öğretmenler EBA Ders'te oluşturmuş oldukları veya takip ettiği gruplar içinde eğitsel paylaşımlar yapabilir, tartışmalara katılabilir, , öğrencilerine çalışmalar gönderebilir, kişiye özel olarak oluşturulan takvim planına göre gönderilen çalışmaları ve yaklaşan etkinlikleri daha kolay takip edebilirler. Ayrıca burada yer alan içerik geliştirme araçlarını kullanarak ürettikleri içeriklerle Milli Eğitim Bakanlığı'nın tüm dünyaya e- içerik ihraç etme amacına katkı sağlayabilirler. Öğrenciler ise, EBA Ders'le, sınıf arkadaşları ve öğretmenleriyle iletişim kurabilir birlikte çalışabilir ve paylaşımda bulunabilir. Ayrıca öğrencilerimiz, öğretmenlerinin gönderdiği ödev ve alıştırmaları takviminden kolayca takip ederek çalışmalarını istenilen zamanda yapabilir, istediği zaman istediği konuya çalışabilir. Okulunda paylaşımlar yaparak, oylama ve etkinliklere katılır ve hem okulda hem de okul dışında öğrenmeye devam edebilirler (<http://www.eba.gov.tr/hakkımızda>).

2.1.6.6. Sosyal medya ve eğitim

Geçmişten itibaren günümüze kadar teknolojik gelişmeler ve eğitim alanı karşılıklı olarak birbirini etkilemiştir. Eğitimde teknolojik gelişmelerin takibi ve uygulamalarda bu gelişmelerin kullanılmasıyla, zaman daha etkin ve verimli kullanılabilir, maliyetlerde azalma sağlanabilecektir. Eğitim, teknolojik gelişmeleri sürekli olarak takip edebilmeli, uygulayabilmeli, geleceğin teknoloji yaratıcıları ve kullanıcıları olarak öğrencileri bu zihniyetle geleceğin teknolojilerine hazırlayabilmelidir. Eğitim ve teknolojik gelişmelerin etkileşimi Alkan (1997) tarafından beş döneme ayrılarak aşağıdaki çizelgedeki gibi incelenmiştir;

Tablo 2.2. Eğitim teknolojisinin gelişim dönemleri

Eğitim teknolojisinin gelişim dönemleri			
Dönem	Kronoloji	Eğitim Türü	Geliştirilen Eğitim Teknolojileri
Sözlü-yazılı dönem	15. yüzyıla kadar	İnformal- formal geçiş	Kağıt - alfabe- ilk eğitimler- karatahta
Görsel –işitsel araçlar dönemi	16 - 20. Yüzyıllar	Kitlesel eğitim	Slayt projektör- kütüphane- mektupla uzaktan eğitim- ilkel bilgisayar – radyo TV, - Bilgisayarın yaygınlaşması- Bilgisayar destekli öğretim-CD ROM- internetin gelişmesi
İkilem dönemi	20.yüzyıl sonlarına kadar	Kitlesel veya bireysel eğitim	Akıllı sınıflar ve tahtalar- Sanal ağlar ve medya- Yaygın Uzaktan Eğitim
Otomasyon dönemi	21.yüzyıl	Kitlesel ve bireysel eğitim	Semantik web teknolojileri- Holografik ve fiber teknolojiler vb.
Sibernasyon dönemi	Gelecek yüzyıllar	Eğitim reformları	

Kaynak: Alkan, (1997)

Tablo 2.1’de görüldüğü gibi Alkan (1997) eğitimde teknolojik gelişimleri beş döneme ayırarak incelemiştir. Bu dönemler, 15. yy’a kadar sözlü - yazılı dönem olarak adlandırılan informal eğitimden formal eğitime geçiş aşamasıdır ve kullanılan teknoloji de kâğıt, karatahta gibi teknolojilerdir. 16-20. yy arası görsel - işitsel araçlar dönemi olup kitlesel eğitime geçilen dönemdir, kullanılan teknolojiler ise slayt, projeksiyon, radyo, ilkel bilgisayarlar ve mektup yoluyla uzaktan eğitim imkanı verilen teknolojilerdir. İkilem dönemi 20. yy sonlarına kadar olan süreyi kapsayıp kitlesel eğitimin yanı sıra bireyselleştirilmiş eğitim de söz konusudur, teknolojik olarak bilgisayar destekli eğitimin yaygınlaştığı, internet kullanımının giderek çoğalmaya başladığı dönemdir. Otomasyon dönemi 21. yy’ı kapsayan dönemdir. Eğitim kitlelere hitap ederken bireyselleştirilmiş, akıllı tahtalar eğitim ortamları ile buluşmuş, yaygın uzaktan eğitim ve sanal ağlar eğitime girmiştir. Sibernasyon dönemi ise, gelecek yüzyıllar dönemleridir eğitimde yapılması öngörülen reformları ve teknolojik olarak da anlam bilimsel web teknolojilerinin, holografik ve fiber teknolojilerin kullanılacağına öngörüldüğü dönemleri ifade eder. Alkan’ ın (1997) belirttiği bu evrelerde, eğitim ve teknolojik gelişmeler birbirini karşılıklı olarak etkilemektedir. Teknolojideki sürekli gelişim ve değişim, aynı şekilde eğitim teknolojilerinin de zaman içerisinde değişim ve gelişim göstermesini sağlamıştır. Eğitim, dünden bu güne her zaman teknolojik gelişmelerle etkileşim halinde olmuştur. Teknolojik gelişmeler sayesinde, bilginin

paylaşımı, daha kolay ve sınırsız hale gelmiştir. Karasar'ın (2006) da ifade ettiği gibi, bilginin üretilmesi ne kadar önemliyse paylaşılması ve kullanılması konusu da o kadar önemlidir. Bilginin zamanında ve etkin kullanımını sağlayan önemli araçlardan biri de internettir ve bu sayede toplumun büyük bölümü yaşamboyu öğrenme durumuna geçebilecektir.

Teknolojik gelişmeler, internet kullanımını ve sanal ortamlarda geçirilen zamanı şüphesiz arttırmıştır. Bir oda kadar yer kaplayan bilgisayarlardan ve sabit telefon hatlarından kablo ile internete bağlanan masa üstü bilgisayarlardan, kişilerin ceplerinde taşıyabildiği, her an her yerde internete bağlanabildiği akıllı cihazlara geçiş sürecinde, insanlar için de bilişim araçlarına ve internet bağlantısına erişim kolaylaşmış ve yaygınlaşmıştır. Erişimin kolaylaşması ile kullanım alanı giderek daha çok yaygınlaşan internetin eğitimde kullanılmasıyla beraber, geleneksel öğretmen kavramı da değişmiş, öğretmen sınıfta bir otorite figürü olmaktan uzaklaşıp, öğretimi kolaylaştıran bir rol almıştır. Kullanıcılara etkileşim imkânı sunan internet, derslere direkt olarak katkıda bulunarak ve her konuda kaynak ve materyaller sunarak öğretime katkı sağlamaktadır (Tarcan, 2005). Eğitimi mekandan ve zamanda bağımsızlaştırarak öğretilere de kolaylık sağladığı gibi, derslerin işlenişi ile ilgili olarak hazırlanan öğretim programları uygulamalar ile ilgili paylaşımlar sayesinde standartlaşma sağlar.

İnternet kullanımının tüm toplumla beraber eğitim alanında da hızla yaygınlaştığı 21. yüzyılın başlarında Web 2.0 teknolojisinin gelişiminin etkisiyle kullanıcı sayısı hızla artan alanlardan birisi de sosyal medyadır. Bu hızlı gelişim ve kullanıcı sayılarındaki artış eğitimi ve öğretim alanını da etkilemiştir. Dijital dünyanın bilgi ve iletişim tabanlı toplumunda eğitimde kalite standartlarını yükseltmek, öğrencilerin öğrenme süreçlerindeki istek ve ihtiyaçlarını karşılamak, etkili bir öğrenme ve öğretim ortamı oluşturarak öğrencilerin öğretmenler ve eğitim kurumları ile arasındaki etkileşimini arttırmak önemli bir konu olmuştur. Web 2.0 teknolojisinin gelişmesiyle birlikte gelişme gösteren sosyal medya; zaman ve mekandan bağımsız olarak etkileşim, iletişim, işbirliği ve sosyalleşme imkanları sağlayarak eğitim alanında kullanıma uygun bir ortam haline dönüşmüştür (Polat, 2016). Bu sayede dünyanın

herhangi bir yerinden öğretmen ve öğrenciler etkileşime geçip, tecrübelerini paylaşabilmekte birbirine sosyal mentörlük yapabilmektedir.

Günümüzde, toplum içinde bulunduğumuz pek çok ortamda yediden yetmiş her yaş grubundan insanların, akıllı telefon ve tabletleri ile internette zaman geçirdiklerini gözlemlemek çok alışlagelmiş bir durum haline dönüşmüştür. Söz gelimi, bankada ya da hastanede sıra, durakta otobüs, metro beklerken ya da bir restoranda arkadaşını beklerken ya da taksiye bindiğinde gideceği yere ulaşana kadar pek çok kişi akıllı telefonundan internete bağlanıp genelde, sosyal medyada bu zamanı geçirmekte. Bu kadar yaygın bir şekilde kullanılan kitle iletişim ve sosyalleşme araçları olan sosyal medya platformlarının, eğitsel amaçla kullanımının etki ve sonuçlarının neler olabileceği ve eğitime katkı sağlayabilecek yönlerinin araştırılıp, uygun bir şekilde kullanılması halinde, içeriklerin sosyal medya ortamlarına yüklenmesi ile ders ve konu tekrarları öğrenciler için daha kolay ulaşılabilir hale gelebilmektedir. Eğitim esnasında uygulanması tehlike yaratabilecek deneyler ve benzer çalışmalar, gidilip görülmesi gereken ancak okul ortamında bu imkânın olmadığı yerler, uygulama gerektiren ancak okulların fiziki şartlarının uygun olmaması sebebiyle yapılamayan uygulamalar ile ilgili video ve görsellerin sosyal medyada paylaşımı ile öğrencilere ulaşmak daha ekonomik ve tehlikesiz hale getirilebilir. Öğrenciler, bu paylaşımlara daha sonraki zamanlarda da ulaşıp, diledikleri kadar tekrar yapabilme şansına sahip olabilirler.

Eğitim alanında sosyal medyanın doğru ve etkin bir şekilde kullanılması ile okul ortamının yetersiz kalabilecek fiziki şartları, öğrenci devamsızlığı, kalabalık sınıflarda öğretmenin birebir her öğrenci ile ilgilenebilme, her öğrencinin derse etkin katılımını sağlama noktasında yaşadığı sıkıntılar ve derse katılımında çekimserlik yaşayabilen öğrencilerin zamanla daha edilgen hale gelip sınıf atmosferinden uzaklaşması ve hatta eğitim sisteminin dışına çıkması gibi istenmeyen durumlar ortadan kaldırılabilir.

Kullanıcılarının büyük bir çoğunluğu öğrenci, öğretmen ve okul yöneticilerinden oluşan sosyal paylaşım sitelerinin eğitimde kullanımına yönelik fikir ve çalışmaların yapılması değişen bilgi teknolojilerine ayak uydurabilmek için gereklidir. Diğer yandan, sosyal ağ kullanıcılarının sayısının çok fazla olması eğitimcilerin de bu platformları

hem mesleki gelişim hem de eğitsel bağlamda kullanmalarının önemi gittikçe daha iyi anlaşılmaktadır (Grant, 2008; akt. Menteşe, 2013)

Bugünün öğrencilerinin içinde büyüdükleri ve hatta içine doğdukları çevrenin tamamlayıcı bir parçası olan internet, cep telefonları, bilgisayar oyunları ve sosyal ağlara katılımın, düşünme, öğrenme ve bilgiyi işleme şeklinin kendilerinden önceki nesillere göre büyük farklılıkları olduğu görülmektedir (Ekici ve Kıyıcı, 2012). Prensky (2001), gelecek kuşakların, bugünün teknolojisinin var olduğu ortamda doğmuş ve bilgisayar, video oyunları, dijital müzik çalarlar, video kameralar, cep telefonları ve internet gibi teknolojiler ile büyümüş, ana dilini öğrenir gibi teknoloji öğrenmiş “dijital yerlilerden” oluşacağını belirtmektedir. Teknolojiyi bir dil gibi kullanabilen, zihinlerini teknoloji diliyle işleten bu neslin öğrencilerinin eğitimini teknoloji dilini tam olarak kullanamasa bile, teknolojiye yeterince hâkim öğretmenlerden ve eğitim yöneticilerinden oluşan bir kadro verilebilecektir. Yapılan araştırmalar, içinde bulunduğumuz bilişim çağında kullanımı gittikçe yaygınlaşan sosyal paylaşım sitelerinin, okulların vazgeçilmez unsurları olan öğretmen ve öğrencileri sosyal ağlarda aktif bir katılımcılığa sevk ettiğini, öğretmen-öğrenci etkileşimini hızla artırdığını göstermektedir. Öğretmenler sosyal ağ sitelerinde öğrencileriyle arkadaş olmakta ve irtibat kurmaktadır (Cemaloğlu ve Koçak Bıçak, 2015) .

Ellison’da (2008; akt. Ekici ve Kıyıcı, 2012) informal olarak kullanılan sosyal ağların eğitim alanında da kullanılma potansiyeline sahip olduğunu ifade etmektedir. Kullanıcılar arası etkileşimle sınıf içinde ve dışında farklı öğrenme stillerine de hitap eder ve öğrencilerin etkin dijital vatandaşlara ve profesyonellere dönüşmesinde giderek daha çok önem kazanan dijital okuryazarlıklarının gelişmesini destekler. Böylelikle öğrencilerin, kendilerini koruyarak, kişisel gelişimlerine katkı sağlamasını, etkin bir şekilde ancak teknoloji bağımlılığı yaratmasına da izin vermeden, gereği ve yeteri kadar sosyal ağların faydalarından yararlanmaları sağlanabilir. Sahip oldukları ağ kurma ve sosyal iletişim kapasitesinin yanında farklı öğrenme stillerindeki öğrencilerin dikkatini çekebilen Facebook gibi sosyal yazılımlar ile geleneksel eğitim anlayışına alternatif sağlanabilir. Eğitimciler öğrencilerin pedagojik portfolyolarını geliştirmek, öğrenme toplulukları ile aktif öğrenmeyi desteklemek için sosyal ağlar üzerinden çevrimiçi

öğrenme topluluklarının etkililiğini test etmelidir (Munoz&Towner,2009; akt. Ekici ve Kıyıcı, 2012). Öğrencilerin de sıklıkla kullandıkları akıllı telefon uygulamaları ve sosyal medya siteleri, okullar ve eğitimciler tarafından eğitim alanında kullanıldığı takdirde ve öğrencilere de imkân eşitliği sağlanırsa, müfredat ile gerçek hayatı birleştirme olanağı sağlayacaktır. Bu sayede öğrenenin yerel ve küresel sorunlar ile ilgili beyin fırtınasına katılarak bu sorunları daha iyi algılamasını sağlayacaktır. Bu öğrenci merkezli aktif öğrenme yaklaşımları sayesinde öğrenciler, güncel konular ve olaylar ile ilgili daha aktif olabilecektir (Horizon Raport 2015; akt. Fezyioğlu, 2016).

Bugün ve gelecekte her alanda olduğu gibi eğitim alanında da özellikle yaşam boyu öğrenme anlayışı, sosyal ağların önemi artmaktadır. Yine sosyal medyayı eğitimde önemli bir unsur haline getiren diğer nedenler ise; her düzeyde ve yaş grubunda öğrenenlere sağladığı yaygın, kolay ve ücretsiz kullanım imkânları, sosyal destek ve işbirliğini arttırması, akran desteği sağlaması, daha esnek bir öğrenme ortamı sunması, öğretim ve değerlendirme süreçlerinde farklı uygulamalara fırsat vermesi, araştırma sürecini desteklemesi, çok fazla üniversite desteği gerekmeden kullanılabilmesi gibi özellikleridir (Jones, Blackey, Fitzgibbon ve Chew, 2010; akt. Sarsar ve, Başbay, Başbay 2015). Özetle daha geniş kitlelere, zaman ve mekân sınırı olmadan erişimini sağlayan sosyal medya öğrenme-öğretme ortamlarının yapısını da değiştirmiştir.

Sosyal ağların okullarda kullanılmasına bir örnek, okulun Web sitesini bir dizi ağ günlüğünün birleşiminden oluşturmakla mümkün olabilir. Her öğretmen kendi branşı ile ilgili bölümlere katkıda bulunurken okul yöneticisi ana sayfada tüm ağ günlüklerini bir araya getirerek, okulda neler yapıldığı ile ilgili dinamik bir ortam oluşturarak kaynak toplayıcı ve düzenleyici görevlerini üstlenebilir. Yine okul yöneticisi periyodik olarak sınıf ve öğrenci günlüklerinden bilgi alıp yapılan ve yapılması planlanan (akademik, sosyal vb.) tüm etkinlikleri tasarlayabilir (Özmen, Aküzüm, Sünkür ve Baysal, 2012) . bu sayede de okul içerisinde öğretmenler ve idare ile etkileşim kuvvetlenir., işbirliği sağlanır. Öğretmenler diğer branşlardaki öğretmenlerin ve idarenin uygulamaları ile ilgili bilgi edinir.

Bunun yanı sıra, her ne kadar öğrenciler için daha çok kendi kişisel ve sosyal etkinliklerini paylaşmada anlam taşısa da Facebook ve Youtube gibi uygulamalar geri

bildirim alma ve sosyal öğrenmede birçok kurumsal eğitim teknoloji niteliğine sahip olduğu ve bu yüzden eğitimciler açısından öğrenme ve öğretim ile olan bu ilişkinin dikkat çekmeye başladığı ifade edilebilir. Bununla birlikte sosyal ağların öğrencileri daha iyi motive edecek şekilde pasif tüketici olmaktan çıkartıp, eğitim alanında radikal bir değişime öncülük edeceği ileri sürülmüştür. Teknolojik ürünleri kullanmada doğuştan yetenekli olan ve bu yolla öğrenme yeteneği ile küçük yaşlarda tanışan günümüz öğrencileri için eğitimde sosyal medyanın kullanılması en iyi bildikleri yöntemle onlara yaklaşma yolu olacaktır.

N jenerasyonu (net jenerasyonu) ya da D jenerasyonu (dijital jenerasyon) olarak da adlandırılan, Prensky' nin ise (2001), dijital yerliler olarak adlandırdığı, Z kuşağı, anaokulundan itibaren hayatlarını bilgisayarlar, video oyunları, cep telefonları, tabletler ve dijital çağın tüm diğer araçları ve oyuncaklarıyla çevrili durumda ve bunları kullanarak yaşayan ilk nesil olma özelliğini taşıyorlar ve hatta onların deneyimlerindeki bu farklılaşmanın, beyin yapılarında da farklılaşmalara sebep olduğu düşünülmekte. Prensky' ye (2001) göre, dijital dünyada doğmamış ama hayatlarımızın bir noktasında yeni teknolojilerden oldukça etkilenmiş ve pek çok unsurundan yararlanmakta olan kişiler, çocuklara kıyasla her zaman “Dijital Göçmenler” olacak ve kendi çocukluklarında farklı şekilde sosyalleşmiş olan, bugünün yetişkinleri, yeni bir dil öğrenme sürecinden geçiyorlar.

Sosyal medya siteleri ve bu sitelerin uygulamalarındaki sosyal ağların pedagojik araçlar olarak düşünülebileceği görülmüş ve bu araçların eğitsel alanında sağlayacağı olası faydalar şöyle sıralanmıştır (McLoughlin & Lee, 2008).

- Sosyal destek ve bağlanabilirlik: Bireylerin ağlar oluşturmalarını destekleyen ve bu ağlar arasında bağ kurmalarına olanak sağlayan MySpace, Facebook ve Friendster gibi uygulamalar, bu ortamlarda kişilerin bir yandan dijital yeterliliklerini arttırırken diğer yandan informal öğrenme, kendini ifade etme ve kimlik arayışı gibi eylemlerde bulunmalarını sağlar.
- İşbirlikli bilgi keşfi ve paylaşımı: Birçok uygulama ile veri paylaşımı oldukça kolay bir hale gelir ve bu sayede benzer ilgilere sahip bireyler birbirlerinden

öğrenebilirken ortamda sürekli gelişen web tabanlı bilgi kaynaklarına katkıda bulunabilmektedirler.

- İçerik oluşturma: Sosyal medya ortamları kullanıcılara bir yanda bilginin üreticisi diğer yandan tüketicisi rolü oynama imkânı sağlar. Kişiler kendi ihtiyaçlarına ve diğerlerinin ihtiyaçlarına göre içerik oluşturabilir, organize edebilir, derleyebilir ve paylaşabilir.
- Bilgi ve enformasyon kümelemesi ve içerik modifikasyonu: Sosyal ağlar kullanıcılara uygulamalarının yapısındaki çeşitli özelliklerle, üreticinin verdiği bilgiden çok tüketicinin istediği bilgiyi alabilmeyi, yani içeriğin öğrenenin talebine göre alınıp tüketilmesi imkânı sağlar (Öztürk ve Talas, 2015). Sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanımı, öğrenenlerin ilgisinin canlı tutulmasına, içeriklere istenildiği her an ulaşım sağlanıp, ortak konularda gruplar kurarak, informal öğrenme ile bilgi ve tecrübe alış verişinde bulunmaya olanak sağlanmasına, böylelikle işbirlikli öğrenmenin de desteklenmesine imkân vermiş olacaktır.

2.1.6.7. Sosyal medyada öğretmen – öğrenci etkileşimi

Hargreaves (2002; akt. Ekici ve Kıyıcı, 2012 eğitim alanında sosyal ağların, değişimi ve değişimin sürdürülebilirliğini desteklediğini, kullanıcıların internet yoluyla bağlandığı sosyal ve profesyonel ağların etkileşim, ilişki ve paylaşılan bilgi vasıtasıyla birbirlerine bağlandığını ifade etmiştir. Bu durum sosyal ağları zaman içerisinde profesyonel bir desteğe dönüştürmektedir. Bu profesyonel destek, eğitim alanında da kullanılabilir.

Sosyal ağların eğitimde kullanılması ile beraber eğitim ortamları geleneksel okul ve sınıf tabanlı formal yapısından sıyrılarak sosyal ve informal öğrenmeye odaklanılmasını sağlayabilir. Bu sayede eğitim öğretim süreçlerinin aktif, yaratıcı, işbirlikli öğrenme ile desteklenmesine, öğrenci-öğrenci, öğrenci-içerik ve öğretmen-öğrenci etkileşimini arttırmada, öğrencilerin araştırma, sorgulama ve problem çözme becerilerini kullanmaları ve geliştirmeleri konularına destek olmaktadır (Arroyo, 2011;

akt. Feyzioğlu, 2016), ‘‘Sosyal ağ platformlarının informal renmeyi destekleyerek, sosyal ilişkiler, görüşmeler, işbirliği ve görev paylaşmalarını destekleyerek bilginin yapılandırılması konusunda olağanüstü iletişim araçları’’ olarak kullanılabilir. Farklı renme stillerine sahip olan rencilere bu sayede, farklı yöntemlerle yaklaşarak iletişim imkânı sağlar. Ağ tabanlı renme, bilgi ve iletişim teknolojisi araçlarının rencilerin kendi arasında ve renciler ile üreticilerle, renme topluluğu ve kaynakları arasındaki bağlantıları desteklemek için kullanılabilir hale gelmiştir. Bu sayede rencilere kendi portfolyolarını sosyal paylaşım alanlarında oluşturabilme, bilgi ve diğerlerinin tecrübelerine kolay ulaşma imkânı sağlamıştır.

Sosyal medyanın eğitim alanında doğru ve etkili kullanılması ile avantajlı durumlar sağlanabileceği görülmektedir. retmenlere, rencilerini daha yakından tanıma, tüm rencilere aynı anda ya da bireysel veya gruplar oluşturarak ulaşma imkânı sunar. renciler açısından baktığımızda ise, sosyal medya paylaşımları ile konu tekrarını dilediği zaman, dilediği sayıda yapabilme, portfolyolarını oluşturup sosyal ağ da düzenleyerek ileriki süreçlerde gerekli kurumlarla paylaşmayı sağlayabilmektedir. retmenlere, ders notlarından sosyal medyada, mekân, zaman ve emek maliyeti olmadan arşiv oluşturabilme olanağı tanır. Böylece de önceki tecrübelere ihtiyaç halinde geri dönüş yapmak kolaylaşabilirken, sınıf içerisinde daha çekimser davranan rencilerle sosyal medya kanalıyla iletişim daha kolay olabilir. Karasar (2006) ders programlarında sıkı sıkıya bağlı kalınan yerelliğin yerini küresellik ya da evrensellik kavramlarına terk etmek üzere olduğunu ifade etmektedir.

Giderek çok çeşitli yaş gurupları ve ortamlarda hızla yaygınlaşan sosyal medya araçlarının kişilerin hayatlarının önemli bir bölümünü oluşturduğunun farkında ve bilincinde davranmak gerekmektedir. İnternet, akıllı telefon, tablet gibi teknolojilerin içine doğmuş olan, günümüz kuşağı ile iletişimde, bu konuyu göz ardı etmek imknsız hale gelmiştir ve eğitim sistemi içerisinde olan bu dijital çocukların ilgisini çekmede geleneksel yöntemler yetersiz kalacaktır. İnternetin eğitimde kullanılmasıyla birlikte, geleneksel retmen rolü de değişime uğrayarak, bir otorite fiğr olmaktan çıkmış ğretimi kolaylaştıran bir role dönüşmüştür. Etkileşim imkânı sağlayan internet, derslere doğrudan katkı sağlayacak her konuda kaynak ve materyaller sunarak öğretime katkıda bulunmaktadır (Tarcan, 2005).

Eğitim- ğretim sistemi içerisindeki mevcut eğitimciler, her ne kadar ğretim sürecinde kullanmak amacıyla yaygın bir Şekilde kullanılan, iŐlevsel ve ilgi çekici eğitim teknolojileri kullanma ve geliŐtirmede zorlansalar da, gençler ve hatta çocuklar tamamen eğitsel amaçla oluŐturulmamıŐ olan binlerce sosyal ağ sitelerine ye olmakta, bloglar oluşturup, yazmakta, fotoğraflarını paylaŐmakta, üç boyutlu dünyalara katılmakta ve tüm bunların dışında evrimii mesajlaşma sistemlerini kullanarak sosyal gruplar oluŐturmaktadırlar. Bu yüzden, eğitimcilerin etkili araç ve ortam arayıŐlarında zaten birçok işlevi ile uygun olan ve öğrencilerin ilgisini çekmiş olan sosyal medya ortamlarını kullanması önemlidir (ztrk ve Talas, 2015). Sosyal ağların kullanımı bu kadar çok yaygınlaŐmıŐ, geniş kitleleri etkisi altına almıŐken önemli olduğu kadar gereklidir de. Günümüz ğrencilerinin çoğu sosyal ağlarla tanışmış olarak okula baŐlamakta, dolayısıyla günlük hayatın bu kadar çok içine girmiŐ olan bu ortamlar eğitim alnından da ayrı tutulamaz.

Ayrıca yapılan araştırmalar, sosyal ağlar üzerinden etkileşimde bulunan öğrencilerin, kendilerini daha çok guruba ait hissettiklerini, ders konuları ile alakalı anlayamadıkları noktaları, sosyal paylaşım ortamlarında akran guruplarına daha rahat sorabildiklerini, sosyal medya arkadaşlıklarının kendileri için çok Őey ifade ettiğini düşündüklerini, sosyal medyanın öğrenmelerine yardımcı olduğunu ifade etmiŐleridir (Toğay, Akdur, Yetişken ve Bilici, 2013). Öğrencilere kendilerini daha rahat hissettikleri bir ortam sağladığı için, sınıf içinde daha çekimsiz kalan, kendini ifade etmede güçlük çeken öğrencilere de fırsat tanıyabilir.

Bunun yanı sıra, Durak, ankaya ve Yünkül' n (2014) araştırmasında, alan yazın incelemeleri sonucu, sosyal ağların eğitimde kullanılmasının avantajlarının yanında bazı sakıncalı durumlarının da olabileceği, olumsuz etkilerinin görülebileceği de belirtilmektedir. Sosyal ağ sitelerinde ğretmen ve öğrenciler birbirinin arkadaŐı konumunda olmaları rol karmaŐasına ve öğretmenin otoritesinin azalmasına sebep olabilmektedir (Warner ve Esposito, 2009; akt. Durak, ankaya ve Yünkül, 2014). Yapılan bazı araŐtırmalarda sosyal ağların kullanım sıklığı arttıkça, öğrencilerin notlarında düşüş olduğu ifade edilmiştir (Cohen, 2011; Reynol Junco, 2012; Kirschner ve Karpinski, 2010; O'Brien, 2011; akt. Durak, ankaya ve Yünkül,2014). Bir başka

araştırmada öğrencilerin sosyal ağları akademik süreçleri için faydalı bulmadıkları ve sosyal ağlar üzerinden öğretim elemanı ile etkileşimde olmak istemedikleri, sosyal ağların eğitim ortamları ile birleştirilmesine gerek duymadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumda genellikle kişilerin kendi arkadaş çevreleri ile etkileşim kurmak için kullandıkları sosyal paylaşım ağlarının eğitsel alanda kullanılması, kişilere kendi özel hayatlarının ihlal edildiğini düşündürdüğü sonucu çıkarılabilir.

Ancak Prensky'e göre (2001), bilgiye hızla ulaşabilen ve bu hıza alışmış olan, verileri eş zamanlı olarak değerlendirip, aynı anda bir kaç iş yapmaya alışmış, hemen tatmin olup sıkça ödüllendirilmeyi bekleyen dijital yerlilere, dijital göçmenler olan öğretmenlerin, dijital dönem öncesine ait modası geçmiş bir dille eğitim vermeye çalışmaları işlerini zorlaştırmakta. Beyin yapıları değişmiş olan bugünün öğrencilerine eğitim verebilmek için, yöntemlerin ve içeriğin tekrar gözden geçirilmesi gerekli. Bu dijital yerliler ile etkileşimin geleneksel sınıf ortamına dayanmaması gerektiği sonucu ortaya çıkmaktadır. Bu anlamda, öğretmenin rol ve sorumluluğunda değişim meydana gelmiş ve sadece sınıf etkileşiminin yetersiz olduğu ortaya çıkmıştır (Frymier ve Houser, 2000; Miller, Katt, Brown ve Sivo, 2014; akt. Korucu ve Usta, 2017).

2.1.6.8. Türkiye'de eğitim kurumlarında sosyal medya kullanımı

Eğitimde teknolojinin etkin kullanılması için okullara en iyi teknolojik araçları getirmekten daha önemli olan öğrenci, bilgisayar ve öğrenme arasındaki ilişkiyi kurabilecek yeteneğe ve vizyona sahip öğretmenlerin olmasıdır. Öznesi insan olan eğitim sisteminde önceliğin daima nitelik olduğunu unutmadan çağın getirisi olan teknolojiden yararlanılmalıdır (Tedmem, 2015). Bilgi, iletişim, medya kullanımı ve dijital okur yazarlık becerilerinin öğrencilere kazandırılması ve öğretmenlerin bu becerilerini geliştirmesi önemlidir.

Bu bağlamda Türkiye'deki eğitim kurumlarında sosyal medyanın kullanımına baktığımızda, 2007 yılında Milli Eğitim Bakanlığı tarafından e-okulun oluşturulması ile, öğretmenler sınav tarihleri, ders, davranış notu, öğrenciyi proje ile ödevlendirme ve

proje notu, öğrencinin okuduğu kitaplar ve katıldığı sosyal etkinlikler ile ilgili bilgilerin girişini e-okul üzerinden gerçekleştirmektedir. Bu sayede kırtasiye harcaması ile ilgili maliyet düşürülmüş, okul yöneticilerinin iş yükü hafifletilmiştir. E-Okul, öğretmenlere de zaman kazandıracak bir uygulama olmuştur, belirli süre içerisinde sanal ortama girdiği verileri de düzeltebilme imkânı da sağlar. Bu verilerin girişi için, öğretmenler akıllı telefonlarını kullanabilmektedir. Veliler ve öğrenciler de aynı şekilde akıllı telefonları ile erişim sağlamak ve öğrencilerle ilgili bilgilere her an, her yerde ulaşabilmektedir. Yine Milli Eğitim Bakanlığı tarafından oluşturulan EBA uygulaması da öğretmenlerin sıklıkla kullandığı bir diğer sosyal ağıdır. Eğitsel paylaşım ve işbirliği sağlayan EBA, dersler de de yardımcı kaynak olarak kullanılmaktadır. Bunların dışındaki eğitsel amaçlı sosyal medya ortamları daha az kullanılmakla beraber, ders içerikleri, diğer öğretmenler ve öğrencilerle etkileşim, yapılan farklı uygulamalar ve etkinlikleri paylaşma imkânı sağlar. Böylece eğitimde standartlaşmayı sağlamaya yardımcı olurlar. Yalnızca eğitsel amaçla kurulmamış, ancak eğitim alanında da kullanılacak uygulamalar içeren diğer sosyal ağları (Facebook, Instagram, Twitter, Myspace gibi) özel hayat olarak gören öğretmenler sıklıkla, gündelik hayatları ile ilgili paylaşımlarda bulunma ve güncel olayların takip ve yorumlanması amacıyla kullanılmaktadır. Bunların dışında Whatsapp uygulaması, okullarda daha sıklıkla kullanılmaktadır. Öğretmen - veli, öğretmen – öğretmen, idare – öğretmen, öğrenci – öğretmen, idareci – idareci gibi oluşturulan gruplarla duyurular, etkinlikler bu yolla paylaşılmaktadır. Bakanlık ve üst kurumlardan gelen yazıların görselleri, tek bir paylaşım ile okuldaki tüm öğretmenlere bilgilendirme yapmak amacıyla idare tarafından öğretmen grubunda paylaşılmaktadır. Okulda yapılan, yapılması planlanan etkinliklerle ilgili öğretmenlerin ve velilerin bilgilendirilmesi, öğrencilerin ders kapsamında katıldığı etkinliklerle ilgili görsellerin paylaşılması işlemleri bu yolla tüm kullanıcılara ulaştırılır. Öğretmenler kendi aralarında oluşturdukları gruplarla, yaptıkları etkinlikleri, ders işlenişi ile ilgili görüşlerini ve yapılan farklı uygulamaları birbirleri ile paylaşarak, esinlenebilir. Sınıf öğretmenlerinin, öğrencilerin yaptığı etkinlikler ile ilgili görsel ve video paylaşımları sayesinde veliler bilgilendirilerek, eğitim sürecine dâhil edilir. Yapılması planlanan etkinliklerle ilgili veliler ile etkileşim sağlanarak, görüş ve fikirlerine başvurulur. Sağlıklı bir eğitim – öğretim ortamının sağlanmasında öğrenci, öğretmen, yönetim ve veli etkileşimi en önemli noktalardan biridir. Bu sebeple, bu

etkileşimin her zaman yüz yüze olmadığı durumlarda, sosyal medyada etkileşim desteği alınabilir böylece tüm paydaşlar sürece dâhil edilir.

2.2. İlgili Araştırmalar

Bu bölümde alan yazında yurtiçinde ve yurtdışında sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi ve sosyal medya ve eğitim ile ilgili olarak yürütülen araştırmalara tarih sırasıyla yer verilmiştir.

2.2.1. Yurtiçinde yapılan araştırmalar

Mazman (2009), “*Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı*” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında, sosyal ağların benimsenme, bireylerin sosyal ağları günlük yaşamlarında kullanma nedenlerini belirlemek, kullanıcıların sosyal ağları eğitsel amaçlı kullanılmasına yönelik görüşlerini belirlemek ve bulgular ışığında sosyal ağların eğitim alanında kullanımını açıklayan bir model oluşturmayı amaçlamıştır. Belirlediği bir sosyal paylaşım sitesinin eğitim alanında kullanılması, oluşturduğu yapısal eşitlik modeline olumlu katkılar sağlayabileceği sonucuna ulaşmıştır.

Tınmaz (2011), Ankara’da yaptığı doktora tezinde konuyu, “*Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitimde Kullanılması: Facebook Örneği*” olarak belirlemiş, sosyal ağ sitelerinin eğitim öğretimde kullanılmasının avantajlarını ve sorunları tespit etmeyi amaçlamıştır. Katılımcıların, Facebook üzerinden öğrenmenin gerçekleştirilmesinde endişelerinin olduğu ancak bununla beraber eğitime destek materyali olarak kullanılmasının da uygun olduğunu belirtmişlerdir.

Çam (2012), “*Öğretmen Adaylarının Eğitsel ve Genel Amaçlı Facebook Kullanımı ve Facebook Bağımlılıkları*” konulu yüksek lisans tez araştırmasında, öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı facebook kullanımları ve facebook

bağımlılıkları arasındaki ilişkinin düzeyini belirlemeyi amaçlamıştır. Çalışma sonucunda, erkek öğretmen adaylarının kadın öğretmen adaylarına göre Facebook'a daha fazla bağımlı oldukları ancak eğitsel amaçlı kullanımda cinsiyete göre anlamlı farklılık olmadığı, araştırmaya katılan öğretmen adaylarının Facebook'ta çeşitli guruplara üye oldukları, üçüncü sınıf öğrencilerinin, birinci, ikinci ve dördüncü sınıf düzeyindeki öğrencilere oranla Facebook'u materyal ve kaynak paylaşmada daha çok kullandıkları sonucuna varmıştır.

Ucun (2012) tarafından Sakarya' da yapılan “*Meslek Yüksek Okulu Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook’u Genel ve Mesleki Eğitimde Kullanım Amaçları*” başlıklı yüksek lisans tez araştırmasında öğrencilerin sosyal ağları daha verimli kullanması için bilgi vermek amaçlanmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre bankacılık ve sigortacılık bölümünde okuyan öğrenciler diğer bölümlerde okuyan öğrencilere göre Facebook’u daha çok yeni arkadaşlıklar kurmak için kullanırken, bilgisayar operatörlüğü bölümünde okuyan öğrenciler ise kendisiyle ortak ilgi ve gereksinimlere sahip bireyleri bulmak için kullandığı tespit edilmiştir.

Kııcı ve Dilmen'in (2012), “*Sosyal Paylaşım Ağlarının İşbirlikli Öğrenmede Kullanımı: Bir Facebook Uygulaması*” başlıklı yüksek lisans tezinde, sosyal paylaşım ağlarının işbirlikli öğrenmeyi destekleyeceğini göstermeyi amaçlamıştır. Facebook üzerinden yapılan bir uygulama ile kullanıcıların işbirlikli öğrenme etkinliğine katılım istekliliğinde uygulama öncesi ve sonrasında anlamlı fark olduğu ve katılımcıların bilişim teknolojileri kullanımı konusundaki yetkinliği ile işbirlikli öğrenmeye katılım isteklilikleri arasında anlamlı ilişki olduğu tespit edilmiştir.

Argın (2013), tarafından yapılan “*Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi*” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında, İstanbul Çekmeköy' de öğrencilerin sosyal medyaya ilişkin tutumlarının belirlenmesi ve tutumlarında çeşitli değişkenlerin etkisinin olup olmadığı belirlenmeye çalışılmıştır. Araştırmada, öğrencilerin sosyal medya tutum ölçeğinden aldıkları puanların cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı yine öğretmenlerle ilişki ve paylaşım ihtiyacı alt boyutlarında da anlamlı farklılık olmadığı görülmüş, sosyal yetkinlik ve

sosyal izolasyon alt boyutlarında ise erkek öğrenciler lehine anlamlı farklılık olduğu belirlenmiştir. Ortaokul ve lise öğrencilerinin sosyal medya kullanımını tutumları arasında ortaokul öğrencileri lehine anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

Acar ve Yenmiş'in (2014) "*Eğitimde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Facebook Örneği*" adlı 2012-2013 eğitim- öğretim yılı, bahar döneminde, Büro Yönetimi Eğitimi bölümü 4. sınıfta öğrenim gören 40 öğrencinin katılımı ile Tek Grup Son Test Araştırma Modeli kullanılarak, betimsel bir araştırma yapılmış, öğrencilerin Facebook kullanım amaçlarının iletişim boyutunda belirlenmesi amacıyla sorulan sorulardan "öğretmen- öğrenci arasında iletişim kurulmasına katkı sağlar" ifadesine 40 öğrencinin 7'si Kesinlikle Katılıyorum, 10'u, Katılıyorum, 8'i Kararsızım, 8'i Katılmıyorum, 7'si Kesinlikle Katılmıyorum olarak görüş belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğrencilerin iletişim boyutu ile ilgili her bir ifadeye verdikleri değerlendirme puanları toplanarak elde edilen genel öğrenci görüşü puanları değerlendirildiğinde ise; yarıdan çoğunun(%54) olumlu bir görüşe sahip olduğu görülmektedir. Öğrencilerin işbirliği ve eğitimdeki yenilikler boyutları ile ilgili her bir ifadeye ilişkin verdikleri değerlendirme puanları toplanarak elde edilen genel öğrenci görüşü puanları değerlendirildiğinde ise; yarıdan çoğunun olumlu bir görüşe sahip olduğu görülmektedir.

İşman ve Albayrak'ın (2014) nitel araştırma desenlerinden olgubilim araştırması ile gerçekleştirdiği "*Sosyal Ağlardan Facebook'un Eğitime Yönelik Etkililiği*" başlıklı araştırmasında, 2012-2013 güz yarıyılında Sakarya Üniversitesi Eğitim Fakültesi "Okullarda Yönetim Bilişim Sistemleri" dersini alan 4. Sınıf öğrencileri ile çalışılmıştır. Sakarya Üniversitesi'nde üniversite ortak dersi olan "Okullarda Yönetim Bilişim Sistemleri" dersine yönelik bir Facebook grubu kurulmuştur. Bu grupta 8 hafta boyunca ders ile ilgili bilgi-doküman paylaşımı ve duyurular yapılmış ve öğrencilerin sorunlarının karşılıklı yazışarak çözülmesi sağlanmıştır. 8 hafta sonunda dersi alan, gönüllük esasına dayalı olarak seçilen 23 öğrencinin Facebook grubunun eğitim açısından etkililiği ile ilgili görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme tekniği ile alınmıştır. Araştırma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin Facebook grubunu erişim ve iletişim konuları başta olmak üzere birçok açıdan kullanışlı buldukları görülmüş ve sınıf

içi iletişimlerinin arttığı belirlenmiştir bunun yanı sıra Facebook grubunun bazı sınırlılıklarının olduğu sonucuna varılmıştır. Bunlar arasında özellikle Facebook'un bağımlılık oluşturması ve öğrencilerin ders çalışmak yerine Facebook'ta vakit geçirme eğilimleri dikkat çekmektedir.

Cemaloğlu ve Koçak Bıçak'ın (2015) “*Sosyal Ağlarda Öğretmen-Öğrenci Arkadaşlığına Yönelik Öğrenci Algıları*” başlıklı çalışmasında, resmî ortaokul ve liselerde öğrenim gören öğrencilerin, sosyal ağlarda öğretmen-öğrenci arkadaşlığına yönelik algılarını saptamayı hedeflemişlerdir. Araştırmaya Çorum ili, Sungurlu ilçe merkezinde 2015-2016 eğitim- öğretim yılında, öğrenim görmekte olan ortaokul (8. sınıf) ve lise (12. sınıf) öğrencileri katılmış, betimsel nitelikte bir araştırmadır. Bu araştırmada, öğrencilerin sosyal medyada daha çok öğretmenlerinin bilgi, beceri ve görüşlerinden yararlanmak, onlarla iletişim kurabilmek, dersler ve ödevler hakkında sorular yöneltebilmek amacıyla arkadaşlık kurmak istedikleri; öğretmenlerinin özel hayatlarına ilişkin çeşitli paylaşımlarının (fotoğraf, video, görüntü) dikkatlerini çekmediği, sosyal ağlarda öğretmenleriyle kurdukları etkileşimin onları ayrıcalıklı hissettirecek bir durum olmadığı, ailelerinin bu etkileşime sıcak baktığı, sosyal medya aracılığıyla öğretmenleri ile kurdukları iletişimin okula yönelik tutumlarında olumlu/olumsuz herhangi bir değişiklik yaratmadığı; özellikle öğrencilerin okula daha istekli gitmelerinde, öğrenme isteğinin, derse olan ilginin ve okul başarısının artmasında herhangi bir etkisinin bulunmadığı bulgularına ulaşılmıştır. Ayrıca öğrencilerin, öğretmenlerinin sosyal ağlardaki paylaşımları/yorumlarıyla ölçülü, saygılı, kültürlü birer insan olduklarını düşündükleri, öğretmenlerin sosyal ağlarda özel hayatlarını yansıtan fotoğraf, video, görüntü vb. paylaşımlarda bulunabileceklerini, öğretmenlerin bu paylaşımlarıyla ve öğrencilerle olan diyalogları sebebiyle sınıftaki/okuldaki otoritelerini kaybetmeyecekleri, sosyal ağlarda öğretmenlerin toplumsal değerlere uygun paylaşımlar yaptığı ve topluma örnek kişiler olduğu fakat öğretmenlerin eğitici-öğretici paylaşımlar yapmadıkları, bulgularına ulaşılmıştır.

Karabuğa'nın (2015) “*Meslek Liselerinde Sınıf Yönetiminde Sosyal Ağ Kullanımı*” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında bir grup meslek lisesi öğrencisine önceden geliştirilen bir sosyal ağ sitesi kullanılarak, bu sosyal ağ sitesinin sınıf

yönetimine etkisi tespit edilirken, bu sosyal ağ sitesinin kullanımı ile ilgili düşüncelerde belirlenmiştir. Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi türünde bir okulun, 10. sınıfında eğitim gören tamamı kız 48 öğrenci ile Biyoloji dersi kapsamında ve 6 haftalık bir sürede çalışılmış araştırmada deneysel desenlerden deneme öncesi model kullanılmıştır. Uygulamayı yapan öğretmenle sözlü görüşme gerçekleştirilmiş ve öğretmen, uygulama sonucu öğrencilerin derslere ilgisinin arttığını, sınıflarda uyum problemi çıkaran birkaç öğrencinin istenmeyen davranışlar göstermesinde azalma olduğunu ve verilen ödevin sisteme tamamına yakınının verilen sürede yüklendiğini, yüklemeyenlere ise ek süre verilmesiyle tamamının yüklendiğini belirtmiştir. Kullanılan sosyal ağ sitesinin eğitim faaliyetlerinde kullanılmasının fayda sağladığı sonucuna varılmış ancak yüz yüze eğitimin alternatifi olmaktan ziyade, tamamlayıcı bir uygulama olarak görülmesinde fayda olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Polat (2016), tarafından “*Eğitsel Sosyal Medya Platformları ve Edmodo Örnek Uygulaması*” başlıklı yüksek lisans tez çalışmasında karma yöntemle ve 61 öğretmen adayı ile çalışmıştır. Araştırma sonuçlarına göre öğrenciler ders içi Edmodo’yu kaynak ve materyal paylaşımı konusunda başarılı bulmuş, dersler ile ilgili duyuruları, ödevleri ve görevleri Edmodo’dan takip ettiklerini ifade etmişlerdir. Edmodo’nun sınıf dışında sağlıklı bir iletişim sağladığı ve eğitsel ortamlarda başarılı bir şekilde kullanılabileceği söylenebilir olduğu sonucuna ulaşılmıştır.

Feyzioğlu’nun (2016) “*Eğitimde Sosyal Medyanın Kullanılmasına İlişkin Okul Yöneticileri ve Öğretmenlerin Görüşleri*” konulu yüksek lisans araştırmasında, sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili mevcut durumu, bu konuda okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri nelerdir sorularına cevap aramak üzere betimsel tarama yöntemini kullanmıştır. Çalışmasını Ankara ili Gölbaşı ilçesinde yürütmüş, araştırmaya katılan öğretmen ve okul yöneticilerinin kullandıkları sosyal medya ortamları sıralamasında, %78,7 ile Youtube ile en yüksek orana sahip olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen ve okul yöneticilerinin sosyal medya kullanım amaçları istatistiklerinde, sosyal medya en çok *güncel konularla ilgili bilgi edinmek* ikinci olarak *eğitim-öğretim* ve üçüncü olarak da *haberleşme amaçlı* kullanıldığı belirlenmiştir. Öğretmen ve okul yöneticilerinin “*İnternet ve sosyal medyanın eğitimde kullanılması ile ilgili düşünceleri*” incelendiğinde en yüksek oranda, sınıf içi ve dışı ders materyallerine

kolay ulaşım sağlaması, ders ortamının zenginleşmesi, öğrencilerde motivasyonu arttırdığı katıldıkları maddeler olurken, her seviyedeki öğrenci ve her ders için uygun olduğu, geleneksel öğretim yöntemlerinin yerini almayacağı da katılmadıkları maddeler olmuştur.

Egüz ve Kesten'in (2018) “*Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Öğrencilerinin Sosyal Medya Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi*” konulu araştırmalarını nitel araştırma yöntemine uygun olarak tasarlamış ve verileri içerik analizi tekniği ile çözümlenmişlerdir. Katılımcıların ‘sosyal medya’ kavramına yönelik sahip oldukları metaforları belirlemek amacıyla 2014-2015 eğitim öğretim yılı güz döneminde Ondokuz Mayıs Üniversitesi Eğitim Fakültesi Sosyal Bilgiler Öğretmenliğinde 1, 2, 3 ve 4. sınıflarda öğrenim gören 132 öğrencinin her birinden, “sosyal medya.....gibidir; çünkü.....” yazılı olan formlar verilerek tamamlamaları istenmiştir. Araştırmaya katılan öğrenciler tarafından “sosyal medya” kavramına yönelik (uyuşturucu, su, dünya gibi) toplam 58 metafor geliştirilmiştir. Oluşturdukları metaforlar 6 kategoride (yol gösteren ve bilgiye ulaştıran bir kaynak olarak sosyal medya, bağımlılık yaratan bir unsur olarak sosyal medya gibi) değerlendirilmiştir.

Erdoğan, Bahadır ve Topuz, (2019) “*Beden Eğitimi Öğretmenlerinin Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci etkileşiminin incelenmesi (Examining the Social Media Teacher-Student Interactions of Physical Education Teachers)*” Beden Eğitimi öğretmenleri ile öğrenciler arasındaki etkileşimi bazı değişkenlere dayanarak inceledikleri araştırmalarında Kayseri devlet okullarında görev yapan 390 Beden Eğitimi öğretmeni ile çalışılmış, sonuçlara göre sosyal medyada öğrenci öğretmen etkileşimi orta düzeyde ve öğretmenlerin “*Sanal Lider*” özelliklerinin baskın olduğu tespit edilmiş. Bazı bağımsız değişkenlere (yaş, cinsiyet, kıdem, aylık gelir, medeni hal...) göre öğretmenlerin görüşlerinde anlamlı fark bulunmuştur

2.2.2. Yurtdışında yapılan araştırmalar

Millis (2011), “*Sosyal Ağ Toplulukları Aracılığıyla Durumlu Öğrenme (Situated Learning Through Social Networking Communities: The Development of Joint*

Enterprise, Mutual Engagement, and a Shared Repertoire)” konulu çalışmasında, Fransızca öğrenen on yedi üniversite öğrencisinin Facebook topluluğu içerisindeki gelişimlerini analiz ederek dil gelişimlerine katkı sağlayıp sağlamadığını tespit etmeye çalışmıştır. Facebook grubuna dâhil olmayan kontrol gurubunun, gruba dahil olan deney guruba göre dili daha yetkin kullanmadığını belirlemiştir.

Stanciu, Mihai ve Aleca (2012), “*Eğitimde Alternatif Çevre, Sosyal Ağlar (Social Networking as an Alternative Environment for Education)*” başlıklı Romanya’ da yaptıkları ve Mazman ve Usluel’ den uyarlanmış sosyal ağların eğitimde kullanımı modelini (sosyal ağ sitelerinin öğrenme ve öğretme için altı bileşen açısından yararlılığını, öğretmenler veya akranlar ile iletişim, belirli bir öğrenme grubunda işbirliği, belge ve eğitim sürecinde multimedya kaynaklarının değişimi yoluyla kaynak paylaşımı ve erişim sıklığı olarak ifade ederler) kullandıkları araştırmasında, sosyal paylaşım ağlarının öğrenciler arasında çok popüler olduğunu ve öğrencilerin sosyal paylaşım ağlarının eğitim için önemli araçlar olarak gördüklerini belirlemiştir.

McAloney (2013) “*Lisans Öğrencileri, Grup Proje Çalışmalarında Sosyal Medya Teknolojilerini Kullanarak Nasıl Destek Alır (how undergraduate students use social media technologies to support group project work)*” başlıklı çalışmalarından, kolejlerde ve üniversitelerde sosyal medyayı eğitici amaçları desteklemede kullanmak için, çalışma atölyeleri yapılması gerektiği sonucunu çıkarmışlardır.

Zywica (2013) “*Anaokulu Sınıflarında Aileler ile Bağlantıda Sosyal Medya Kullanımı (Using Social Media To Connect Families and Kindergarten Classroom)*”, çalışmasında 6 anaokulu öğretmeni ve 32 aile ile görüşme yapılmış, sosyal medyayı kullanarak öğretmen, aile ve çocukların bağlantıda olması ve ebeveynlerin sınıftaki eğitime katılmalarının daha iyi hissettirdiği, ancak bir grup azınlık ebeveyninin bağlantıda olduklarını hissedemediği tespit edilmiştir.

Dzvpatsva, Whyte ve Mitrovic (2014) “*İleri Eğitim ve Öğretim kolejlerinde akademik performansını artırmak için sosyal medya platformlarının kullanılması (Use of social media platforms for improving academic performance at Further Education and*

Training colleges)” başlıklı çalışmalarında; öğrencilerin geçme oranlarının Facebook’un sosyal ortamının geliştirip geliştirmeyeceğini araştırmışlardır. Oluşturulan iki gruptan biri öğretmen tarafından oluşturulan Facebook grubu erişimine sahipken diğeri değildir. Ders verildikten sonra, konu ile ilgili Facebook erişimine sahip olan ilk grubun hem notlarının hem de dersin konusu ilgilenme sürelerinin arttığı görülmüştür.

Chugh ve Ruhi (2018). “*Yüksek Öğretimde Sosyal Medya (Facebook): Literatür Tarama (Social Media in Higher Education: A Literature Review of Facebook)*” Bu çalışmada, literatür tarama yoluyla Facebook’un öğrenme – öğretme aracı olarak eğitim amacıyla kullanılmasının yolları araştırılmıştır. Facebook kullanmada karşılaşılması olası problemler ve sınırlamalara da (mahremiyet endişeleri gibi) değinilmiştir. Araştırma kapsamında hakemli bilimsel dergilerdeki 2013 – 2016 yılları arasındaki yayınlanan makaleler taranmış, ilk etapta 88 makale incelenerek, konu ile alakası olmayanlar ve tekrarlananlar çıkarıldıktan sonra kalan 25 makale incelenmiştir. Tamamlayıcı bir öğretim ve etkileşim platformu olarak Lisans ve Yüksek Lisans eğitiminde Facebook kullanımının, eğitim çıktılarını güçlendirme ve sosyal etkileşimi geliştirme amacıyla kullanılabileceği ifade edilmiştir.

Gee ve Guitart (2019). “*Dijital ve Sosyal Medya Bağlamında Derin Öğrenme Tasarımı (Designing for Deep Learning in the Context of Digital and Social Media)*”. Bu makale derin öğrenme tasarımı yapmak için, derin bir insan anlayışının gerekliliğini savunmaktadır. “derin öğrenme tasarımı”ndan kast edilen, insanların sorunlarına yardım etme, kişilere kendilerini ve başkalarını sağlıklı kılacak şekilde yardımcı olma, akli ve bedeni geliştirirken, gerçeklere saygı gösterme, duygular, mutluluk, hayal gücü, bireysellik, çeşitlilik ve gelecek konularına önem vermeye değinmektedir.

III. BÖLÜM

3.Yöntem

Bu bölümde, araştırma modeli, evren ve örneklem, anketin geliştirilmesi, geçerlilik ve güvenilirlik analizi, veri toplama aracı, verilerin toplanması ile verilerin çözümlenmesi yer almaktadır.

3.1. Araştırma Modeli

Bu araştırma ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin öğrencileri ile sosyal medyada etkileşimlerini değerlendiren karma araştırma yöntemi ile çalışılmış bir araştırmadır. Karma yöntem, hem nitel hem de nicel verilerin aynı çalışmada birlikte kullanılmasını ifade eder (Creswell, 2016). Bu araştırmada açıklayıcı sıralı karma modeli benimsenilmiştir. Açıklayıcı sıralı karma modeli nicel aşamayla başlanan çalışmanın ilişkili sonuçlarını daha derinlemesine açıklayabilmesi için nitel yöntemle araştırmaya devam edilmesi gerekmektedir(Creswell ve Clark, 2014). Bu modele aynı zamanda nitel takip yaklaşımı da denmektedir (Morgan, 1998; akt. Creswell ve Clark, 2015).

3.2. Çalışma Evreni

Bu araştırmanın nicel bölümü için seçilen evreni 2017-2018 eğitim-öğretim yılında, güz ve bahar döneminde Bolu il merkezinde bulunan kamu ilkokullarında görev yapan sınıf öğretmenleri oluşturmaktadır. Araştırmada örneklem seçme yoluna gidilmeyip tüm öğretmenlere ulaşılmaya çalışılmıştır. Öğretmen sayısı fazla olan,

merkezdeki bazı okullarda ölçekler, bırakılıp ertesi gün toplanmak üzere tekrar gidilmiş, merkeze daha uzak olan ve öğretmen sayısı daha az olan okullarda ise ölçeklerin doldurulması beklenerek aynı gün içerisinde geri toplanmıştır.

Tablo 3.1. Çalışma evrenindeki ilkokullar ve öğretmen sayıları

S. No.	İLİ	İLÇESİ	OKUL/ KURUM (Ortaokul)	Evrendeki öğretmen Sayısı	Dağıtılan ölçek Sayısı	Geri dönüş yapılan Ölçek Sayısı	Geri dönüş oranı %
1	BOLU	Merkez	Mevlana İlkokulu	11	11	8	72,7
2	BOLU	Merkez	Koç İlkokulu	15	15	10	66,6
3	BOLU	Merkez	Abant İlkokulu	14	14	9	64,2
4	BOLU	Merkez	Sakarya İlkokulu	23	23	18	78,3
5	BOLU	Merkez	60. Yıl İlkokulu	17	17	14	82,3
6	BOLU	Merkez	50. Yıl İlkokulu	35	35	31	88,5
7	BOLU	Merkez	Paşaköy İlkokulu	9	9	8	88,8
8	BOLU	Merkez	Kültür İlkokulu	20	20	15	75
9	BOLU	Merkez	Cumhuriyet İlkokulu	15	15	11	73,3
10	BOLU	Merkez	Mehmet Akif Ersoy İlkokulu	27	27	21	77,7
11	BOLU	Merkez	Yunus Emre İlkokulu	21	21	18	85,7
12	BOLU	Merkez	Köroğlu İlkokulu	19	19	16	84,2
13	BOLU	Merkez	Gazipaşa İlkokulu	26	26	23	88,5
14	BOLU	Merkez	Milli Egemenlik İlkokulu	14	14	11	78,5
15	BOLU	Merkez	Karaköy Toki İlkokulu	12	12	9	75
16	BOLU	Merkez	Dağkent Kiroğlu Eğitim ve Sağlık Vakfı İlkokulu	6	6	5	83,3
17	BOLU	Merkez	Yumrukaya İlkokulu	1	1	1	100
18	BOLU	Merkez	Çimento Çaydurt İlkokulu	17	17	13	76,5
19	BOLU	Merkez	Yukarısoku İlkokulu	12	12	9	75
20	BOLU	Merkez	Canip Baysal İlkokulu	22	22	17	77,2
21	BOLU	Merkez	Semiha Şakir İlkokulu	1	1	1	100
22	BOLU	Merkez	Gökpınar İlkokulu	1	1	1	100
23	BOLU	Merkez	İnkılap İlkokulu	11	11	9	81,9
24	BOLU	Merkez	Dodurga Abdi Sın İlkokulu	7	7	5	71,4
25	BOLU	Merkez	Atatürk İlkokulu	14	14	11	78,5
26	BOLU	Merkez	Yıldırım Bayezit İlkokulu	5	5	5	100
27	BOLU	Merkez	Doğancı Ayşe- Yılmaz Becikoğlu İlkokulu	8	8	7	87,5
28	BOLU	Merkez	Çobankaya Şehit Murat Paçal İlkokulu	3	3	2	66,7
29	BOLU	Merkez	Okçular Yeni Mahalle İlkokulu	2	2	2	100
30	BOLU	Merkez	100. Yıl İlkokulu	18	18	15	83,3
31	BOLU	Merkez	Çaygökpınar İlkokulu	4	4	3	75
32	BOLU	Merkez	Behiye Baysal İlkokulu	10	10	9	90
33	BOLU	Merkez	Karacasu İlkokulu	11	11	10	90,9
34	BOLU	Merkez	Kındıra İlkokulu	1	1	1	100
			Toplam	432	432	348	73,68

Çalışmanın evrenini oluşturan 432 ilkokul öğretmenine ölçek dağıtılmıştır. Dağıtılan ölçeklerin 348'i doldurularak dönüşü sağlanmıştır (**Tablo 3.1.**). Ulaşılan sayı evreni temsil etme ve genelleme yapma gücüne sahiptir.

Tablo 3.2.'de araştırmaya katılan öğretmenlerin demografik (*cinsiyet, yaş, sınıf mevcudu, kıdem, eğitim düzeyi*), dağılımları yer almıştır.

Tablo 3.2. Araştırmanın örnekleminde yer alan katılımcıların kişisel bilgileri

Değişken	Kategoriler	f	%
Cinsiyet	Erkek	145	41,7
	Kadın	203	58,3
Yaş	20-30 yaş arası	34	09,8
	31-40 yaş arası	162	46,6
	41 yaş ve üzeri	152	43,7
Sınıf Mevcudu	25'den az	59	17,0
	26 ve üzeri	289	83,0
Kıdem	1-9 yıl arası	67	19,3
	10-19 yıl arası	157	45,1
	20-29 yıl arası	124	38,3
Eğitim Düzeyi	Lisans	324	93,1
	Lisansüstü	24	6,9
Toplam		348	100,00

Tablo 3. 2' ye göre araştırmaya katılan öğretmenlerin %58,3'ü kadın, %41,7'si erkek; %56,4'sı 20-40 yaş arası ve %43,7'si 41 yaş ve üzeri; %17,0'sinin sınıfındaki öğrenci sayısı 25 ve altı, %83,0'ının ise sınıfındaki öğrenci sayısı 26 ve üzeri; % 64,4'ü 1-19 yıl arası, %35,3'ü 20-29 yıl arası ve %3' ü ise 30 yıl ve üzeri kıdeme sahip; %93,1'i Lisans ve %6,9'u Lisansüstü eğitim düzeylerine sahiptir.

Nitel verilerin elde edilmesinde ise “Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi” ölçeğinden elde edilen verilerin istatistiksel analizlerinin yapılması sonucunda hazırlanan 15 maddelik görüşme sorularından hazırlanmış form homojen yapıyı bozmayacak şekilde 10 erkek, 10 kadın toplam 20 öğretmenle görüşme yapılmıştır. Görüşme yapılan öğretmenlere ilişkin kişisel bilgiler Tablo 3.3'te verilmiştir.

Tablo 3.3. Nitel Görüşmeye Katılan Öğretmenlerin Kişisel Bilgileri

Değişken	Kategoriler	f
Cinsiyet	Erkek	10
	Kadın	10
Yaş	20-40 yaş arası	2
	31-40 yaş arası	12
	41 yaş ve üzeri	6
Sınıf Mevcudu	25'e kadar olan	12
	26 ve üzeri	8
Kıdem	1-9 yıl arası	4
	10-19 yıl arası	9
	20-29 yıl arası	7
Eğitim Düzeyi	Lisans	17
	Lisansüstü	3
Toplam		20

Tablo 3.3'e göre araştırmaya katılanların 2'si 20-30 yaş, 11'i 30-40 yaş, 6'sı 41 yaş üzeridir. Sınıf mevcudu 2-25 öğrenci aralığında olanlar 11, 26 ve üzeri sınıf mevcudu olanlar ise 8 kişidir. Kıdem süresi 1-9 yıl arasında olanlar 4, 10-19 yıl arasında olanlar 9 ve 20-29 yıl arasında olanlar da 7 öğretmenden oluşmaktadır. Eğitim seviyesi Lisans düzeyinde olan 17, lisansüstü düzeyde 3 öğretmen araştırmaya katılmıştır.

3.3. Veri Toplama Aracı

Bu araştırmada verilerin toplanmasında demografik bilgiler ve sosyal medyada öğretmenlerin, öğrencileri ile etkileşimini ölçen, Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği kullanılmıştır. Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği Korucu ve Usta (2016) tarafından geliştirilmiş, 34 madde ve altı boyuttan oluşan 5'li likert tipi bir ölçektir. Faktörlerde yer alan maddelerin her biri; "(1) Kesinlikle Katılmıyorum". "(2) Katılmıyorum", "(3) Kararsızım", "(4) Katılıyorum" ve "(5) Kesinlikle Katılıyorum" şeklinde ölçeklendirilmiştir. Ölçeğin geçerlik güvenirlik çalışması araştırmacılar tarafından yapılmış, ölçeğin geçerliğine ilişkin kanıtlar açımlayıcı ve doğrulamayı faktör analizi, madde- faktör toplam korelasyonu, düzeltilmiş korelasyonu ve madde ayırt edicilikleri ile elde edilmiştir. Güvenirliği için Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı hesaplanmıştır.

Orijinal ölçekte Korucu ve Usta'nın elde ettiği Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları ile bu araştırma verilerine göre elde edilen Cronbach Alfa iç tutarlılık katsayıları Tablo 3.4'de belirtilmiştir.

Tablo 3.4. Ölçek ve alt boyutlara ait Cronbach Alpha güvenirlik katsayıları

		Madde Sayısı	Orjinal ölçek Cronbach α	Bu araştırmanın Cronbach α
Sosyal Medya Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	Sanal Lider	13	0,84	0,77
	Geleneksel Öğretmen	7	0,52	0,73
	İzleyen (esnek) Öğretmen	4	0,87	0,68
	Sanal Aktiflik	4	0,86	0,84
	Sosyal Paylaşımcılık	3	0,88	0,84
	Akademik Paylaşımcılık	3	0,87	0,60
	Toplam	34	0,85	0,80

Nitel görüşme formu, “Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi” ölçeğinden elde edilen verilerin istatistiksel analizi neticesinde fark çıkan sonuçlara göre, araştırmacı tarafından hazırlanan ve uzman görüşüne sunulan 15 maddelik görüşme formudur. Form öncelikle 21 madde olarak hazırlanmış olup uzman görüşünden sonra 15 maddeye indirilmiştir. Düzeltmeleri yapılmış görüşme formunun iç geçerliliğini test etmek için elde edilen bulguların kavramsal çerçevede toplanmasına dikkat edilmiştir. Verilerin analizi iki araştırmacı tarafından yapılmıştır. Aynı ayrı yapılan analizler karşılaştırılarak benzerlikler ve farklılıklar belirlenmiştir (Miles ve Huberman,1994). Ayrıca araştırma bulgularından yola çıkarak yapılan tahminlerle ve genellemelerle elde edilen verilerin tutarlılığı da dikkate alınmıştır (Yıldırım ve Şimşek, 2008). Araştırmanın dış geçerliliği içinde verilen toplandığı örneklem, başka örneklerle karşılaştırılabilir diye detaylı bir şekilde tanımlanmıştır. Araştırmanın güvenilirliği için araştırma yapılan katılımcıların çalışma ortamları, bulguların kavramsal çerçeve ile tanımlanmış olup veri toplama ve analiz yöntemleri açıkça belirlenmiştir.

3.3.1. Kişisel bilgi formu

Kişisel bilgi formu, araştırmaya katılan sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimine ilişkin görüşlerine yönelik görüşlerinin kişisel değişkenlere (cinsiyet, öğrenim durumu, mesleki kıdem, yaş) göre anlamlı bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek amacıyla düzenlenmiş sorulardan oluşmaktadır (EK 3).

3.3.2. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği

Ölçeğin ikinci bölümünde Korucu ve Usta (2016) tarafından geliştirilen “Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği” bulunmaktadır (EK 4). Korucu ve Usta (2016) tarafından geliştirilen Sosyal Medyada Öğretmen – Öğrenci Etkileşimi Ölçeği beş basamaklı likert tipi bir ölçek olup 6 faktör altında toplanan 34 maddeden oluşmaktadır. Faktörlerde yer alan maddelerin her biri; “(1) Kesinlikle Katılmıyorum”,

“(2) Katılmıyorum”, (3) Kararsızım”, “(4) Katılıyorum” ve “(5) Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde ölçeklendirilmiştir.

Korucu ve Usta (2016) ölçeğin geçerliğini iki farklı yöntemle incelemiş, bunlar (1) faktör analizi, (2) ayırt edicilik özellikleri aracılığıyla geçerliğin test edilmesi yöntemleridir. Açımlayıcı faktör analizi sonuçlarına göre; ölçek 6 faktörden oluşmaktadır. Bu faktörler; Sanal lider (F1), Geleneksel Öğretmen (F2), İzleyen Öğretmen (F3), Sanal Aktiflik (F4), Sosyal Paylaşıcılık (F5), Akademik Paylaşıcılık (F6) olarak belirlenmiştir.

Sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi ölçeğin ortalamaları;

- 4.21-5.00 Kesinlikle Katılıyorum,
- 3.41-4.20 Katılıyorum
- 2.61-3.40 Kararsızım,
- 1.81-2.60 Katılmıyorum
- 1.00-1.80 Kesinlikle Katılmıyorum şeklinde gruplandırılmıştır.

3.3.3. Nitel Görüşme Formu

Nitel görüşme formu, araştırmacı tarafından “Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi” ölçeği, örneklem grubundaki sınıf öğretmenlerine uygulanıp elde edilen verilerin istatistiksel analizinin yapılmasından sonra görüşler arasında çıkan farka göre, yine araştırmacı tarafından hazırlanıp ve uzman görüşüne sunulan 15 Maddelik görüşme formudur. Form uzman görüşünden sonra gelen öneriler doğrultusunda düzeltmeler yapılarak 15 maddeye indirgenmiştir. Form açık uçlu sorulardan ve demografik bilgilerden oluşmuştur (Ek.5).

3.4. Veri Toplama Aracının Uygulanması ve Verilerin Toplanması

Araştırma 2017-2018 eğitim-öğretim yılında bahar ve güz dönemlerinde Bolu Merkez ilçede bulunan İlkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine belirtilen ölçekler, Bolu İl Milli Eğitim Müdürlüğünden gerekli izinler alındıktan sonra uygulanmıştır

(Ek.7). Araştırma gönüllülük esasına dayalı olarak yapılmıştır. Ölçeklerin uygulanması yaklaşık olarak 10-15 dakika sürmüştür. Yapılan araştırma Bolu Abant İzzet Baysal Üniversitesi Etik Kurulu'nca onaylanmıştır (Ek.6). Araştırmaya katılan 348 öğretmenin verileri ile istatistiksel analizler SPSS paket programı kullanılarak yapılmıştır.

Sınıf öğretmenlerine yapılan uygulama sonunda verilerin istatistiksel analizi sonuçlarına dayandırılarak, araştırmacı tarafından oluşturulan açık uçlu sorular yine gönüllülük esasına dayalı olarak, 20 sınıf öğretmeni ile görüşme yapıldıktan sonra alınan cevaplara göre yorumlanmıştır. Zaman açısından müsait olan öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşmeler yaklaşık olarak 30-40 dakika kadar sürmüş, zamanı olmayan öğretmenlere gerekli açıklamalar yapıp ölçekler bırakılarak ertesi gün teslim alınmıştır.

3.5. Verilerin Analizi

Toplanan veriler kontrol edilerek değerlendirmeye alınmıştır. Bu şekilde toplanan veriler bilgisayarda SPSS programı kullanılarak analiz edilmiştir. Verilerin normal dağılıp dağılmadığını belirlemek amacıyla Kolmogorov -Smirnov testi yapılmıştır. Bu analiz sonucunda verilerin normal dağılmadığı belirlenmiştir (Ek.8). Araştırmada, demografik bilgilerin analizinde; yüzde ve frekans dağılımları kullanılmıştır. Araştırmada istatistiksel işlemler olarak; aritmetik ortalama (\bar{x}), standart sapma (ss) gibi betimsel istatistiklerden faydalanılmıştır. Ölçek ve alt boyutları ile değişkenler arasında fark olup olmadığını belirlemek amacıyla Mann Whitney U testi, Kruskal Wallis-H testi analizi yapılmıştır. Anlamlılık düzeyi 0,05 olarak kabul edilmiştir. Tablolarda bulunan p değerinin .05 den küçük olduğu durumlarda grupların arasında anlamlı bir fark olduğu, p değerinin .05 den büyük olduğunda durumlarda ise grupların görüşleri arasında anlamlı bir fark olmadığı şeklinde yorumlanmıştır. Görüşme formundan elde edilen verilere hem betimsel hem de içerik analizi yapılmıştır. Betimsel analizlerde öğretmenlerin görüşleri hiçbir düzeltme yapılmaksızın kullanılmıştır. Hangi görüşün kime ait olduğunu belirtmek için Ö1, Ö2, Ö3 biçiminde kodlar kullanılmıştır. Toplanan verilerden alınan cevaplar incelenerek, benzer görüşler

birleştirilip verilmiştir. Verilen cevaplara göre oluşturulan tabloların frekansları 20 öğretmende kaç kişiden benzer cevap alındığını göstermek amacıyla 7/20, 5/20 şeklinde ifade edilmiştir. Tema belirleme yoluna gidilmeyip Sosyal Medyada ğretmen ğrenci Etkileşimi leğinin alt boyutları tema olarak kullanılmıştır. Benzer ifadeler araştırmacı tarafından belirlenen kodlar altında toplanmıştır.

IV. BÖLÜM

4. Bulgular ve Yorumlar

Bu bölümde, araştırma probleminin çözümü için toplanan verilerin, yöntem bölümünde açıklanan tekniklerle incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular yer almaktadır. Bulgular, araştırma alt amacının verilişindeki sıralamaya dikkat edilerek verilmiştir.

4.1. Birinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

Birinci alt problem “ilkokullarda çalışan sınıf öğretmenlerinin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, sanal liderlik, geleneksel öğretmen, izleyen (esnek) öğretmen, sanal aktiflik, sosyal paylaşımcılık ve akademik paylaşımcılık boyutlarına ilişkin görüşleri nelerdir?” şeklindedir.

Tablo 4.1 Sosyal Medya Öğretmen – Öğrenci Etkileşimine İlişkin Öğretmen Görüşleri

Ölçek	Alt Boyutlar	\bar{x}	Ss
Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi	Sanal Lider	3,60	,62
	Geleneksel Öğretmen	1,97	,70
	İzleyen (esnek) Öğretmen	2,53	,88
	Sanal Aktiflik	2,23	1,02
	Sosyal Paylaşımcılık	3,05	1,18
	Akademik Paylaşımcılık	3,94	,66
	Toplam	2,87	,44

Tablo 4.1’de ölçek ve alt boyutlarına ilişkin öğretmen görüşlerine yer verilmiştir. Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimine ilişkin öğretmen görüşleri toplam $\bar{x}=2,87$ ile “Kararsızım” düzeyindedir. Bu sonuca göre, öğretmenler sosyal medya günlük hayatın bir parçası haline gelmiş olmasına rağmen eğitim alanında

kullanma konusunda kararsız kalmışlardır. Öğretmenlerin çoğunun sosyal ağlarda kişisel hesapları olmasına ve çoğunun aktif olarak kullanmasına rağmen öğrencilerle etkileşim noktasında kararsız kalmalarında, bu ortamlardaki özgürlüklerin sınırlarının yüz yüze iletişime göre daha geniş olmasından kaynaklanıyor olabileceği sonucu çıkarılabilir. Öğretmenler sosyal medya hesaplarını daha kişisel bir alan olarak gördükleri için bu ortamdaki etkileşimde özel hayatları ile ilgili sınırların ihlal edilerek, samimiyyetin sınıf ortamındaki etkileşimi etkileyeceğini düşündükleri ifade edilebilir. Ölçeğin bir alt boyutu olan “Sanal Lider” boyutunda $\bar{x}=3,60$ ile “Katılıyorum” düzeyinde fikir belirtilmiştir, bu sonuca göre de öğretmenler öğrencilerinin paylaşımları ile ilgili kendilerini sorumlu hissetmektedirler. Bu ortamlarda öğrencilerinin yaptıkları olumsuz paylaşımlardan dolayı üzüntü duyuyorlar. Öğretmenler, öğrencilerine yalnızca sınıf ortamında değil Sosyal ağlarda da rol model olma gerekliliğine inandıkları için, kendi kullandıkları üslup ve dile de dikkat etmektedirler. Öğrencilerin sosyal medyadaki arkadaşlıklarının, eğitim ortamını etkileyeceğini düşünen öğretmenler, olumsuz paylaşımda bulunan öğrencilerin sınıf ortamında uyarılması gerektiğini düşünmektedir. Eğitim sürecinin yalnızca okulda değil, sosyal medya ortamında da devam etmesi gerektiğini düşünen öğretmenler, öğrencilerinin sosyal ağlardaki profillerini sık sık kontrol etmekte ve öğrencilerinin sosyal medyadaki hareketlerinin gözlemlenmesi gerektiğini düşünmektedirler. Ayrıca sosyal medyadaki paylaşımlarının öğrencileri tarafından beğenilmesi ve öğrencilerin sosyal medya fenomeni olmanın kendilerini mutlu edeceğini ifade etmişlerdir. Ölçeğin alt boyutlarından bir diğeri olan “Geleneksel Öğretmen” $\bar{x}= 1,97$ ile “Katılmıyorum” düzeyinde sonuç alınmıştır. Bu sonuca göre de öğretmenler, sosyal medyada öğrencilerinin paylaşımlarının kendilerini ilgilendirmeyeceği, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılmayacağı görüşüne katılmamaktadır. Öğrencilerinin paylaşımlarının önemsenmemesi ve onları kendi kişisel hesabına ekleyip takip etmeyip yalnızca sınıf ortamında rol model olmayı yeterli bulma konusunda da katılmadıkları ile ilgili görüş bildirmişlerdir. Diğer alt boyutlardan “İzleyen (Esnek) Öğretmen” boyutunda $\bar{x}=2,53$ ile “Katılmıyorum” düzeyinde görüş sahibi olmaları sonucuna göre, sanal ortamlarda sınıf ortamına göre daha rahat ve esnek davranmadıkları, sosyal medyada hesabı olan tüm öğrencilerini kendi hesaplarına eklemedikleri ve öğrencilerinin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarına yorum yapma ve beğenme konusuna katılmadıkları görülmektedir. Öğrencilerini sosyal

gruplara yönlendirme noktasında da katılmadıkları sonucuna ulaşılmıştır. Bir diğer alt boyut olan “Sanal Aktiflik” boyutunda $\bar{X}=2,23$ “Katılmıyorum” düzeyinde sonuçlar elde edilmiştir. Bu sonuca göre öğretmenler, sosyal medya hesaplarında günlük olaylarla ilgili haberlere yorum yapma ve bu haberleri sosyal medyadan izlemede katılmadıklarına, dini inançları ve siyasi görüşleri ile ilgili de paylaşımda bulunmadıklarına dair görüş bildirmişlerdir. Bir başka alt boyut olan “Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutunda $\bar{X}=3,05$ ile “Kararsızım” sonucu elde edilmiştir. Bu sonuca göre öğretmenlerin kendi sosyal hayatları ile ilgili ve günlük hayatlarında yaşadıkları olaylar örneğin gezdikleri yerler, yedikleri yemekler gibi ve aileleri ile ilgili paylaşımlarda bulunmada kararsız olduklarını ifade etmişlerdir. Diğer alt boyut “Akademik Paylaşıcılık” boyutunda $\bar{X}=3,94$ ile “Katılıyorum” düzeyinde sonuçlara ulaşılmış, bu sonuca göre öğretmenler, kendi akademik çalışmaları ve öğrencilerin ders esnasında yaptığı aktiviteleri paylaşma ve yorumlama konusuna katılmaktadır.

Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, sosyal medyanın kişilerin daha çok özel hayatları ve din, siyaset, güncel konular ile ilgili şahsi görüşlerinin paylaştığı bir alan olması sebebiyle, yanlış anlaşılmalara neden olabileceği ve özel hayatla ilgili, öğretmenlerin sınırlarının ihlal edilmiş hissetmelerine ve paylaşımlarından dolayı etiketlenebileceklerinden kaygı duymalarından kaynaklanabileceği düşünülmektedir. Bunun yanı sıra alt boyutlara baktığımızda, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde kararsız kalan öğretmenler, aslında öğrencilerinin sosyal medyadaki paylaşımlarından kendilerini sorumlu hissetmekte ve kendileri de bu ortamlarda da öğrencilere rol model olunması gerektiğini düşündükleri için kendi üsluplarına dikkat ettiklerini belirtmektedirler. Kendi siyasi görüşleri ve dini inançları ile ilgili konularda paylaşım yapmaya katılmazken, akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini de paylaşmak istemekteler. Yani aslında öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim konusunda, yalnızca eğitsel alanlar ile paylaşımda bulunma, öğrencilerinin bu ortamdaki arkadaşlık ve paylaşımlarını takip etmek gerektiğine ve sosyal medyada da eğitimin devam edeceğine dair görüşleri vardır. Bununla beraber kendi aileleri ve gündelik hayatta yaşadıkları olayları paylaşma konusunda kararsız kalma nedenlerinin de, özel hayatın sınırlarının fazla ihlal edilebileceği endişesiyle,

sınıf ortamındaki düzen ve disiplinin zarar görebileceğinden duydukları kaygılardan kaynaklanıyor olabileceği ifade edilebilir.

Literatür incelendiğinde Köroğlu'nun (2015) araştırmasında, öğrencilerin sosyal medya kanalıyla gereksinimlerini karşılama nedenleri olarak, sosyal medyanın yüz yüze görüşülemeyen arkadaşlara ulaşmayı sağlaması ve hızlı olması, paylaşma imkânı sağlaması ve interaktif bir alan olması olarak tespit edilmiştir. Acar ve Yenmiş' in (2014) yaptıkları araştırmalarında, öğrenci-öğretmen etkileşimi ile ilgili olarak öğrencilerin Facebook üzerinden sağladıkları etkileşimleri olumlu buldukları, öğrencilerin Facebook üzerinden kaynak ve bilgi paylaşımında buldukları ve birbirlerinin paylaşımlarından yararlandıkları sonucuna ulaşılmıştır.

Bu kapsamda yapılan yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4.2'de verilmiştir.

Tablo 4.2. Betimleyici istatistik sonuçlarının olası sebepleri ile ilgili öğretmen görüşleri

Boyutlar	Kodlar		f	
Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi	Sanal Lider	Sorumlu hissetme sebepleri	Sosyal medyanın olumsuz etkilerinden öğrencileri koruma ve davranışlarını kontrol etme isteği	10/20
			Yönelimlerini gözlemleme fırsatı	3/20
			Sorumluluk duygusu	3/20
			Öğrenciye güvenmeme	2/20
			Öğrencilerini kendi çocukları gibi görme	1/20
			Öğrenciyi daha yakından tanıma	1/20
	Geleneksel Öğretmen	Sorumlu hissetmeme ve sosyal medyayı eğitim amaçlı kullanmama sebepleri	Yüz yüze etkileşimin etkilenmesi	1/20
			Öğrenci profilindeki değişim	1/20
			Öğretmenin mizacı	1/20
			Profesyonel düşünme	1/20
	İzleyen (esnek) Öğretmen	Sosyal medyada sınıf ortamından daha rahat olma	İlkokul düzeyinin erken olduğu düşüncesi	1/20
			Şikâyet konusu olma ihtimali	1/20
			Yanlış anlaşılma endişesi	1/20
			Otoritenin yön değiştirmesi endişesi	1/20
			Aileden yapısından gelen özellikler, yetiştirme tarzı	1/20
	Sanal Aktiflik	Sosyal medyada siyasi, dini görüşle ilgili paylaşımda bulunma ve günlük olayları yorumlama	Kişilik özellikleri	1/20
			Bakış açısı farklılıkları	1/20
			Görüş ayrılıklarına saygı duyma	3/20
			Öğrencilerle konuşmaya uygun konular olmadığı düşüncesi	3/20
	Sosyal Paylaşıcılık	Kendi sosyal hayatları ve aileleri ile ilgili paylaşımda bulunma	Korkular	2/20
Gerek olmadığı düşüncesi			1/20	
Kişilik			1/20	
Özel hayatı deşifre etmeme isteği			3/20	
Yasal düzenlemelerin yaptırım uygulama ihtimali			1/20	
Akademik Paylaşıcılık	Sosyal medyada kendi akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini paylaşma	Aradaki saygının yitirilmesi endişesi	1/20	
		Dedikoduyu önleme	1/20	
		Öğrencinin gözünde itibar kaybı yaşama endişesi	1/20	
		Öğrencinin öğretmene karşı düşüncelerinin değişme ihtimali	1/20	
		Çevreden takdir görme isteği	3/20	
Toplam	Kararsız kalma sebepleri	Fikir alışverişinde bulunma	3/20	
		Öğrenciyi onurlandırma	2/20	
		Öğretmenin reklamını yapma isteği	1/20	
		Öğrenciyi doğru yönlendirme isteği	1/20	
		Öğrenciye rol model olma isteği	1/20	
		Sosyal medya ortamındaki ilişkinin öğrenci öğretmen arasındaki ilişkiden daha samimi olması	4/20	
		Paylaşımlardan sorumlu olma durumu sebebiyle	4/20	
		Otoriteyi zedeleme endişesi	2/20	
		İlişkinin saygı çerçevesinde tutma isteği	2/20	
		Yasal tedirginlikler	2/20	
Güvensizlik	1/20			
Öğrencilerin bu durumu kötüye kullanma çabaları	1/20			
Öğretmenlik deneyiminin az olması	1/20			
Velilerin tepki gösterme ihtimali	1/20			
Veli ile samimiyetin sınırlı tutma isteği	1/20			

Sanal liderlik boyutunda “katılıyorum” görüşüne sahip öğretmenlerin kendilerini sorumlu hissetme sebepleri olarak, en çok “öğrencileri koruma, yönelimlerini gözlemleme, sorumluluk duygusu (3/20), öğrenciye güvenmeme, öğrenciyi yakından tanıma, öğrenci ve velilere faydalı olma” olarak ifade etmişlerdir. Öğretmenlerden Ö3, Ö6, Ö11 ve Ö14’ ün görüşlerine göre “sosyal medya platformlarının öğrencilerini tanımada bir araç olabileceğini” ifade etmişlerdir. Bu sonuca göre öğretmenlerin, öğrencilerinin ilgileri, yönelimleri, beğenileri ve özel hayatları ile ilgili hızlı bir şekilde, dilediği zamanda fikir sahibi olabileceği, bu verilere göre de öğrencilerine gerekli yönlendirme ve yardımda bulunulabileceği düşünülmektedir. Sonuçlara bakıldığında, öğretmenlerin sosyal medyada akademik paylaşımlar yapma ve eğitsel anlamda öğrencileri ile etkileşimde bulunma noktasında olumlu görüş bildirirken, yasal yaptırımlar ve yanlış anlaşılma gibi durumlar söz konusu olabileceği endişesi ile daha çekimser davrandıkları tespit edilmiştir. Literatürde benzer sonuçlar görülmektedir. Tonbuloğlu ve İşman’ın (2014) araştırmasında, öğretmenlere öğrencileri ile sosyal medyada iletişim kurma nedenleri sorulduğunda, yakından tanımak ve paylaşımlarda bulunmak, takip ve izlemek amaçlı ve yönlendirmek için cevapları alınmıştır. Toğay, Akdur, Yetişken ve Bilici (2013), çalışmalarında, araştırmaya katılan öğrencilerin de % 31,7’ si “sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanımını faydalı buluyorum” cevabı vermiştir. Yine aynı araştırmaya katılan öğrencilerin % 23,3’ ü sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanımını çekici bulduklarını ifade etmişlerdir. Sosyal medyanın eğitimde kullanılması noktasında, özel hayat ile ilgili sınırlar ihlal edilmeden yalnızca eğitsel amaçla kullanılması öğretmenlere daha doğru gelmektedir. Bunu yanı sıra özel hayatları ile ilgili paylaşımları sebebiyle, öğrencileri ile yüz yüze iletişimlerinde sıkıntı yaşayabilecekleri endişesi kararsız kalmalarına neden olmaktadır. Ancak, akademik anlamda etkileşimde bulunma ve öğrencilerinin arkadaşlıklarının, paylaşımlarının izlenmesi ve böylelikle onların görebileceği zararların en aza indirgenmesi gerektiğini de düşünmektedirler.

Geleneksel öğretmen boyutunda ki öğretmenlerin sosyal medya platformlarının eğitim amaçlı kullanılabileceğine, öğrencilerini sosyal medya hesaplarına eklememe ve onların sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmeme düşüncesine katılmama nedenleri, öğrenci profilindeki değişim, öğretmenin mizacı, profesyonel düşünme,

sosyal medyadaki etkileşimin yüz yüze iletişimi etkileme durumu olarak ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö10 “Sosyal Medyada Öğrencileri İle Etkileşimde Geleneksel Düşünme nedeni olarak profesyonel düşünme”, Ö17 “öğrencilerle ortak paylaşım alanlarında olmayı engelleme” olarak görüşlerini ifade etmişlerdir. Bu sonuca göre, öğretmenlerin sosyal medyada etkileşimde öğrencilerin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmeme, sosyal medyanın eğitsel amaçla kullanılabilmesine inanmama konusuna katılmadıkları ifade edilebilir. Tonbuloğlu ve İşman’ın (2014) araştırması, öğretmenlere öğrencileri ile sosyal medyada iletişim kurmama nedenleri sorulduğunda, konum açısından doğru bulmama, kişisel paylaşımlardan etkilenmeme, öğrenci -öğretmen mesafesini koruyamama, öğrencilerin zararlı içeriklere yönelmesi şeklinde bulunmuştur. Bu bağlamda literatür ile araştırma bulgusu benzerlikler göstermektedir. Sosyal medyada etkileşim konusunda daha geleneksel görüş olarak, öğretmenlerin, öğrencilerin sosyal medya paylaşımlarının öğretmeni ilgilendirmeyeceği ve sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılamayacağı, öğretmenin rol modelliğinin sınıf ortamı ile sınırlı kalmasının yeterli olacağı, öğrencileri asla kendi sosyal medya hesabına eklememeye katılmadıkları görülmektedir. Öğretmenlerin de, sosyal medyada etkileşim konusunda geleneksel düşünceden ayrı düştikleri noktalar mevcuttur. Kullanıcı sayısı hızla artan ve bilgiye ulaşmada hemen her kesimden bireyin araç olarak kullandığı sosyal medyanın eğitsel amaçla kullanılabilmesine katılmama görüşüne öğretmenler destek vermemiş, bu sonuca göre öğretmenler de eğitimin informal yanı olarak sosyal medyayı görmektedir.

İzleyen (esnek) öğretmen boyutunda, öğretmenlerin, sosyal medyada tüm öğrencileri hesaplarını ekleme, sanal ortamda öğrencilere karşı daha esnek ve rahat tutum sergileme, öğrencilerin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama, öğrencileri sosyal gruplara üye olmaya yönlendirme noktasında katılmama nedenleri, aile yapısı ve yetiştiriliş farklılıkları, kişilik özellikleri, hayata bakış açısının farklılıklar göstermesi, ilkökul düzeyinin erken olduğu, şikâyet edilme, yanlış anlaşılma tedirginliği ve otoritenin yön değiştirmesi ihtimali olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö13, “sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde yanlış anlaşılıp, şikâyet edilme” gibi endişeler duyduğunu, Ö2 ve Ö4 ise “sosyal medya ortamındaki paylaşımlarından öğrencinin velisinin sorumlu olması gerektiğini” ifade etmişlerdir. Bu

sonuca göre de kendilerini bu etkileşimi sağlayacak kadar özgür hissetmedikleri, öğrencileri sosyal medyada gruplara üye olmaya yönlendirme, onların özel hayatları ile ilgili yorum yaparlarsa yanlış anlaşılabilir olarak şikâyet edilme ve sonucunda yasal yaptırımlarla karşılaşma, etiketlenme gibi kaygılar yaşadıkları görülmektedir. Sosyal medya ortamında, sınıf ortamından daha esnek ve rahat davranmanın, sınıf içerisindeki düzeni bozup, otoritelerinin sarsılacağını düşünen öğretmenler, bu ortamlardaki etkileşim ile yüz yüze etkileşim arasındaki dengeleri korumak istemektedirler.

Sanal aktiflik boyutunda, öğretmenlerin, günlük olayları sosyal medyada yorumlama ve paylaşma, kendi siyasi ve dini görüşü ile ilgili paylaşımda bulunmada katılmıyorum düzeyinde fikir belirtmelerinin nedenleri, görüş ayrılıklarına saygı duyma (3/20), gerek görmeme, kişilik özellikleri, öğrencilerle konuşmaya uygun konular olmadığı düşüncesi (3/20), öğretmenlerin korkuları (2/20) olduğu görülmektedir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö9 ve Ö16 öğrencileri ile etkileşimde, sanal aktiflik noktasında hissettikleri “korkular”, Ö15, Ö10, Ö11 “tarafsız olma isteği” sebebiyle çekimser kaldıklarını, Ö12 ve Ö13 ise “bu konuların öğrencilerle konuşmaya uygun olmadığı”ni düşündüklerini belirtmişlerdir. Sosyal medya platformlarının özgürlükler noktasında sınırlılıklar içerdiği, bu bağlamda sosyal medya üzerinden yapılacak paylaşımların kişisel yorumlanarak yanlış anlaşılabilirliği endişesi taşıdıkları görülmektedir. Tonbuloğlu ve İşman’ın (2014) araştırmasında, öğretmenlerin, sosyal ağlarda kişisel ve özel bilgiler, argo, rahatsız edici bilgiler ve siyasi konuları paylaşmaktan çekindiklerini ifade etmişlerdir. Bu bağlamda da öğretmen görüşleri, literatürle benzerlik göstermektedir. Yalnızca öğretmen öğrenci etkileşimi değil, yetişkin bireylerin de etkileşimde daha hassas davrandıkları konular olan din ve siyaset konusunda öğretmenlerin öğrencileri ile paylaşımlarda bulunmaya katılmaması beklenen bir sonuç olarak görülebilir. Bu konular kişilerin, yanlış anlaşılabilirliği, karşısındaki bireyin görüşleri ile kendi görüşleri arasında farklılıklar olması durumunda iletişimde gerginlikler yaşanabilecek konular olabileceği için, kişilerin ifade özgürlüklerini biraz daha sınırlı tuttuğu konulardır ki öğretmen ve öğrenci arasında bu konular ile ilgili paylaşımda bulunmak çok daha riskli olabilir. Bu sebeple öğretmenlerim, bu konularda öğrencileri ile etkileşimde bulunmaları halinde sıkıntı yaşayabileceklerini düşündükleri söylenebilir.

Sosyal paylaşımcılık boyutunda, sınıf öğretmenlerinin, sosyal hayatları ve günlük hayatlarında yaşadıkları olay ve durumları (yedikleri yemekler, gezdikleri yerler vb.) aileleri ile ilgili paylaşımlarda bulunma konusunda kararsız kalma nedenleri, özel hayatlarını deşifre etmekten kaçınma (3/20), yasal yaptırımlar, aradaki saygının yitirilebileceği düşüncesi, öğrenci ve veliler arasında dedikodu yapılmasına engel olma, öğrencinin gözünde itibar kaybetme ya da öğrencilerin “kendisi hakkındaki görüşlerinin paylaşımlara göre değişmesi ihtimali” tedirginliği (Ö9, Ö15) olduğu şeklindedir. Bu sonuca göre, öğretmenler sosyal medya paylaşımları sebebiyle etiketlenip, buna göre tavır sergilenmesinden, özel hayatlarındaki seçimleri sebebiyle eleştiri almaktan endişe etmektedir. Aile ilgili ve gündelik hayatta yaşanan olaylarla paylaşımlar, daha kişisel bir alan olarak görülmekte ve bu sebeple, bu paylaşımların sınıf ortamında konuşulacak bir hale gelmesi ihtimali öğretmenleri kararsızlığa sevk etmektedir.

Akademik paylaşımcılık boyutunda, öğretmenlerin, sosyal medyada akademik çalışmalarını, öğrencilerin ders ile ilgili etkinliklerini paylaşma ve yorumlama konusunda katılma nedenleri, çevreden takdir görme isteği, fikir alışverişinde bulunma (3/20), öğrenciyi onurlandırma (2/20), öğrencileri her platformda olumlu yönlendirme düşüncesi ve Ö9’ un görüşüne göre “kendi reklamını yapma” isteği olduğu görülmüştür. Öğretmenler, sosyal medya paylaşımlarında kendi akademik çalışmalarını ya da öğrenci etkinliklerini paylaştıklarında bunun “reklam yapma ve kendi yöntem, stratejilerini gösterme” çabasıyla kaynaklanıyor olabileceğini düşünmektedirler. Öğretmenler, özel hayatları, siyasi, dini görüşleri gibi konularda paylaşımlarının öğrencileri tarafından izlenmesi ve bu konulardaki etkileşimden tedirgin olurken, akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini paylaşma konusunda daha rahat oldukları görülmektedir. Bu sonuca göre, öğretmenlerin yalnızca eğitsel amaçla sosyal medyayı araç olarak kullanma konusunda daha istekli oldukları düşünülmektedir. Tonbuloğlu ve İşman’ın (2014) araştırmasında, araştırmaya katılan öğretmenler sosyal medyada paylaşım türlerinde “Seminer ve konferanslarımı, yazılarımı, ürettiğim ders materyallerini, seyahatlerimden ilgi çekici kareleri, birkaç cümle ile güncel konulardaki düşüncelerimi” paylaşım cevabı vermişlerdir. Akademik çalışmaların paylaşılması noktasında, literatür ve araştırmaya katılan öğretmen görüşleri benzerlik göstermektedir. Öğretmenler sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim konusunda kararsız kalırken,

akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini paylaşma konusuna katılmaktadır. Bu sonuca göre öğretmenler, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde yalnızca eğitsel amaç çerçevesinde kalmayı tercih ederken, özel hayatları ile ilgili sınırlarının ihlal edilmemesini istemektedirler.

Öğretmenlerin sosyal medya platformlarında öğrencileri ile etkileşimde bulunmada kararsız kalmalarının sebepleri olarak öğretmenlerin deneyimlerinin az olması, otoritelerini koruma isteği (2/20), karşılıklı saygı çerçevesinde ilişkileri yürütme isteği (2/20), güvensizlik, paylaşımlarından sorumlu tutulma (4/20), yasal tedirginlikler (2/20) gibi sayılabilir. Bunların yanında en büyük kaygıları ise (4/20) öğrenci öğretmen arasındaki ilişkinin seviyesinin düşmesi, davranışların ciddiyetsizleşmesi gibi sebeplerle öğretmenin kaygısı, tedirginliği ve kararsızlığa yol açtığı şeklindedir. Ö1, Ö6, Ö13, Ö15, Ö16, Ö18'in görüşlerine göre "Sosyal medya ortamının, sınıf ortamına göre daha fazla samimi olmaya sebep olduğu ve bu durumdan dolayı öğretmenlerin sınıf içindeki otoritelerinin sarsılacağına" inanıyor oldukları, öğretmenlerin genel kaygısı olduğu verilen cevaplardan anlaşılmaktadır. Bu sonuçlara göre, öğretmenlerin sosyal medya ortamının, yüz yüze etkileşim ortamlarına göre daha samimi bir diyalog geliştirmeye olanak sağlayabilecek olmasından dolayı suiistimal edilme ihtimalinden tedirgin olmaları sebebiyle çekimser kaldıkları görülmektedir. Bu ortamlardaki samimi dilin dengeleri bozarak sınıf içerisinde öğretmenin sağlamış olduğu disiplini olumsuz yönde etkileme ihtimalinden çekindikleri düşünülmektedir. Literatüre bakıldığında Tonbuloğlu ve İşman'nın (2014) araştırmasında, araştırmaya katılan 19 öğretmenden 9'u kişisel ve özel bilgilerini paylaşmaktan çekindiklerini, sosyal medyada 10 öğretmen iletişim kurmadığını, 9'u ise kurduğunu ifade etmiştir. Bu araştırmadaki sayılara bakıldığında öğrenciler ile iletişimde sosyal medyanın kullanılması noktasında olumlu ve olumsuz görüşler arasındaki sayının çok farklı olmadığı görülmektedir. Toğay ve diğerleri (2013), çalışmalarında, araştırmaya katılan öğrencilerin %79,3' ü eğitim süreçlerinde kullandıkları sosyal medya araçlarının " Sosyal Ağlar" olduğunu ifade etmiştir. Ekici ve Kıyıcı'nın (2013)' araştırmasında, deney (sosyal ağ destekli eğitim) ve kontrol gurubu (sosyal ağ desteksiz (geleneksel) eğitim) öğrencilerden her iki grupta da öğrenmenin gerçekleştiği görülmüş ancak, sosyal ağ tabanlı uygulamanın kullanımının geleneksel yöntemli derse göre daha etkili olduğu belirlenmiştir.

4.2. İkinci Alt Probleme İlişkin Bulgular ve Yorumlar

İkinci alt amaç “ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimine ilişkin görüşlerinde bağımsız değişkenlere (cinsiyet, sınıf mevcudu, eğitim düzeyi, yaş, kıdem) göre anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt değişkenlere ait bulgular aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

4.2.1. Cinsiyet Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorum

İkinci alt amaç “ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerinin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimine ilişkin görüşlerinde bağımsız değişkenlerden “cinsiyete göre anlamlı bir fark var mıdır?” şeklinde ifade edilmişti. Bu alt değişkenlere ait bulgular aşağıda sırasıyla sunulmuştur.

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, ölçek ve alt boyutları ile “Cinsiyet” değişkeni arasında anlamlı fark olup olmadığını saptamak için yapılan Mann Whitney U testi sonucu Tablo 4.3’de verilmiştir.

Tablo 4.3. Katılımcıların cinsiyet ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa İlişkin MannWhitney U Testi

	Alt Boyut	Cinsiyet	N	Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	Sanal Lider	Kadın	202	181,09	36761,00	13380,00	,15
		Erkek	146	165,28	23965,00		
	Geleneksel Öğretmen	Kadın	202	159,68	32414,50	11708,50	,00*
		Erkek	146	194,19	27963,50		
	İzleyen (esnek) Öğretmen	Kadın	202	180,60	36661,50	13479,50	,18
		Erkek	146	165,96	24064,50		
	Sanal Aktiflik	Kadın	202	175,57	35465,00	14126,00	,65
		Erkek	146	170,60	24566,00		
	Sosyal Paylaşımçılık	Kadın	202	180,07	36554,00	13587,00	,22
		Erkek	146	166,70	24172,00		
	Akademik Paylaşımçılık	Kadın	202	180,20	36580,00	13561,00	,20
		Erkek	146	166,52	24146,00		
	Toplam	Kadın	202	174,66	35281,50	14107,50	,71
		Erkek	146	170,65	24403,50		

* P < .05

Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi ölçeğinin alt boyutu olan “Geleneksel Öğretmen” boyutunda cinsiyet değişkenine göre farklılık görülmektedir. Erkek öğretmenlerin lehine olan bu farklılığa göre, erkek öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde geleneksel öğretmen anlayışının, bayan öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. ($U_{\text{Geleneksel Öğretmen}}=11708,50$; $p<0,05$). Diğer alt boyutlar olan, “ Sanal Lider, İzleyen (Esnek) Öğretmen, Sanal Aktiflik, Sosyal Paylaşıcılık, Akademik Paylaşıcılık” boyutlarında ise cinsiyet değişkenine göre fark görülmemektedir.

Cinsiyet değişkenine göre bakıldığında, erkek öğretmenlerin daha geleneksel düşündükleri görülmektedir. Araştırmaya katılan erkek öğretmenlerin, öğrencilere rol model olma noktasında sınıf ortamını yeterli buldukları, sosyal medyanın eğitsel amaçla kullanılabileceğini düşünmedikleri ve öğrencilerini sosyal medya hesaplarına eklememeyi tercih ettikleri görülmektedir. Bunun yanında diğer alt boyutlar olan “Sanal Lider, İzleyen (Esnek) Öğretmen, Sanal Aktiflik, Sosyal Paylaşıcılık, Akademik Paylaşıcılık” boyutlarında, cinsiyet değişkenine göre öğretmen görüşlerinde anlamlı fark tespit edilmemiştir. Bu sonuca göre öğretmenler, cinsiyet değişkenine bakmaksızın sosyal medyada öğrencilerinin paylaşımlarından, hareketlerinden ve arkadaşlıklarından kendilerini sorumlu hissetmekte ve öğrencilerin sosyal medyadaki olumsuz paylaşımlarından üzüntü duymaktadırlar. Kadın ve erkek öğretmenler siyasi ve dini görüşleri ile ilgili paylaşımda bulunma konusuna katılmamakta, bu konudaki fikirleri açıklama noktasında iki cinsiyette kendini daha az özgür hissetmekte ya da öğrencilerle paylaşmada gerekli olmadığını düşünmekte. Daha çok öze hayatın paylaşımı olarak görülen gündelik hayatta yaşanan olaylar ve aile ile ilgili paylaşımlarda da cinsiyet değişkenine bakılmaksızın bütün öğretmenler kararsız kalmakta, bununla beraber akademik paylaşımlar ve eğitimle ilgili konularda paylaşımda her iki cinsiyetten olan öğretmenler katılıyorum düzeyinde fikir bildirmişlerdir. Bu sonuçlara göre, kadın ve erkek öğretmenlerin, özel hayatları ve şahsi fikirleri (din ve siyasetle ilgili) sosyal medyada öğrencileri ile paylaşma konusunda gerekli görmedikleri, daha çekimser kaldıkları ifade edilebilir. Ancak eğitimle ilgili paylaşımda bulunmada daha istekli oldukları söylenebilir.

Literatüre bakıldığında, Yaylak ve İnan'ın (2018) araştırmalarında, erkek ve kadın Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin sosyal medyayı benimseme düzeylerinin "katılıyorum" düzeyinde olduğu belirlenmiştir. Cinsiyet değişkeni bu araştırmada anlamlı farklılık oluşturmamıştır. Köroğlu' nun (2015), üstün yetenekli dijital yerliler olarak tabir ettiği 9-17 yaş aralığındaki üstün yetenekli öğrencinin katılımıyla yaptığı araştırmasında, öğrencilerin sosyal medya kanalıyla gereksinimlerini karşılamada cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık tespit edilmemiştir.

Bu kapsamda yapılan yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4.4'de verilmiştir.

Tablo 4.4. Öğretmenlerin Cinsiyet Değişkenine Göre Görüşlerindeki Farklılıkların Olası Sebepleri İle İlgili Görüşleri

			f	
Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi	Geleneksel Öğretmen	Sorumlu hissetmeme ve sosyal medyayı eğitim amaçlı kullanmama	✓ Kadın öğretmenlerin erkek öğretmenlere göre öğrencilerle daha samimi ilişki kurması	3/20
			✓ Kadın ve erkek arasındaki yapısal farklılıklar	2/20
			✓ Erkek öğretmenlerin yanlış anlaşılma endişesi	2/20
			✓ Toplumsal roller	1/20
			✓ İlgi alanlarındaki farklılıklar	1/20

Sosyal medyada erkek öğretmenlerin öğrencilerinin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmeme, sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanılacağını fikrine katılmama, sınıf ortamında rol model olmayı yeterli bulma ve erkek öğretmenlerin sosyal medyadaki paylaşımlarının beğenilip beğenilmediği ile ilgilenmeme nedenleri, toplumun kadın ve erkeklere atfettiği roller, kadın ve erkeğin yapısal farklılıkları (2/20), kadın öğretmenlerin öğrencileri ile daha samimi bir ilişki kurması (3/20) ve erkek öğretmenlerin yanlış anlaşılma ihtimaline karşı ihtiyatlı davranması (2/20), kadın ve erkeğin ilgi alanlarının farklı olması olarak görülmüştür. Menteşe ' nin (2013) araştırmasında da cinsiyete göre, sosyal medya ortam ve araçlarının eğitimde kullanımına ilişkin okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri arasında fark olmadığı görülmüştür. Erkek öğretmenler sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim konusunda

cinsiyet rolünün getirdiği özellikler ve toplumun erkeğe yönelik düşünceleri sebebiyle daha geleneksel düşünüyor.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö9, Ö11, Ö17, Ö20 “kadın öğretmenlerin, erkek öğretmenlere göre öğrencileri ile ilişkilerinde daha fazla samimiyet ve yakınlık gösterdiklerini” ifade etmişlerdir. Toplumda kadınlara daha anaç gözle bakılıyor olması ve kadının erkeklere göre daha farklı duygusallıkla çocuklarla etkileşimde bulunup, öğrencilerini olan ya da olacak olan çocuklarının yerine koyup düşünüyor olabilecekleri düşünülmektedir. Literatürde, Düşünceli’nin (2016), özel lise öğrencilerin sosyal medyayı kullanım tutumlarını belirlemek üzere yaptığı araştırmasında, öğrencilerin öğretmenlerle iletişim ve sosyal izolasyon boyutunda cinsiyete göre görüşlerinde anlamlı farklılık tespit edilmezken, paylaşım ihtiyacı alt boyutunda kadınların daha yüksek düzeyde tutuma sahip olduğu belirlenmiştir. Feyzioğlu’ nun (2016), internet ve sosyal medyanın eğitimde kullanılması konusunda, eğitim yöneticisi ve öğretmenin katılımı ile yapmış olduğu araştırmasında, kadın eğitimcilerin daha yüksek puan alarak anlamlı farklılık oluşturduğu belirlenmiştir. Korkut’ un (2016) lise öğrencisinin katılımıyla gerçekleştirdiği araştırmasında ise ölçek ve alt boyutlarında, cinsiyet değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

4.2.2. Sınıf Mevcudu Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, ölçek ve alt boyutları ile “Sınıf Mevcudu” değişkeni arasında anlamlı fark olup olmadığını saptamak için yapılan Mann Whitney U testi sonucu Tablo 4.5’de verilmiştir.

Tablo 4.5. Katılımcıların sınıf mevcudu ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Mann Whitney U Testi

	Alt Boyut	Sınıf Mevcudu	N	Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	Sanal Lider	25'den az	59	154,67	9125,50	7355,50	,09
		26 ve üzeri	289	178,55	51600,50		
	Geleneksel Öğretmen	25'den az	59	174,06	9125,50	8492,50	,99
		26 ve üzeri	289	173,99	51600,50		
	İzleyen (esnek) Öğretmen	25'den az	59	165,58	165,58	7999,50	,45
		26 ve üzeri	289	176,32	176,32		
	Sanal Aktiflik	25'den az	59	154,67	9125,50	7124,00	,07
		26 ve üzeri	289	178,55	51600,50		
	Sosyal Paylaşıcılık	25'den az	59	197,17	11633,00	7188,00	,05
		26 ve üzeri	289	169,87	49093,00		
	Akademik Paylaşıcılık	25'den az	59	186,99	11032,50	7788,50	,29
		26 ve üzeri	289	171,95	49693,50		
	Toplam	25'den az	59	177,82	10313,50	8043,50	,686
		26 ve üzeri	289	172,03	49371,50		

* p < .05

Araştırmaya katılan ilkokul, öğretmenlerinin verdikleri cevaplar doğrultusunda, yapılan istatistiksel analizler sonucu, “Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi” ölçeği ve alt boyutlarında, “Sınıf Mevcudu” değişkenine göre anlamlı fark olmadığı görülmüştür (p< 05). Bu sonucun, sınıf mevcutlarının daha önceki yıllardaki 50 – 60 kişilik sınıflar kadar kalabalık olmamasından kaynaklandığı söylenebilir. En kalabalık sınıflarda bile öğrenci sayıları yaklaşık 27 – 28’i geçmediğinden, dört yıl aynı öğrencilerle çalışan sınıf öğretmenleri için sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde sınıf mevcudu değişkenine göre farklılık görülmemiştir.

Literatüre bakıldığında bu araştırmanın sonuçlarına benzer olarak, Korkut’un (2016) yaptığı çalışmada, farklı sınıf mevcutları olan bölüm öğrencilerinin ölçek ve alt boyutlarında sosyal medya yoluyla geliştirdikleri tutumlardaki farklılıkların sınıf mevcutlarından kaynaklanmadığı düşünülmektedir.

4.2.3. Eğitim Düzeyi Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, ölçek ve alt boyutları ile “Eğitim Düzeyi” değişkeni arasında anlamlı fark olup olmadığını saptamak için yapılan Mann Whitney U testi sonucu Tablo 4.6’da verilmiştir.

Tablo 4.6. Katılımcıların eğitim düzeyi ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin Mann Whitney U Testi

	Alt Boyut	Eğitim Düzeyi	N	Ortalama	Sıra Toplamı	U	p
Sosyal Medya Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	Sanal Lider	Lisans	324	173,65	56089,00	3763,00	,81
		Lisansüstü	24	178,71	4289,00		
	Geleneksel Öğretmen	Lisans	324	175,03	56359,00	3372,00	,29
		Lisansüstü	24	153,00	3672,00		
	İzleyen (esnek) Öğretmen	Lisans	324	174,52	56370,00	3708,00	,72
		Lisansüstü	24	167,00	4008,00		
	Sanal Aktiflik	Lisans	324	175,84	56446,00	2939,00	,05
		Lisansüstü	24	134,96	3239,00		
	Sosyal Paylaşıcılık	Lisans	324	176,62	57049,00	3029,00	,07
		Lisansüstü	24	138,71	3329,00		
	Akademik Paylaşıcılık	Lisans	324	172,73	55792,50	3466,50	,38
		Lisansüstü	24	191,06	4585,50		
	Toplam	Lisans	324	174,72	55911,00	3129,00	,13
		Lisansüstü	24	142,88	3429,00		

* p < .05

Araştırmaya katılan ilkokul, öğretmenlerinin verdikleri cevaplar doğrultusunda, yapılan istatistiksel analizler sonucu, “Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi” ölçeği ve alt boyutlarında, “Eğitim Düzeyi” değişkenine göre anlamlı fark olmadığı görülmüştür (p< 05)

Eğitim düzeyi değişkenine göre bakıldığında, sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşiminde, öğretmenin Lisans ya da Lisansüstü eğitim düzeyinde olmasının herhangi bir farklılık yaratmadığı görülmekte, bu durumun sosyal medya konusunun, eğitim düzeyinden çok kişisel bir tutum gerektirmesinden ve alışkanlıklardan kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir. Öğretmenler eğitim düzeylerinin farklılıklarını bu konuda yansıtmamaktadır. Eğitim düzeyi sosyal medya kullanım alışkanlıkları üzerinde herhangi bir etki göstermemiştir. Bu durumun sosyal medyanın kullanımı için herhangi bir eğitim gerekmemesinden kaynaklandığı söylenebilir. Bu ağlara üye olma ya da kullanma konusunda eğitim düzeyi farklılıkları herhangi bir önem arz etmemekle beraber, toplumun her kesiminden ve her eğitim düzeyinden kişiler sosyal medyada hesap oluşturup kullanmaktadır.

Yaylak ve İnan’ın (2018), sosyal bilgiler öğretmenlerinin sosyal medya kullanım alışkanlıklarını belirlemek üzere yaptığı araştırmada sosyal medyanın öğrenme-öğretme

süreçlerinde kullanım düzeyleri boyutunda anlamlı bir fark görülmediği için, lisansüstü eğitim yapan sosyal bilgiler öğretmenlerinin lisansüstü eğitim deneyim ve becerilerini bu alana aktaramadıklarını veya aktarmaya vakit bulamadıkları düşünülmüştür.

4.2.4. Yaş Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, ölçek ve alt boyutları ile “ Yaş ” değişkeni arasında anlamlı fark olup olmadığını saptamak için yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucu Tablo 4.7’de verilmiştir. Farkın kaynağını belirlemek için Mann Whitney-U testi yapılmıştır.

Tablo 4.7. Katılımcıların yaş ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin *Kruskal-Wallis Testi*

	Alt Boyut	Yaş	N	Sıra ortalama	Kay kare	p	Anlamlı fark
Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği	Sanal Lider	(1) 20-30 yaş arası	34	226,94	14,69	,001*	1-2; 1-3;2-3
		(2) 31-40 yaş arası	162	180,37			
		(3) 41 yaş ve üzeri	152	156,52			
	Geleneksel Öğretmen	(1) 20-30 yaş arası	34	151,57	9,80	,007*	1-3;2-3
		(2)31-40 yaş arası	162	161,01			
		(3)41 yaş ve üzeri	152	192,77			
	İzleyen (esnek) Öğretmen	(1) 20-30 yaş arası	34	219,53	9,92	,007*	1-2;1-3
		(2)31-40 yaş arası	162	177,79			
	Sanal Aktiflik	(3)41 yaş ve üzeri	152	160,92	,06	,969	-
		(1)20-30 yaş arası	34	177,18			
		(2)31-40 yaş arası	162	172,50			
	Sosyal Paylaşıcılık	(1)20-30 yaş arası	34	188,97	2,28	,318	-
(2)31-40 yaş arası		162	179,62				
(3)41 yaş ve üzeri		152	165,81				
Akademik Paylaşıcılık	(1)20-30 yaş arası	34	244,29	25,84	,000*	1-2; 1-3;2-3	
	(2)31-40 yaş arası	162	181,80				
	(3)41 yaş ve üzeri	152	151,11				
Toplam	(1)20-30 yaş arası	34	223,62	11,60	,003*	1-2; 1-3	
	(2)31-40 yaş arası	162	175,00				
	(3)41 yaş ve üzeri	152	159,48				

* p < .05

Öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi ölçeğinin “ Sanal Lider, Geleneksel Öğretmen, İzleyen (Esnek) Öğretmen ve Akademik Paylaşıcılık” alt boyutları ve toplam ölçeğe ilişkin görüşleri “Yaş” değişkenine göre farklılık gösterirken, “Sanal Aktiflik ve Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutlarında ise “Yaş”

değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı tespit edilmiştir. Sanal Liderlik alt boyutunda, anlamlı farklılık 20-30 yaş arası öğretmenler ile 31-42 yaş arası öğretmenler arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ($U_{\text{sanal Liderlik}}=2027,000$, $p<.05$), yine 20-30 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş ve üzeri öğretmenler arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ($U_{\text{sanal Liderlik}}=2027,000$, $p<.05$) ve 31-40 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş üzeri öğretmenler arasında, 31-40 yaş arası öğretmenler lehine olduğu tespit edilmiştir.

“Geleneksel Öğretmen” alt boyutunda, 20-30 yaş arası öğretmenlerin görüşleri ile, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin görüşleri arasında, 41 yaş ve üzeri öğretmenler lehine ve 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri ile 41 yaş ve üzeri öğretmenler arasında, 41 yaş ve üzeri öğretmenler lehine manidar farklılık tespit edilmiştir.

“İzleyen(Esnek) Öğretmen” alt boyutunda, 20 (Akar, 2010)-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş öğretmenler lehine, yine 20-30 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine olmak üzere anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

“ Akademik Paylaşıcılık” alt boyutunda, 20-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ve yine 20-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 41 yaş ve üzeri öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine olmak üzere manidar farklılık tespit edilmiştir.

Genel olarak araştırma sonuçlarına bakıldığında, Sanal Aktiflik ve Sosyal Paylaşıcılık alt boyutları dışında diğer alt boyutlarda (Sanal Lider, İzleyen (Esnek) Öğretmen, Akademik Paylaşıcılık alt boyutlarında ve Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi Ölçeği genel toplamında, yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenler lehine sonuçlar elde edilmiştir. Geleneksel Öğretmen alt boyutunda ise yaş ortalaması diğerlerinden daha büyük olan öğretmenler lehine olan sonuçlar tespit edilmiştir. Bu durumu etkileyen en önemli faktörün kuşak farklılığından kaynaklanıyor alabileceği düşünülürken, ileri yaşlarda kişilerin beceri, ilgi ve yetenek alanlarının da

farklılaşması da sebepler arasında sayılabilir. Yine yaş ilerledikçe, hayatla ilgili kişisel sorumlulukların (aile kurma, çocuk sahibi olma gibi) artması, diğer alanlara zaman ayırabilme durumunu etkilemektedir. Daha ileri yaşlardaki kişilerin, genç kuşaklara göre teknolojik ürünleri kullanabilmekte daha yetkin olması, onların teknoloji kuşağında büyümüş olmaları sebebiyle beklenen bir durumdur. Yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenler, öğrencilerinden sosyal medya dâhil her ortamda sorumlu olduklarını, öğrencilerinin paylaşımlarını ve hesaplarını sıklıkla kontrol ettiklerini, eğitim sürecinin sosyal medya ortamında da devam edebileceğini ve sosyal medya hesaplarına öğrencilerini ekleyeceklerini ifade ederken, yaş ortalaması daha büyük olan öğretmenler öğrencilerini sosyal medya hesaplarına eklemeyeceklerini onlara sınıf ortamında rol model olmanın yeterli olacağını ve sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanabileceğini düşünmediklerini belirtmişlerdir.

Literatüre bakıldığında bu araştırmanın bulgusundan farklı sonuçlar görülmektedir. Becerikli (2013)' nin araştırmasında, yaşları 49 ile 74 arasında değişen 15 erkek 15 kadın katılımcı ile yaptığı çalışmada gündelik hayatlarında yeni iletişim teknolojileri ile olan ilişkilerinde başkalarına bağımlı oldukları düşüncesinin gerçek düzlemde doğru olmadığını saptamıştır. Yeni iletişim teknolojilerinin olmadığı bir dünyaya doğanlar daha sonra bu becerileri edinmede, bu dünyanın içine doğanlardan daha tecrübesiz ve yavaş biçimde yol alabilmektedirler. Ancak yine de gündelik hayatlarındaki çeşitli işlerini yapmada yardımcı olabilecek kadar kullanma kabiliyetlerini geliştirdiklerini ifade etmiştir.

Sarıtaş ve Barutçu'nun (2016) araştırmasında, kuşaklar arasında sosyal medya kullanım amaçlarında farklılık olup olmadığının tespitinde, "araştırma yapma, işbirliği, iletişimi kurma, ve iletişimi sürdürmede X,Y,Z kuşaklarının ayrıştığını belirlemiştir. Yaylak ve İnan'ın (2018) araştırmasında, katılımcıların sosyal medyayı benimseme düzeylerinin "20-25", "26-30", "31-35", "36-40" ve "41-55" yaş gruplarının hepsinin de "katılıyorum" düzeyinde olduğu görülmektedir. Bunun yanında en yüksek ortalama puanlarının "20-25" ve "41-55" yaş gruplarında olduğu belirlenmiştir. Aynı araştırmanın sosyal medyanın öğrenme- öğretme süreçlerinde kullanılma düzeyleri boyutunda ise yaş değişkenine göre anlamlı bir farklılık olmadığı belirlenmiştir. Acar ve

Yenmiş'in (2014) araştırmasında, katılımcı öğrencilerin eğitimde sosyal ağların (Facebook) kullanımına ilişkin görüşlerinin iletişim, işbirliği, materyal paylaşımı ve eğitimde yenilik boyutlarında cinsiyete, yaşa ve cinsiyet - yaş ortak etkisine göre anlamlı bir farklılık göstermediği görülmüştür.

Bu kapsamda yapılan yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4.8'de verilmiştir.

Tablo 4.8. Öğretmenlerin Yaş Değişkenine Göre Görüşlerindeki Farklılıkların Olası Sebepleri İle İlgili Görüşleri

			f
Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi	Sanal Lider (sorumlu hissetme, rol model olma isteği, sosyal medyayı eğitsel amaçlı kullanma)	✓ Genç öğretmenlerin teknolojiyi kullanmada daha yetkin olması	7/20
	İzleyen (Esnek) Öğretmen (tüm öğrencilerini hesaba ekleme, sosyal medyada sınıf ortamından daha rahat olma, öğrencilerin özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama)	✓ Genç öğretmenlerin daha fazla merak, ilgi duymaları	4/20
		✓ Genç öğretmenlerin arkadaş çevresinin itici gücü ve kuşak farklılığı	4/20
	Akademik Paylaşıcılık (akademik çalışmalarını, öğrenci etkinliklerini paylaşma ve yorumlama)	✓ Genç öğretmenlerin sosyal medya kullanımına daha yatkın olmaları	3/20
		✓ Genç öğretmenlerin kendini kanıtlama çabası ve daha idealist olması	2/20
	Geleneksel Öğretmen (öğrencilerin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmeme, yalnızca sınıf ortamında rol model olmayı yeterli bulma, sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanımına katılmama)	✓ Genç öğretmenlerin okul hayatı dışında daha az sorumluluğu olması sebebiyle daha çok zamanları olması	1/20
		✓ Güncel konuları yaşı küçük olanların daha sıkı takip etmesi	1/20
		✓ Genç öğretmenlerin daha çok çalışıyor imajı oluşturma çabası	1/20

Öğretmenlerin, yaş ortalamaları küçüldükçe sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde öğrencilerin paylaşımlarından daha fazla sorumlu hissetmekte. Öğrencilerine sosyal medya ortamında da rol model olmak gerektiğini ifade etmekte, sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanılabileceğini düşünmekte. Yine yaşı daha küçük olan öğretmenlerin sosyal medya ortamında sınıf ortamından daha rahat olduklarını, tüm öğrencilerini hesabına ekleme, öğrencilerinin paylaşımlarına yorum yapma, yaş ortalaması küçüldükçe öğretmenlerin akademik çalışmaları ve

öğrencilerinin sınıf içerisinde yaptığı etkinlikleri daha fazla paylaşma isteğinde olduklarını ifade etmektedirler. Yaş ortalaması büyüdükçe ise öğretmenlerin sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanılabilceğini düşünmemeye, öğrencilerin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmemeye, öğrencilerine yalnızca sınıf ortamında rol model olmayı yeterli bulma ve sosyal medyadaki paylaşımlarının beğenilip beğenilmediği ile ilgilenmemeye nedenleri olarak, güncel konuların yaşı daha küçük olan öğretmenler tarafından daha sıklıkla takip edildiğini düşünmeleri, genç öğretmenlerin kendini kanıtlama çabası ve daha idealist davranmalarından kaynaklandığını ifade etmektedirler. (2/20) Genç öğretmenlerin teknolojik ürünleri kullanmada daha yetkin olması (7/20), genç öğretmenlerin sosyal medya konusunda daha ilgili olması ve daha fazla merak duyması (4/20), yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenlerin sosyal medya kullanımı konusunda daha yatkın olması olarak görülmektedir. (2/20) Yaşı daha küçük olan öğretmen gurubunu sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim ile ilgili konularda birbirlerini etkiliyor olması, kuşak farklılığı (4/20), genç öğretmenlerin daha fazla çalıştıklarını ispatlama çabası ve yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenlerin okul hayatı dışında (aile) daha az sorumluluğu olması sebebiyle daha fazla zamanlarının olması olarak belirlenmiştir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerden, Ö1, Ö5, Ö8, Ö11, Ö19 “yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenlerde teknoloji kullanımının daha yaygın ve efektif olduğunu” düşündüklerini ifade etmişlerdir. Bu durumun kuşak farklılığından kaynaklanıyor olabileceği, ileri yaşlardaki öğretmenler, bilgisayar, akıllı telefon, tablet gibi teknolojik aletlerin kullanımını kendilerinden daha küçük bireylerden öğrenmeye çalışırken, yaşı daha küçük olan öğretmenlerin ise bu teknolojik aletlerin hâlihazırda kullanıldığı bir dünyaya gelmiş olmalarının sebeplerden olabileceği düşünülmektedir. Menteşe’ nin (2013), okul yöneticileri ve öğretmenler ile yapmış olduğu, araştırmasından elde ettiği sonuçlara göre yaş artıka sosyal medya hesap sahipliğinde de düşüş gözlenmektedir. Köroğlu’nun (2015) araştırma sonuçlarına bakıldığında, 9-11 yaş grubundaki üstün yetenekli öğrencilerin eğlenme puanları ve sosyalleşme puanları, 12-14 ve 15-17 yaş grubundaki üstün yetenekli öğrencilerin eğlenme ve sosyalleşme puanlarından yüksek bulunmuştur. Feyzioğlu’nun (2016) araştırmasına katılan yönetici ve öğretmenlerin

görüşlerine göre okul yöneticileri ve öğretmenlerin yaş aralıklarının sıralamalar ortalamaları arasındaki fark istatistiksel olarak anlamlı bulunmadığı görülmektedir.

4.2.5. Kıdem Değişkenine İlişkin Bulgular ve Yorum

Araştırmaya katılan öğretmenlerin görüşlerine göre, ölçek ve alt boyutları ile “Kıdem ” değişkeni arasında anlamlı fark olup olmadığını saptamak için yapılan Kruskal Wallis-H testi sonucu Tablo 4,9’da verilmiştir. Farkın kaynağını belirlemek için Mann Whitney-U testi yapılmıştır.

Tablo 4.9. Katılımcıların kıdem ile ölçek ve alt boyutları arasındaki farklılığa ilişkin *Kruskal-Wallis Testi*

Alt Boyut	Mesleki Kıdem	N	Sıra ortalama	Kay kare	p	Anlamlı fark
Sanal Lider	1-9 yıl arası	67	213,58	13,363	,001*	1-2; 1-3
	10-19 yıl arası	157	168,80			
	20-29 yıl arası	124	159,08			
Geleneksel Öğretmen	1-9 yıl arası	67	166,28	18,580	,000*	1-3; 2-3
	10-19 yıl arası	157	152,37			
	20-29 yıl arası	124	204,65			
İzleyen (esnek) Öğretmen	1-9 yıl arası	67	205,72	8,278	,016*	1-2; 1-3
	10-19 yıl arası	157	169,07			
	20-29 yıl arası	124	164,51			
Sanal Aktiflik	1-9 yıl arası	67	178,36	,389	,823	-
	10-19 yıl arası	157	170,03			
	20-29 yıl arası	124	175,26			
Sosyal Paylaşıcılık	1-9 yıl arası	67	173,05	3,914	,141	-
	10-19 yıl arası	157	185,30			
	20-29 yıl arası	124	161,61			
Akademik Paylaşıcılık	1-9 yıl arası	67	212,56	14,575	,001*	1-2; 1-3
	10-19 yıl arası	157	173,81			
	20-29 yıl arası	124	154,81			
Toplam	1-9 yıl arası	67	204,43	8,274	,016*	1-2; 1-3
	10-19 yıl arası	157	164,98			
	20-29 yıl arası	124	165,99			

* P < .05

Öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi ölçeğinde “Sanal Lider” “Geleneksel Öğretmen” “İzleyen (esnek) Öğretmen” “Akademik Paylaşıcılık” alt boyutları ve toplam ölçeğe ilişkin görüşleri “Kıdem” değişkenine göre anlamlı fark görülmektedir. Bununla beraber diğer alt boyutlar olan “Sanal Aktiflik” ve “Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutlarında ise anlamlı fark görülmemektedir. “Sanal Liderlik” alt

boyutunda, mesleki kıdemi “1-9” yıl arasında olan öğretmenlerle, “10-19” yıl arası olan öğretmen görüşleri arasında, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenlerle “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, anlamlı farklılık tespit edilmiştir.

“Geleneksel Öğretmen” alt boyutunda, “1-9” yıl arası mesleki kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, mesleki kıdemi “20-29” yıl arası olan öğretmenler lehine, “10-19” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin görüşleri arasında, kıdemi “20-29” yıl arası olan öğretmenler lehine olduğu tespit edilmiştir.

“İzleyen (Esnek) Öğretmen” alt boyutunda ise, “1-9” yıl arası mesleki kıdemi olan öğretmenler ile “10-19” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, yine “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmen görüşleri ile “20-29” yıl kıdemi olan öğretmenler arasında, kıdemi “1-9” yıl arası olan öğretmenlerin lehine manidar farklılık tespit edilmiştir.

“Akademik Paylaşıcılık” alt boyutunda, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “10-19” yıl arasında kıdemi olan öğretmen görüşleri arasında, “1-9” yıl arasında kıdemi olan öğretmenler lehine anlamlı fark tespit edilmiştir. Yine “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, “1-9” yıl arasında kıdemi olan öğretmenler lehine manidar fark olduğu tespit edilmiştir.

Yapılan araştırmada “kıdem” değişkeni sonuçlarının “yaş” değişkeni sonuçları ile benzerlik gösterdiği görülmekte, “Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi” ölçeği genel toplamında ve alt boyutlar olan “Sanal Liderlik, İzleyen (Esnek) Öğretmen ve Akademik Paylaşıcılık” boyutlarında kıdem yılı daha az olan öğretmenler lehine farklılık tespit edilirken, “Geleneksel Öğretmen” alt boyutunda ise kıdem yılı daha fazla olan öğretmenler lehine sonuçlar elde edilmiştir. Kıdem yılı az olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencilerinin paylaşımlarından sorumlu hissettikleri, kendi sosyal medya hesaplarına öğrencilerini ekleyebileceklerini, sosyal medyada eğitim sürecinin devam edeceğini ve öğrencilerin hesaplarının sıklıkla kontrol edilmesi gerektiğini, sanal

ortamda öğrencileri ile etkileşimde daha esnek davrandıklarını, akademik çalışmalarını sosyal medyada paylaşabileceklerini belirtirken, kıdem yılı diğerlerine göre fazla olan öğretmenler ise sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabilirliğini düşünmediklerini, öğrencilerini kendi sosyal medya hesaplarına eklemeyeceklerini ve öğrencilerinin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmediklerini, sınıf ortamındaki rol modelliğin yeterli olacağını belirtmişlerdir.

Yaylak ve İnan'ın (2018) yapmış olduğu araştırmaya katılan Sosyal Bilgiler öğretmenlerinin mesleki kıdem esas alındığında, sosyal medyayı benimseme düzeyleri arasında anlamlı bir fark olmadığını belirlenmiştir. Yine aynı araştırmanın, başka bir boyutu olan öğrenme- öğretme süreçlerinde sosyal medyanın kullanımı boyutunda da kıdem değişkenine göre anlamlı farklılık olmadığı görülmektedir.

Bu kapsamda yapılan yüz yüze görüşmeler sonucunda elde edilen bulgular Tablo 4.10'da verilmiştir.

Tablo 4.10. Öğretmenlerin Kıdem Değişkenine Göre Görüşlerindeki Farklılıkların Olası Sebepleri İle İlgili Görüşleri

			f	
Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi	Sanal Lider	Sorumlu Hissetme Sebepleri	✓ Mesleki gereklilik	3/20
			✓ Teknolojik yatkınlık	3/20
			✓ Okul dışında sorumluluğun daha az olması	2/20
			✓ Sosyal medyayı daha etkin kullanma	7/20
			✓ Her ortamda eğitim anlayışı	1/20
			✓ Sosyal medya ortamında takdir görme isteği	2/20
			✓ Öğrencileri olumlu etkileme isteği	1/20
			✓ Öğrencileri daha yakın tanıma isteği	1/20
	Geleneksel Öğretmen	Sorumlu hissetme ve sosyal medyayı eğitim amaçlı kullanmama	✓ Okul hayatı dışında sorumlulukların artması	2/20
			✓ Kıdemle yaşın da ilerlemesi	3/20
			✓ Geçmişten gelen alışkanlıklar	3/20
			✓ Sosyal medya ortamını fazla samimi bulma	1/20
			✓ Yetersiz bilgi sebebiyle yanlış anlaşılma endişesi	4/20
			✓ Yüz yüze iletişimi tercih etme	1/20
			✓ Otoriteyi koruma isteği	2/20
			✓ Kuşak farkı	1/20
	✓ Zaman kaybı olarak görme	1/20		
	İzleyen (esnek) Öğretmen	Sosyal medyada sınıf ortamından daha rahat olma	✓ Kuşak farkı	4/20
			✓ Okul dışı sorumluluklar	3/20
			✓ Kıdem azaldıkça yaşın azalması ve öğrencilerle yaş farkının azalması	5/20
✓ Öğrencileri daha fazla tanımak için sosyal medyayı kolay bulma			2/20	
✓ Öğrencileri takip ettiğini hissettirme			1/20	
✓ Sosyal medya kullanımını daha fazla önemseme			2/20	
✓ Bilinçli teknoloji kullanım alışkanlığı geliştirme	1/20			
Akademik Paylaşıcılık	Sosyal medyada kendi akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini paylaşma	✓ Teknoloji kullanımında zorlanma	3/20	
		✓ Kuşak farkı	3/20	
		✓ Mesleki doyuma ulaşmış olma	2/20	
		✓ Paylaşım için yeterli çalışma olmaması	2/20	
		✓ Zamanla ilgi, ihtiyaç ve beklentilerin değişmesi	2/20	
		✓ Tükenmişlik	1/20	
		✓ Zamanla ilgi, ihtiyaç ve beklentilerin değişmesi	1/20	
		✓ Tükenmişlik	1/20	
Toplam		✓ Kuşak farkı	4/20	
		✓ Teknolojik yatkınlık	3/20	
		✓ Genç öğretmenlerin okul dışında daha az sorumluluğu olması	2/20	
		✓ Genç öğretmenlerin öğrencileri ile daha yakın iletişim kurması	2/20	
		✓ Genç öğretmenlerin sosyal medya kullanımına daha yatkın olması	1/20	
		✓ Kişisel gelişim, farklı bilgilere ulaşma isteği	1/20	
		✓ Teknoloji bağımlılığı	1/20	
		✓ Genç öğretmenlerin daha heyecanlı olması, mesleki deformasyonun daha az olması	1/20	
		✓ Kıdemi daha fazla olan öğretmenlerin, daha bilgili olduklarını düşünmeleri	1/20	

Sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin daha fazla etkileşimde bulunma nedenleri, kuşak farklılığından kaynaklanan yetenek ve beceriler (4/20), kıdem süresi azaldıkça yaşın da küçülmesi daha genç öğretmenlerin öğrencileri ile daha samimi ilişki kurması, kıdemi daha az olan

öğretmenlerin kişisel gelişimlerine katkıda buluma, bilgiyi paylaşma ve bilgiye ulaşma isteği, kıdemi daha az olan öğretmenlerin teknoloji ve sosyal medyayı kullanmada daha etkin olması, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin teknolojiye daha bağımlı bir yaşam tarzının olması, kıdemi az olan öğretmenlerin okul dışında sorumluluğunun daha az olması (2/20), mesleği ile ilgili daha heyecanlı daha az yıpranmış olması, kıdemi daha fazla olan öğretmenlerin mesleki davranış anlamında daha bilgili olduklarını düşünmeleri olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö18, Ö11 ve Ö7 “kuşak farklılığı, teknolojiyi kullanma becerileri ve alışkanlıklar” dan kaynaklanan sebeplerden dolayı kıdemi az olan öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile daha fazla iletişimde bulunuyor olabileceklerini ifade etmişlerdir.

Sanal liderlik boyutunda, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin, daha çok olan öğretmenlere göre sosyal medyada öğrencilerinin davranışlarından daha fazla sorumlu hissetmelerinin nedenleri, her ortamda öğrencilerin takibinin mesleki bir gereklilik olduğunu düşünmeleri, kıdemi daha az olan öğretmenlerin teknolojiye daha yatkın olmaları (3/20) ve bunun yanında okul dışında hayata dair sorumluluklarının daha az olması (2/20), sosyal medya araçlarını kullanmada daha becerikli ve istekli olmaları (7/20), eğitimin sosyal medya ortamlarında da gerçekleşebileceğine dair düşünceleri, sosyal medya ortamlarında takdir edilme isteği (2/20), öğrencilerini daha yakından tanıma ve onları sosyal medyada olumlu etkileme isteği olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö1, Ö8 ve Ö11 “ kıdem süresi az olan öğretmenlerin sosyal medyada daha fazla zaman geçirmelerinden kaynaklanıyor” olabileceğini düşündüklerini belirtmişlerdir.

Geleneksel öğretmen boyutunda, kıdem süresi daha fazla olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim konusu ile ilgili olarak, kıdem süresi daha az olan öğretmenlere göre öğrencilerin sosyal medyadaki davranışlarından sorumluluk hissetmeme, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabileceğini düşünmeme ve öğrencilerine yalnızca sınıfta rol model olmayı yeterli bulma, yaptığı paylaşımların beğeni alıp almadığı ile ilgilenmeme nedenleri, kıdemle birlikte yaşın da ilerlemesi (3/20) , okul hayatı dışındaki sorumlulukların yaş ilerledikçe artması ile zaman yetersizliği yaşama (2/20), geçmiş meslek hayatından getirilen alışkanlıklardan vaz

geçememe (3/20), sosyal medya ortamını öğrenci-öğretmen etkileşimi için fazla samimi bulma, sosyal medya kullanımını konusunda yeterli bilgiye sahip olmama sebebiyle paylaşımların yanlış anlaşılma endişesi (4/20), yüz yüze gerçekleşen sanal olmayan iletişimi daha etkili bulma ve tercih etme, öğrenciler ile aradaki iletişimde otoritenin sarsılması endişesi (2/20), kuşak farklılığından kaynaklanan bilgi, tecrübe ve görüş farklılıkları olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö3, “kıdem süresi fazla olan öğretmenlerin sosyal medyanın kullanılması konusunda bilgi eksikliklerinin olmasından”, Ö4 ve Ö6 ise “kuşak farklılıkları” sebebinden kaynaklanıyor olabileceğini ifade etmiştir.

İzleyen (esnek) öğretmen boyutunda, kıdem süresi, diğerlerinden daha az olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde sınıf ortamına göre daha esnek olma, sanal ortamda kendisini ekleyen ve hesaplarına ulaşabildiği tüm öğrencileri hesabına ekleme, öğrencileri sosyal medyadaki sosyal guruplara üye olmak için yönlendirme ve öğrencilerin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama nedenleri, kuşak farklılığının etkileri (4/20), kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin okul dışında daha az sorumluluğu olması sebebiyle daha fazla zaman bulabilmeleri (3/20), kıdem süresi azaldıkça yaşın da küçülmesiyle öğrencilerle olan yaş farkının azalması (5/20), öğrencileri daha yakından tanımak için sosyal medyanın daha kolay ve fazla bilgi içerebilen bir ortam olduğu düşüncesi (2/20), öğrencilere onları takip ettiğini hissettirerek doğru davranışa yönlendirme, sosyal medya kullanımını daha fazla önemseme (2/20) ve öğrencilerin teknolojiyi kullanmada daha bilinçli davranması gerektiğini daha fazla önemseme olarak ifade edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden Ö1, Ö11, Ö12 “kıdem süresi az olan öğretmenlerin, öğrencileri ile yaşlarının kıdem süresi fazla olan öğretmenlere göre daha yakın olmasından” kaynaklanabileceğini belirtmişlerdir.

Akademik paylaşımcılık boyutunda, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin, daha fazla olan öğretmenlere oranla, akademik çalışmalarını ve öğrencilerin ders içi etkinliklerini daha sık paylaşma ve yorumlama nedenleri olarak, kıdemi fazla olan öğretmenlerin, teknolojiyi kullanmada daha fazla zorlanmaları (3/20), sosyal medyayı kullanmaya ilgi duymama, kuşak farklılığından kaynaklanan nedenler (3/20), mesleki

doyumuna ulaştığını hissettiği için yeni teknoloji ve durumlarla ilgili heyecan duymama (2/20), sosyal medya ortamında paylaşmak için yeterince güvenli bulmama ve sosyal medyada paylaşmak için yeterince akademik çalışma ve öğrenci etkinliği olmaması (2/20) ya da çalışmalarına güven duymama, zamanla ilgi, ihtiyaç ve beklentilerin değişmesi olarak belirlenmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden, Ö17 “kıdem süresi fazla olan öğretmenlerin, kıdem süresi az olanlara göre daha az akademik çalışmaya sahip olması” sebebinden, Ö9, Ö5, Ö15 ise “kıdem süresi fazla olan öğretmenlerin “mesleki anlamda doyuma ulaşmış olmaları sebebiyle, daha az heyecan duyuyor” olmalarından kaynaklandığını düşündüklerini ifade etmişlerdir.

Bu durumun yine “yaş” değişkeninde olduğu gibi kuşaklar arası, alışkanlık ve çalışma prensipleri farklılıklarından kaynaklanıyor olabileceği düşünülmektedir. Genelde yaşı diğerlerinden daha küçük olduğu için kıdem süresi de diğerlerine göre daha az olan, küçük yaşlardan itibaren teknoloji ile iç içe büyümüş olan kuşağın, teknolojik araçları ve bu araçlar vasıtasıyla kullanılan sosyal medya gibi ortamları daha sıklıkla kullanarak, iş ortamına daha kolay entegre edebiliyor olmalarının beklenen sonuçlar olduğu düşünülmektedir. Daha ileri yaş kuşakların sosyal medyayı kullanabilmek için, çocuklarından ya da torunlarından yardım ve destek aldıkları, özel ve iş hayatlarında etkin kullanabilmekte daha küçük yaş grubundan olan kuşaklara göre daha fazla zorlandıkları düşünülmektedir. Bu durumun da kıdem süresi daha fazla olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde daha geleneksel tavır izlemelerine sebep olduğu, belki yeterliliklerine daha az güvendikleri için daha tedirgin ve çekimser olabildikleri, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin ise çok küçük yaşlarda sosyal medya platformları ile tanışmış olduklarından, bu konudaki tecrübe ve yeterliliklerine daha fazla güvenmeleri sebebiyle öğrencileri ile bu alanda iletişim kurarken daha rahat davranabildikleri, bu durumu günlük hayatlarının bir parçası gibi görebildikleri düşünülmektedir.

Literatüre bakıldığında, bu araştırmadan farklı olarak Feyzioğlu’ nun (2016) araştırmasında, Araştırmaya katılan öğretmen ve yöneticilerin, “*kıdemlerine*” göre eğitimde sosyal medya kullanılmasına dair görüşleri arasında anlamlı bir fark

bulunmadığı görülürken, bu araştırmaya benzer olarak Mentşe (2013)' nin yaptığı araştırmada, kıdem değişkenine göre eğitimde sosyal medya ortam ve araçlarının kullanılması alt problemde anlamlı fark tespit edilmiş olup farkın kaynağı 6-10 yıl mesleki kıdemi olan eğitimciler ile 1-5, 11-15 ve 16 yıl ve üzeri mesleki kıdemi olan eğitimcilerin sosyal medya araçları ve platformunun eğitim amaçlı kullanılmasına ilişkin görüşler arasında olduğu görülmektedir.

V. BÖLÜM

5. Sonuç ve Öneriler

5.1. Sonuç ve Tartışma

Bu araştırma, sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi konusunda, (yaş, kıdem, cinsiyet, sınıf mevcudu ve eğitim) değişkenlere göre öğretmen görüşlerini belirlemek amacıyla yapılmıştır. Bu amaçla araştırmada ulaşılan sonuçlar verilirken, araştırma alt problemlerinin verilişindeki sıralama göz önünde bulundurulmuştur

5.1.1. Birinci alt probleme ilişkin sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi konusunda fikirlerinin “Kararsızım” düzeyinde, ölçeğin alt boyutlarından Sanal Lider boyutunda “Katılıyorum”, “Geleneksel Öğretmen” ve “İzleyen (Esnek) Öğretmen boyutunda” “Katılmıyorum”, “Sanal Aktiflik” boyutunda “Katılmıyorum”, “Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutunda “Kararsızım”, “Akademik Paylaşıcılık” alt boyutunda ise “Katılıyorum” düzeyinde olduğu ifade edilebilir.

Öğretmenlerin sosyal medya platformlarında öğrencileri ile etkileşimde bulunmada kararsız kalmalarının sebepleri olarak, yapılan yüz yüze görüşmelerden araştırmaya katılan öğretmenlerin cevaplarına göre, deneyimlerinin az olması, otoritelerini koruma isteği, karşılıklı saygı çerçevesinde ilişkileri yürütme isteği, güvensizlik gibi sayılabilir. Bunların yanında en büyük kaygıları ise öğrenci öğretmen arasındaki ilişkinin seviyesinin düşmesi, aradaki saygının yitirilmesi, davranışların

ciddiyetsizleşmesi gibi sebeplerle öğretmenin kaygısı, tedirginliği ve kararsızlığa yol açtığı şeklindedir.

5.1.2. İkinci alt probleme ilişkin sonuçlar

5.1.2.1. Cinsiyet değişkenine ilişkin sonuçlar

Öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi ile ilgili görüşlerinde cinsiyet değişkenine göre farklılık olup olmadığına bakılmış, ölçeğin alt boyutu olan “Geleneksel Öğretmen” boyutunda cinsiyet değişkenine göre farklılık görülmüştür. Erkek öğretmenlerin lehine olan bu farklılığa göre, erkek öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde geleneksel öğretmen anlayışının, kadın öğretmenlere göre daha yüksek düzeyde olduğu tespit edilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmenlerden alınan cevaplara göre, kadın ve erkeğin toplumsal rolleri ve yapısal farklılıkları, kadın öğretmenlerin öğrencileri ile daha samimi bir ilişki kurması ve erkek öğretmenlerin yanlış anlaşılma ihtimaline karşı tedbirli davranması, kadın ve erkeğin ilgi alanlarının farklı olması gibi nedenlerle, erkek öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde daha geleneksel bir tavır içerisinde oldukları belirlenmiştir. Diğer alt boyutlar olan, “ Sanal Lider, İzleyen (Esnek) Öğretmen, Sanal Aktiflik, Sosyal Paylaşıcılık, Akademik Paylaşıcılık” boyutlarında ise cinsiyet değişkenine göre farklılık olmadığı bulunmuştur.

5.1.2.2. Sınıf mevcudu değişkenine ilişkin sonuçlar

Araştırmaya katılan öğretmenlerin verdikleri cevaplar doğrultusunda yapılan istatistiksel analizler sonucu, “Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi” ölçeği ve alt boyutlarında, “Sınıf Mevcudu” değişkenine göre anlamlı fark olmadığı görülmüştür.

5.1.2.3. Eğitim düzeyi değişkenine ilişkin sonuçlar

Araştırmaya katılan ilkokul, öğretmenlerinin verdikleri cevaplar doğrultusunda, yapılan istatistiksel analizler sonucu, “Sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşimi” ölçeği ve alt boyutlarında, “Eğitim Düzeyi” değişkenine göre farklılık olmadığı tespit edilmiştir.

5.1.2.4. Yaş değişkenine ilişkin sonuçlar

Öğretmenlerin yaş değişkenine göre Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimi görüşlerinde ölçeğin alt boyutları olan “ Sanal Lider, Geleneksel Öğretmen, İzleyen (Esnek) Öğretmen ve Akademik Paylaşıcılık” boyutlarında farklılık olduğu söylenebilir. “Sanal Aktiflik ve Sosyal Paylaşıcılık” alt boyutlarında ise “Yaş” değişkenine göre anlamlı farklılık bulunmamıştır. Sanal Liderlik alt boyutunda, anlamlı farklılığın 20-30 yaş arası öğretmenler ile 31-42 yaş arası öğretmenler arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine yine 20-30 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş ve üzeri öğretmenler arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ve 31-40 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş üzeri öğretmenler arasında, 31-40 yaş arası öğretmenler lehine olduğu söylenebilir.

“Geleneksel Öğretmen” alt boyutunda, 20-30 yaş arası öğretmenlerin görüşleri ile, 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ve 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri ile 41 yaş ve üzeri öğretmenler arasında, 31-40 yaş arası öğretmenler lehine manidar farklılık olduğu ifade edilebilir.

“İzleyen (Esnek) Öğretmen” alt boyutunda, 20-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş öğretmenler lehine yine 20-30 yaş arası öğretmenler ile 41 yaş ve üzeri öğretmenlerin görüşleri arasında anlamlı farklılık olduğu söylenebilir.

“Akademik Paylaşıcılık” alt boyutunda, 20-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 31-40 yaş arası öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine ve yine 20-30 yaş arası öğretmen görüşleri ile 41 yaş ve üzeri öğretmen görüşleri arasında, 20-30 yaş arası öğretmenler lehine farklılık olduğu söylenebilir.

Bu bağlamda araştırmaya katılan öğretmenlerin cevaplarına göre, yaş ortalamaları düştükçe sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde kendilerini öğrencilerin paylaşımlarından daha fazla sorumlu, öğrencilerine sosyal medya ortamında da rol model olma isteğinde ve sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanılabilceği düşüncesinde olma, yine yaşı daha küçük olan öğretmenlerin sosyal medya ortamında sınıf ortamından daha rahat olma, tüm öğrencilerini hesabına ekleme, öğrencilerinin paylaşımlarına yorum yapma, yaş ortalaması küçüldükçe öğretmenlerin akademik çalışmaları ve öğrencilerinin sınıf içerisinde yaptığı etkinlikleri daha fazla paylaşma ve daha fazla yorum yaparken, yaş ortalaması büyüdükçe ise öğretmenlerin sosyal medyanın eğitsel amaçlı kullanılabilceğini düşünmeme, öğrencilerin sosyal medyadaki paylaşımları ile ilgilenmeme, öğrencilerine yalnızca sınıf ortamında rol model olmayı yeterli bulma ve sosyal medyadaki paylaşımlarının beğenilip beğenilmediği ile ilgilenmeme nedenleri olarak, güncel konuların yaşı daha küçük olan öğretmenler tarafından daha sıklıkla takip edilmesi, genç öğretmenlerin kendini kanıtlama, çevreden takdir görme çabası ve daha idealist davranmaları, genç öğretmenlerin teknolojik ürünleri kullanmada daha yetkin olması, genç öğretmenlerin sosyal medya konusunda daha ilgili olması ve daha fazla merak duyması, yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenlerin sosyal medya kullanımı konusunda daha yatkın olması, yaşı daha küçük olan öğretmen gurubunu sosyal medyada öğrencileri ile etkileşim ile ilgili konularda birbirlerini etkiliyor olması, kuşak farklılığından kaynaklanan görüş farklılıkları, genç öğretmenlerin daha fazla çalıştıklarını ispatlama çabası ve yaş ortalaması daha küçük olan öğretmenlerin okul hayatı dışında (aile) daha az sorumluluğu olması sebebiyle daha fazla zamanlarının olması olarak belirlenmiştir.

5.1.2.5. Kıdem değişkenine ilişkin sonuçlar

Öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşimi ölçeğinin tüm alt boyutları ve toplam ölçeğe ilişkin görüşlerinde “Kıdem” değişkenine göre anlamlı farklılık olduğu söylenebilir. “Sanal Liderlik” alt boyutunda, mesleki kıdemi “1-9” yıl arasında olan öğretmenlerle, “10-19” yıl arası olan öğretmen görüşleri arasında, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenlerle “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, yine “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, anlamlı farklılık olduğu ifade edilebilir.

Sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin daha fazla etkileşimde bulunma nedenleri araştırmaya katılan öğretmenlerle yüz yüze yapılan görüşmelerden alınan cevaplara göre, kuşak farklılığından kaynaklanan yetenek, beceri ve ilgi alanlarının farklılaşması, kıdem süresi azaldıkça yaşın da küçülmesi daha genç öğretmenlerin öğrencileri ile daha samimi ilişki kurması, kıdemi daha az olan öğretmenlerin kişisel gelişimlerine katkıda bulunma, bilgiyi paylaşma ve bilgiye ulaşma isteği, kıdemi daha az olan öğretmenlerin teknoloji ve sosyal medyayı kullanmada daha etkin olması, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin teknolojiye daha bağımlı bir yaşam tarzının olması, kıdemi az olan öğretmenlerin okul dışında sorumluluğunun daha az olması, mesleği ile ilgili daha heyecanlı daha az yıpranmış olması, kıdemi daha fazla olan öğretmenlerin mesleki davranış anlamında daha bilgili olduklarını düşünmeleri olarak belirlenmiştir.

Kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin, daha çok olan öğretmenlere göre sosyal medyada öğrencilerinin davranışlarından daha fazla sorumlu hissetmelerinin nedenleri, her ortamda öğrencilerin takibinin mesleki bir gereklilik olduğunu düşünmeleri, kıdemi daha az olan öğretmenlerin teknolojiye daha yatkın olmaları ve bunun yanında okul dışında hayata dair sorumluluklarının daha az olması, sosyal medya araçlarını kullanmada daha becerikli ve istekli olmaları, eğitimin sosyal medya ortamlarında da gerçekleşebileceğine dair düşünceleri, sosyal medya ortamlarında takdir edilme isteği, öğrencilerini daha yakından tanıma ve onları sosyal medyada olumlu etkileme isteği olarak belirlenmiştir.

“Geleneksel Öğretmen” alt boyutunda, “1-9” yıl arası mesleki kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, mesleki kıdemi “20-29” yıl arası olan öğretmenler lehine, “10-19” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenlerin görüşleri arasında, kıdemi “20-29” yıl arası olan öğretmenler lehine anlamlı farklılık olduğu söylenebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerle yapılan yüz yüze görüşmelerde öğretmenlerin verdiği cevaplara göre, kıdem süresi daha fazla olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimi konusu ile ilgili olarak, kıdem süresi daha az olan öğretmenlere göre öğrencilerin sosyal medyadaki davranışlarından sorumluluk hissetmeme, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabileceğini düşünmeme ve öğrencilerine yalnızca sınıfta rol model olmayı yeterli bulma, yaptığı paylaşımların beğeni alıp almadığı ile ilgilenmeme nedenleri, kıdemle birlikte yaşın da ilerlemesi, okul hayatı dışındaki sorumlulukların yaş ilerledikçe artması ile zaman yetersizliği yaşama, geçmiş meslek hayatından getirilen alışkanlıklardan vazgeçememe, sosyal medya ortamını öğrenci-öğretmen etkileşimi için fazla samimi bulma, sosyal medya kullanımı konusunda yeterli bilgiye sahip olmama sebebiyle paylaşımların yanlış anlaşılma endişesi, yüz yüze gerçekleşen sanal olmayan iletişimi daha etkili bulma ve tercih etme, öğrenciler ile aradaki iletişimde otoritenin sarsılması endişesi, kuşak farklılığından kaynaklanan bilgi, tecrübe ve görüş farklılıkları olarak belirlenmiştir.

“ İzleyen (Esnek) Öğretmen” alt boyutunda ise, “1-9” yıl arası mesleki kıdemi olan öğretmenler ile “10-19” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler lehine, yine “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmen görüşleri ile “20-29” yıl kıdemi olan öğretmenler arasında, kıdemi “1-9” yıl arası olan öğretmenlerin lehine manidar farklılık olduğu ifade edilebilir.

Kıdem süresi, diğerlerinden daha az olan öğretmenlerin, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde sınıf ortamına göre daha esnek olma, sanal ortamda kendisini ekleyen ve hesaplarına ulaşabildiği tüm öğrencileri hesabına ekleme, öğrencileri sosyal medyadaki sosyal guruplara üye olmak için yönlendirme ve öğrencilerin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama nedenleri yüz yüze görüşme yapılan

öğretmenlere sorulduğunda, kuşak farklılığının etkileri, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin okul dışında daha az sorumluluğu olması sebebiyle daha fazla zaman bulabilmeleri, kıdem süresi azaldıkça yaşın da küçülmesiyle öğrencilerle olan yaş farkının azalması, öğrencileri daha yakından tanımak için sosyal medyanın daha kolay ve fazla bilgi içerebilen bir ortam olduğu düşüncesi, öğrencilere onları takip ettiğini hissettirerek doğru davranışa yönlendirme, sosyal medya kullanımını daha fazla önemseme ve öğrencilerin teknolojiyi kullanmada daha bilinçli davranması gerektiğini daha fazla önemseme olarak ifade edilmiştir.

“ Akademik Paylaşıcılık” alt boyutunda, “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “10-19” yıl arasında kıdemi olan öğretmen görüşleri arasında, “1-9” yıl arasında kıdemi olan öğretmenler lehine anlamlı fark olduğu söylenebilir. Yine “1-9” yıl arası kıdemi olan öğretmenler ile “20-29” yıl arası kıdemi olan öğretmenler arasında, “1-9” yıl arasında kıdemi olan öğretmenler lehine manidar fark olduğu ifade edilebilir.

Araştırmaya katılan öğretmenlerle yüz yüze görüşme yapıldığında, kıdem süresi daha az olan öğretmenlerin, daha fazla olan öğretmenlere oranla, akademik çalışmalarını ve öğrencilerin ders içi etkinliklerini daha sık paylaşma ve yorumlama nedenleri olarak, kıdemi fazla olan öğretmenlerin, teknolojiyi kullanmada daha fazla zorlanmaları, sosyal medyayı kullanmaya ilgi duymama, kuşak farklılığından kaynaklanan nedenler, mesleki doyuma ulaştığını hissettiği için yeni teknoloji ve durumlarla ilgili heyecan duymama, sosyal medya ortamında paylaşmak için yeterince güvenli bulmama ve sosyal medyada paylaşmak için yeterince akademik çalışma ve öğrenci etkinliği olmaması ya da çalışmalarına güven duymama, zamanla ilgi, ihtiyaç ve beklentilerin değişmesi olarak belirlenmiştir.

5.2. Araştırmanın Sonuçlarına Dair Öneriler

1. Öğretmenler, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde sınıf ortamındaki otoriteleri sarsılabileceği, karşılıklı saygının yitirileceği ve yasal yaptırımlara

maruz kalma gibi tedirginlikler sebebiyle kararsız kalmışlardır. Sosyal medya kullanımı ile ilgili, ders müfredatlarına konular eklenip bu anlamda öğrencilerin bilinçlenmesi sağlanırsa, öğretmenin sınıf ortamındaki otoritesini sarsmadan, samimiyetin sınırlarını aşmadan, öğretmenlerinin hesaplarını yalnızca doğruya yönelme ve eğitim amaçlı takip ederler. Bu anlamda öğretmenlerde, paylaşımlarını ahlak, akıl ve bilim süzgecinden geçirerek yapmalıdırlar böylece öğrencilerine doğru rol model olabilirler.

2. Öğretmenler, öğrencilerinin sosyal medyadaki olumsuz paylaşımlarından dolayı üzüntü duymakta ve sosyal medyadaki hareketlerinden de kendilerini sorumlu hissetmektedirler. Öğrencilerin sosyal medyadaki arkadaşlıklarının eğitim süreci açısından önemli olduğunu ve bu ortamların eğitim amaçlı kullanılabileceğini düşünmektedirler. Bu anlamda, sosyal medya ortamlarının eğitsel amaçla kullanılması için, düzenlemeler yapılabilir. Var olan eğitsel sosyal medya platformlarının, kullanımının yaygınlaşması için gerekli tanıtım ve eğitimler düzenlenebilir.
3. Öğretmenler, sosyal medyada tüm öğrencilerini kendi hesaplarına eklemek istemedikleri gibi sosyal medyada sınıf ortamına göre daha rahat ve esnek davranma davranışına ve öğrencilerin özel hayatları ile ilgili paylaşımlarına yorum yapma konusuna da katılmamaktadırlar. Bu bağlamda, kişisel hesaplar ve eğitsel amaçlı kullanılacak hesaplar ayrı tutularak, öğrenci – öğretmen arasındaki etkileşimde özel hayat daha gizli tutulabilir.
4. Öğretmenlerin siyasi ve dini görüşleri ve günlük olaylarla haberlerin takip edip, yorumlayabileceği hesaplarını gizli tutmasını sağlayabilecek uygulamalar geliştirilebilir. Yalnızca eğitim ile ilgili etkileşimde bulunulabilecek sosyal medya uygulamalarının var olanları geliştirilip, kullanımı yaygınlaştırılabilir. Aktif kullanılacak, belirli periyotlarda güncellemeleri yapılacak, uzman görüşleri alınarak uygulamalar oluşturulabilir. Bu uygulamalar ile standartlaşma sağlanarak, imkânları kısıtlı olan okullar ile daha fazla imkana sahip olan okullarda benzer uygulamalar yapılması sağlanabilir.
5. Öğretmenler, özel hayatlarının sınırları aşılaacağı, sınıf ortamındaki düzenin sarsılıp, paylaşımları sebebiyle öğrenciler üzerindeki algılarının

değişebileceği endişesi ile sosyal medyada etkileşimde kararsız kalırken, akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini paylaşma konusunda daha katılımcı davranmaktadır. Öğretmenler, akademik çalışmalarını ve öğrencilerin derslerde yaptığı etkinlik ve uygulamalarını paylaşabilecekleri, yaygın kullanılan sosyal medya ortamlarının olması halinde, daha yüksek motivasyonla çalışabilirler. Bu ortamlarda, akademik paylaşımlarda bulunabilen öğretmenler, daha çok çalışma yapıp paylaşmak için daha hevesli olacaktır.

6. Sosyal medyada öğretmenlerin öğrencilerine doğru rol model olabilmesi ve öğrencilerin bu paylaşımlardan olumlu etkilenip, akademik destek sağlaması için bu ortamlardaki özgürlüklerin sınırlarının nasıl olması gerektiği ile ilgili araştırmalar yapılabilir.

KAYNAKÇA

- Acar, S. ve Yenmiş, A. (2014) Eğitimde Sosyal Ağların Kullanımına İlişkin Öğrenci Görüşlerini Belirlemeye Yönelik Bir Araştırma: Facebook Örneği. *Electronic Journal of Vocational Colleges*, 4(3), 55-66.
- Akar, E. (2010). *Sosyal Medya Pazarlaması: Sosyal Web de Pazarlama Stratejileri*. Ankara: Efil Yayınevi.
- Akgün F. (2016). Öğretmenlerin ve Öğretim Elemanlarının Sosyal Ağların Eğitimsel Açıdan Kullanımına İlişkin Görüşleri . *Trakya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 18(1), 75-100.
- Alkan, C. (1997). *Eğitim Teknolojisi*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Altınışık, S. (1996). Hizmetiçi Eğitim ve Türkiye’ deki Uygulama. *Eğitim Yönetimi*, 2 (3), 329-348.
- Altun, A. (2009). Eğitim bilim açısından seçmeli medya okuryazarlığı dersi programına eleştirel bir yaklaşım. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 10(3), 97-109.
- Argın, F. S. (2013). *Ortaokul ve Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi: Çekmeköy Örneği*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Yeditepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- Armutçu, U. (2017). “Wikipedia Yasaklandı”, 29.10.2017. <http://www.hurriyet.com.tr/gundem/wikipedia-yasaklandi-40442581> (Erişim Tar: 12.12.2018).
- Arslan, (2014). Eleştirel Medya Okuryazarlığı Kapsamında Çocuk Odaklı Haber ve Programlar Üzerine. *Adnan Menderes Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 1(2), 70-79.

- Ata, R. ve Yıldırım, K. (2016). Öğretmen Adaylarının Medya Okuryazarlığı Dersi Kapsamında İnternet ve Sosyal Medya Kullanımları. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17 (2), 581-602.
- Babacan M.E. (2015). *Sosyal Medya ve Gençlik* . İstanbul: Açılım Kitap.
- Bat, M. (2012). *Dijital Platformlarda Sosyal Medyanın Stratejik Kurumsal İletişime Etkisi*. Yayınlanmamış Doktora Tezi, Ege Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.
- Bat, M. ve Vural, B. A. (2015). Sosyal Medyanın Stratejik Kurumsal İletişime Etkisi. *Sosyal ve Beşeri Bilimleri Dergisi*, 7(1), 34-49.
- Batman, M. (2014). *Erzurum İli Örneğinde İlkokul Öğrencilerinin Sosyal Medya Farkındalığı Üzerine Bir İnceleme* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Erzurum.
- Barış M. F. ve Tosun N. (2013). Sosyal Ağ ve E- Portfolyo Entegrasyonu: Facebook Örneği. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi* 2 (2), 122-129.
- Boran, P. (2015). Sosyal Medyanın Tarihçesi. www.usmed.org.tr. (Erişim Tar: 07.01.2016).
- Bozkurt, F. ve Çoşkun, D. (2018). 21 yy. Okuryazarlığı: Öğretmen Adaylarının Medya Algılarına Genel Bir Bakış. *Erciyes İletişim Dergisi* 5 (4), 493-511.
- Büyükşener, E. (Aralık, 2009). *Türkiye' de Sosyal Medyanın Yeri ve Sosyal Medyaya Bakış*. Sözlü bildiri, XIV. Türkiye' de İnternet Konferansı, Bilgi Üniversitesi, İstanbul.
- Cemaloğlu, N. ve Koçak Bıçak, D. (2015). Sosyal Ağlarda Öğretmen – Öğrenci Arkadaşlığına Yönelik Öğrenci Algıları. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 13(2), 51-76.
- Creswell, J.W. ve Clark P. W. L. (2014). *Karma Yöntem Araştırmaları Tasarımı ve Yürütülmesi*. Ankara: Anı Yayıncılık

- Chugh R.ve Ruhi, U. (2018). Social media in higher education: A literatüre review of Facebook. *Educ Inf Technol*, 23, 605 – 606. DOI 10.1007/s10639-017-9621-2
- Creswell, J.W. (2016). *Araştırma Deseni: Nicel, Nitel ve Karma Yöntem Yaklaşımları* . Ankara: Eğiten Kitap.
- Çam, E. (2012). *Öğretmen adaylarının eğitsel ve genel amaçlı Facebook kullanımları ve Facebook bağımlılıkları (SAÜ Eğitim Fakültesi örneği)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi. Sakarya.
- Çakır, H., Koçer, M. ve Aydın, H. (2011). *Medya Okuryazarlığı Dersini Alan ve Almayan İlköğretim Öğrencilerinin Medya İzleme Davranışlarındaki Farklılıkların Belirlenmesi*. Dijital ve Medya Okuryazarlığı: Yeni Yönelimler Konferansı, Beyrut Amerikan Üniversitesi, Beyrut.
- Çıkkılı, Y. (2016). Eğitimle İlgili Temel Kavramlar. *Eğitim Bilimine Giriş 1-32*. Ankara: Pegem.
- Dağıtmaç, M. (2015). *Sosyal Medya Bizi Neden Kullanır*. İstanbul: Okur Akademi.
- Demirel, Ö., ve Ün, K. (1987). *Eğitim Terimleri: Açıklamalar, İngilizce-Türkçe sözlük, Türkçe-İngilizce Sözlük*, Ankara: Şahsi Yayın.
- Dilmen, N. E. (2012). *Sosyal Paylaşım Ağlarının Reklam ve Pazarlama Disiplinleri İçerisinde Kullanımı*. Sosyal Medya/Akademi.
- Dikener, O. (2010). *İnternet reklamcılığında WEB tasarımı*. Konya: Aybil Yayıncılık.
- Durak, G., Çankaya, S. ve Yünkül, E. (2014). Eğitimde eğitsel sosyal ağ sitelerinin kullanımı: Edmodo Örneği. *Dumlupınar Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 41, 309-316.
- Düşünceli Yanık, M. (2016). *Özel Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Tutumları İle İçedönüklük- Dışadönüklük Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Dzvpatsva, G. P., Mitrovic, Z., & Dietrich, A. D. (2014). Use of social media platforms for improving academic performance at Further Education and Training colleges. *South African Journal of Information Management*, 16(1), 1-7.
- Egüz, Ş. ve Kesten, A. (2018). Sosyal Bilgiler Öğretmenliği Öğrencilerinin Sosyal Medya Algılarının Metafor Yoluyla Belirlenmesi. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 7(3), 219-240.
- Eğitim Bilişim Ağı. “Eba Hakkında” (Erişim Tar: 04.04.2019), <http://www.eba.gov.tr/>
- Edmodo,(2008). “AboutEdmodo”,2008.https://www.edmodo.com/search/?query=hakk%C4%B1nda&type=search&v2=1&result_types=help_center_article (Erişim Tar: 10.12.2018).
- Ekici, M. ve Kıyıcı M. (2012). Sosyal Ağların Eğitim Bağlamında Kullanımı. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*. 5(2), 156-167.
- Elma, C., Kesten, A., N. Dicle, A., Mercan, E., Çınkır, Ş. ve Palavan, Ö. (2009). Medya Okuryazarlığı Dersinin Okul Müdürlerinin Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 36(36), 87-96.
- Erdoğan, Ç. H., Bahadır, Z., & Topuz, R. (2019). Examining the social media teacher-student interactions of physical education teachers. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 21(1), 129-135.
- Ergenç, A. (2011). *Web 2.0 ve Sanal Sosyalleşme: Maltepe Örneği* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Ergün, M. (2015). *Eğitim Felsefesi*. Ankara: Pegem.
- Erkul, R. E. (2009). Sosyal Medya Araçlarının (Web 2.0) Kamu Hizmetleri ve Uygulamalarında Kullanılabilirliği. *Türkiye Bilişim Derneği Dergisi*. 1(116), 96-101.

- E- Okul, (2007). (Erişim tarihi: 05.03.2019), <https://e-okul.meb.gov.tr/>
- Feyzioğlu, B. İ. (2016). *Eğitimde sosyal medyanın kullanılmasına ilişkin okul yöneticileri ve öğretmenlerin görüşleri* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Fidan, N. (2012). *Okulda Öğrenme ve Öğretme*. Ankara: Pegem.
- Gee, J. P. ve Guitart, M. E. (2019). Designing for deep learning in the context of digital and social media. *Media Education Research Journal*, 58 (XVII), 9 – 17. DOI: <https://doi.org/10.3916/C58-2019-01>.
- Genç, S. Z. (2017). *Değişen Değerler ve Yeni Eğitim Paradigması*. Ankara: Pegem.
- Global Web Index (2016, Ocak). <http://www.digitalajanslar.com>. (Erişim Tar: 12.04.2019).
- Goodwin, K. (2018). *Dijital Dünyada Çocuk Büyütmek*. İstanbul: Aganta.
- Göker, G. (2015). İletişimin Mcdonaldlaşması sosyal medya üzerine bir inceleme. *International Periodical For The Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. 10(2), 389-410, <http://dx.doi.org/10.7827/TurkishStudies.7641>
- Gülbahar Y, Kalelioğlu F, Madran O. (Aralık, 2010). *Sosyal Ağların Eğitim Amaçlı Kullanımı*. Sözlü bildiri, XV. Türkiye’ de İnternet Konferansı, İstanbul Teknik Üniversitesi, İstanbul.
- Hazar, M. (2011). Sosyal Medya Bağımlılığı: Bir Alan Çalışması. *İletişim ve Kuram Araştırma Dergisi*. 1(32), 151-175.
- İşkın, P. ve Kesten, A. (2016). Medya Okuryazarlığı Dersinin İşlenmesinde Karşılaşılan Sorunların Öğretmen Görüşlerine Göre Değerlendirilmesi. *Ahi Evran Üniversitesi Kırşehir Eğitim Fakültesi Dergisi*. 17(2), 387-410.
- İşman, A., & Albayrak, E. (2014). Sosyal Ağlardan Facebook’un Eğitime Yönelik Etkililiği. *Trakya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 4(1), 129-138.

- Kaplan, A, Haenlein M. (2010). Users of the World, Unit. The Challenges and Opportunities of Social Media *Business Horizons*. 53, 59-68.
- Kara Y. Coşkun, A. (2012). Sosyal Ağların Pazarlama Aracı Olarak Kullanımı, Türkiye' deki Hazır Giyim Firmaları Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İİBF Dergisi*. 14(2), 73-90.
- Karabuğa, A. (2015). *Meslek Liseleirinde Sınıf Yönetiminde Eğitsel Sosyal Ağ Kullanımı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Kocatepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.
- Karabulut, B. (2015). Bilgi Toplumu Çağında Dijital Yerliler, Göçmenler ve Melezler. *Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 21, 11-23.
- Karasar, Ş. (2006). Eğitimde yeni iletişim teknolojileri (internet ve sanal yüksek öğretim) . *The Turkish Online Journal of Educational Technology*. 3(4), 117-125.
- Kazancı A., Dönmez, F. İ. (2013). *Okul 2.0 Eğitimde Sosyal Medya ve Mobil Uygulamalar*. Ankara: Anı Yayıncılık.
- Kıcı, D. ve Dilmen, N. E. (2014). Sosyal Paylaşım Ağlarının İşbirlikli Öğrenmede Kullanımı: Bir Facebook uygulaması. *Marmara Üniversitesi Öneri Dergisi*. 2(41), 343-356.
- Kılıç, Ö. (2016). *Orta Öğretim Öğrencilerinin Sosyal Medyaya İlişkin Tutumlarının İncelenmesi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Cumhuriyet Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sivas.
- Koc, M., ve Barut, E. (2016). Development and validation of New Media Literacy Scale (NMLS) for university students. *Computers in human behavior*, 63, 834-843.
- Korkut, K. (2016). *Lise Öğrencilerinin Sosyal Medyaya Yoluyla Geliştirdiği Tutumları: Sakarya- Kaynarca Örneği* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Sakarya Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.

- Korucu A. T. ve Usta E., (2017) sosyal Medyada Öğretmen Öğrenci Etkileşiminin Geliştirilmesi. *İlköğretim Online*. 16(1), 197-216. <http://dx.doi.org/10.17051/10.2017.91326>
- Köksal Y. ve Özdemir, Ş. (2013). Bir İletişim Aracı Olarak Sosyal Medya' nın Tutundurma Karması Üzerine Bir İnceleme. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 18(2), 323-337.
- Köroğlu, İ. Ş. (2015). Üstün Yetenekli Dijital Yerlilerin Sosyal Medyayı Kullanımları Üzerine Nicel Bir Çalışma. *İletişim, Kuram ve Araştırma Dergisi*. Sayı:40, Bahar 2015 267 – 290.
- Mazman S. G. (2009). *Sosyal Ağların Benimsenme Süreci ve Eğitsel Bağlamda Kullanımı*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- McAliney, P. J. (2013). How undergraduate students use social media technologies to support group project work (Doctoral dissertation, New York University).
- McLoughlin, C. Ve Lee M.J.W. (2008). The Three P's of Pedagogy for the Networked Society: Personalization, Participation, and Productivity. *International Journal of Teaching and Learning in Higher Education*. 20(1), 10-27.
- Menteşe, M. (2013). *Sosyal Medya Ortam ve Araçlarının Eğitimde Kullanımına İlişkin Okul Yöneticilerinin ve Öğretmenlerin Görüşleri*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Hacettepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- Miles, M.B. ve Huberman, A.M. (1994). *An Expanded Sourcebook: Qualitative Data Analysis (Second Edition)*. Thousand Oaks, CA: Sage Publication, Inc.
- Mills, N. (2011). Situated Learning through Social Networking Communities: The Development of Joint Enterprise, Mutual Engagement, and a Shared Repertoire. *Calico Journal*. 28 (2), 345 – 368.

- Milli Eğitim Bakanlığı Talim ve Terbiye Kurulu ve Radyo Televizyon Üst Kurulu (2006). İlköğretim medya okuryazarlığı dersi öğretim programı ve kılavuzu, Ankara. www.medya okuryazarligi.gov.tr. (Erişim tar. 05.05.2019).
- O' Neil M. Ve Ruff, L. (2011). Herkes İçin LinkedIn *Sosyal Patlama (115-118)*. İstanbul: MediaCat.
- Orhon, T., (2007). "Facebook ta En Popüler Uygulamalar", 27.10.07. https://www.chip.com.tr/haber/facebook-ta-en-populer-uygulamalar_4814.html (Erişim Tar: 20.01.2019).
- Özata Z. ve Öztaşkın A. (2005). Pazarlama Dünyası Blogster' i Keşfetti: Büyük Bir Değişimin İlk Adımları. *Pazarlama ve İletişim Kültürü Dergisi (Pİ)*, 4(13), 36-48.
- Özmen F.; Aküzüm, C.; Sünkür, M. ve Baysal, N. (2012). Sosyal Ağ Sitelerinin Eğitsel Ortamlardaki İşlevselliği. *Journal of New World of Sciences Academy*, 7(2), 496-506.
- Öztürk, M.F. ve Talas, M. (2015). Sosyal Medya ve Eğitim Etkileşimi. *Journal of World of Turks*, 7(1), 101-120.
- Polat, O. (2016). *Eğitimde Sosyal Medya Platformlarının Öğretim Aracı Olarak Kullanılması Hususunda Tezlerin Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Necmettin Erbakan Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Konya.
- Prensky, M. (2001). Dijital Yerliler, Dijital Göçmenler 1, *From on the Horizon, MCB University Press*, 9(5), 1-6.
- Sarıtaş, E. ve Barutçu, S., (2016). Tüketici Davranışlarının Analizinde Kuşaklar: Sosyal Medya Kullanımı Üzerinde Bir Araştırma. *Pamukkale Journal of Eurasian Socioeconomic Studies* 3(2), 1-15.
- Sarsar, F.; Başbay, M. ve Başbay, A. (2015). Öğrenme-Öğretme Sürecinde Sosyal Medya Kullanımı. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi* 11(2), 419-431.

- Snap Inc. (2018). "Let's Chat.", 09. 05.2012. <https://www.snap.com/en-US/news/post/lets-chat/>. (Erişim Tar: 12.01.2019).
- Solmaz, B., Tekin, G., Herzem, Z. Ve Demir, M.(2013). İnternet ve sosyal medya kullanımı üzerine bir uygulama. *Selçuk İletişim Dergisi*, 7(4),23-32.
- Stanciu, A., Mihai, F., & Aleca, O. (2012). Social networking as an alternative environment for education. *Accounting & Management Information Systems/Contabilitate si Informatica de Gestiuone*, 11(1), 56-75.
- Taş, G. (2015). "Sosyal Medyanın Tarihçesi", 30.06.2015. <http://www.dijitalajanslar.com/sosyal-medya-tarihcesi/>. (Erişim Tar: 01.12.2018)
- Tarcan, A. (2005). *İnternet ve Toplum*. Ankara :Anı Yayıncılık.
- Teach Thought. (2018). <https://wegrowteachers.com/about/>. (Erişim Tar: 02.01.2019).
- TEDMEM (2015). Günah keçisi teknoloji mi? <https://tedmem.org/memnotlari/degerlendirme/gunah-kecisi-teknoloji-mi/> (erişim tar: 20.05.2016).
- Tekin, H. (2016). *Orta okul Öğrencilerinin Sosyal Medyaya Kullanımı ile Algılanan İnsani Değerlerin İncelenmesi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Adıyaman Üniversitesi Eğitim Bilimleri ABD, Adıyaman.
- Tektaş, N. (2014). Üniversite Öğrencilerinin Sosyal Ağları Kullanmalarına Yönelik Bir Araştırma. *Tarih Okulu Dergisi*, 7(17), 851-870.
- Tınmaz, H. (2011). *Sosyal Ağ Web Sitelerinin Eğitimde Kullanılması: Facebook Örneği*. Yayınlanmamış Doktora Tezi. Orta Doğu Teknik Üniversitesi Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri ABD, Ankara.
- Toğay A., Akdur, T. E., Yetişken, İ. C., Bilici, A. (Ocak, 2013). *Eğitim Süreçlerinde Sosyal Ağların Kullanımı: Bir MYO Deneyimi*. XV. Akademik Bilişim Konferansı Bildirileri, Akdeniz Üniversitesi, Antalya.

- Tonbuloğlu, İ. ve İşman A. (2014). Öğretmenlerin Sosyal Ağları Kullanım Profillerinin İncelenmesi, *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Uluslararası Hakemli E-Dergisi*, 3(1), 321-338.
- Tully, M., Vraga, E. K., & Bode, L. (2019). Designing and Testing News Literacy Messages for Social Media. *Mass Communication and Society*, 1-33. doi.org/10.1080/15205436.2019.1604970
- Türk Dil Kurumu, (2013). Büyük Türkçe Sözlük, Erişim Tar: 18.12.2018, (http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts).
- Türk Dil Kurumu, (2018). *Büyük Türkçe Sözlük*. Erişim tarihi: 18.12.2018, (http://www.tdk.gov.tr/index.php?option=com_bts).
- Türkiye İstatistik Kurumu, (2017). “*Konularına Göre İstatistikler*”. Erişim Tar: 19.12.2018, (http://www.tuik.gov.tr/PreTablo.do?alt_id=1028).
- Ucun, K. (2012). *Meslek Yüksekokulu Öğrencilerinin Sosyal Ağlardan Facebook’u Genel ve Mesleki Eğitimde Kullanım Amaçları*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Sakarya Üniversitesi. Fen Bilimleri Enstitüsü, Sakarya.
- Uysal, S. (2013). *Meslek Lisesi Öğrencilerinin Sosyal Medya Kullanım Amaçları ile Eğitsel Sosyal Medya Kullanımlarının Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Bahçeşehir Üniversitesi Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- Whats App, (2018). *About Whats App*. Erişim tarihi: 18.12.2018, (<https://www.whatsapp.com/about/>).
- Yanık Düşünceli, M. (2016). *Özel Lise Öğrencilerinin Sosyal Medya Tutumları ile İçedönüklük Dışa Dönüklük Kişilik Özellikleri Arasındaki İlişkinin İncelenmesi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Haliç Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.

- Yayla, K. (2010). *İnternet Pazarlamasında Yeni Eğilimler: Çevrim İçi Sosyal Ağların Üniversite Öğrencilerinin Satın Alma Davranışlarına Etkisi* . Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Celal Bayar Üniversitesi Sosyal Bilimleri Enstitüsü, Manisa.
- Yaylak, E. ve İnan, S. (2018). Sosyal Bilgiler Öğretmenlerinin Eğitimde Sosyal Medyayı Kullanma Düzeyleri, *Eğitim Kuram ve Uygulama Araştırmaları Dergisi*, 4(2), 62-87.
- Yıldırım, A. Ve Şimşek, H. (2008). Nitel Araştırma Yöntemleri (6. Baskı). Ankara: Seçkin.
- Yıldırım Becerikli, S. (2013). Kuşaklararası İletişim Açısından Yeni İletişim Teknolojilerinin Kullanımı: İleri Yaş Grubu Üzerine Bir Değerlendirme. *İstanbul Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*. I(44), 19-31.
- Zywica, J. (2014). *Using social media to connect families and kindergarten classrooms* (Doctoral dissertation, University of Pittsburgh).

İnternet Kaynakları

1. www.eukidsonline.com, 21.03.2019.
2. www.fatihprojesi.meb.gov.tr, 04.01.2019.
3. www.about.linkedin.com, 12.02.2019.
4. www.tr.foursquare.com/about, 12.02.2019
5. www.tr.sputniknews.com, 09.04.2019
6. www.youtube.com, 12.02.2019.
7. www.edu.google.com, 10.02.2019.
8. www.beyazpano.com, 10.02.2019.
9. www.instagram.com.tr, 11.02.2019.

EKLER

EK 1. Veri Toplama Aracı

EK 2. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği İzinleri

EK 3. Kişisel Bilgi Formu

EK 4. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği

EK 5. Nitel Görüşme Soruları

EK 6. AİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu İzni

EK 7. MEB İzin

EK 8. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeğinin Veri Gruplarının
Normalliğinin Sınanmasına İlişkin Kolmogorov-Smirnov Testine Ait Bulgular

EK 9. Ölçekler ve Alt Boyutların Madde Frekans Değerleri

EK 10. Tutanak

EK 11. Öz Geçmiş

EK 1. Veri Toplama Aracı**1. BÖLÜM**

1. **Cinsiyet:** Erkek () Kadın ()
2. **Yaşınız:** 20-30 () 31-40 () 41 + ()
3. **Mesleki Kıdem:** 1-9 yıl () 10-19 yıl () 20-29 yıl () 30-39 yıl ()
4. **Eğitim Düzeyi:** Ön Lisans () Lisans () Lisansüstü ()
5. **Sınıf Mevcudu:** 1-25 () 26 ve üzeri ()

2. BÖLÜM

No	SOSYAL MEDYA ÖĞRETMEN - ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ ÖLÇEĞİ	1	2	3	4	5
1	27 Öğretmen sosyal medya da dahil her ortamda öğrencisinden sorumludur.					
2	28 Öğretmen sosyal medyada yaptığı paylaşım ve yorumlarla da öğrencisine rol model olmalıdır.					
3	29 Sosyal medya da öğrencilerimin yaptığı olumsuz paylaşımlar beni üzer.					
4	40 Öğrencilerin sosyal medyadaki arkadaşlıkları ve paylaşımları eğitim süreci açısından önemlidir.					
5	22 Öğretmen öğrencisinin sosyal medyada hareketlerini gözlemlemelidir.					
6	38 Sosyal medyada eğitim amaçlı ayrı bir hesap açmak ve öğrencileri buna eklemek mantıklıdır.					
7	30 Sosyal medyada kullandığım üslup ve dile dikkat ederim.					
8	33 Sosyal medyada olumsuz davranışlarda bulunan öğrenciyi sınıfta uyarırım.					
9	35 Sosyal medyada paylaştığım içeriklerin (fotoğraf, video, makale) öğrenciler tarafından paylaşılması ve yorumlanması beni mutlu eder.					
10	21 Eğitim sürecinin sadece okulda değil aynı zamanda sosyal medyada da olması gerektiğini savunurum.					
11	34 Öğrencilerim için sosyal medya fenomeni olmak beni mutlu eder.					
12	20 Sosyal medyada öğrencilerimin profillerini ve paylaşımlarını sık sık kontrol ederim.					
13	24. Sosyal medyada paylaşımlarımın beğenilmesi ve paylaşılması beni memnun eder.					
14	23 Öğrencinin sosyal medyada paylaşımları öğretmeni ilgilendirmez.					
15	37 Sosyal medyanın eğitim amaçlı olarak kullanıla bilineceğini fikrine katılmıyorum.					
16	26 Öğretmenin öğrencileri için sadece sınıfta rol model olması yeterlidir.					
17	36 Öğrencilerimi asla sosyal medya hesabıma eklemem.					
18	25 Sosyal medyada yaptığım paylaşımların beğenilmesini veya paylaşılmasını hiç umursamam.					
19	31 Sosyal medyada gerektiğinde çok sert ve kaba dil kullanmaktan çekinmem.					
20	18 Sosyal medyada öğrencilerimi siyasi gruplara üye olmalarına yönlendiririm.					
21	12. Sanal ortamda bulduğum ve beni ekleyen bütün öğrencilerimi sosyal ağıma eklerim.					

22	16 Sanal ortamdaki öğrencilerle etkileşimim sınıf ortamına göre daha rahat ve esnektir.					
23	17 Sosyal medyada öğrencilerimi Sosyal gruplara üye olmalarına yönlendiririm.					
24	11 Öğrencilerin kendi özel hayatlarıyla ilgili paylaştıkları verileri (fotoğraf, video) yorumlarım.					
25	6. Günlük olaylarla ilgili haberleri sosyal medyada yorumlarım.					
26	2. Siyasal görüşümle ilgili ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.					
27	5. Günlük olaylarla ilgili haberleri sosyal medyada paylaşıyorum.					
28	7. Dini tutumumla ilgili (inancım ile ilgili) paylaşımlarda bulunurum.					
29	3. Sosyal hayatımla ilgili ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.					
30	4. Günlük hayatta yaşadığım olay ve durumları sosyal medyada paylaşmaktan hoşlanırım (Yediğim yemek, gezdiğim, gördüğüm yerler vb).					
31	8. Ailemle ilgili verileri (fotoğraf, video) sosyal medyada paylaşıyorum.					
32	1. Akademik çalışma alanımla ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.					
33	9. Öğrencilerimin ders ile aktivitelerini paylaşıyorum.					
34	10 Öğrencilerimin ders ile aktivitelerini yorumlarım.					

Seçenekler; “(1) Kesinlikle Katılmıyorum”, “(2) Katılmıyorum”, (3) Kararsızım”, “(4) Katılıyorum” ve “(5) Kesinlikle Katılıyorum” şeklinde düzenlenmiş ve puanlanmıştır.

Sinem DÜZEN SOYSAL
A.İ.B.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Öğrencisi

EK 2. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği Kullanım İzni

Ertuğrul Usta <eusta@konya.edu.tr>
Thu 3/2/2017 9:04 PM
You

□
Elbette kullanabilirsiniz. İyi çalışmalar. Sonuçtan haberdar ederseniz iyi olur.
----- Orijinal Mesaj -----
Kimden: SinEM DüZÉN <sinemduzen@hotmail.com>
Kime: eusta@konya.edu.tr
Gönderilenler: Thu, 02 Mar 2017 16:26:42 +0200 (EET)
Konu: ölçek ve puanlama kullanım izni

Hocam iyi çalışmalar,

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans öğrencisiyim. Tez çalışmam için ' Sosyal Medya Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği' ni ve puanlamasını izniniz olursa kullanmak isterim. Yardımcı olabilirsiniz çok sevinirim.

Sinem DÜZEN SOYSAL

539 693 25 35

Agah Korucu <agah.korucu@gmail.com>
Thu 3/2/2017 7:27 PM
You

□
Sinem Hocam Merhaba,
Ölçeği etik kurallar çerçevesinde tabiki kullanabilirsiniz . Bu bizi de memnun eder.
Sonuçlar hakkında bilgilendirirseniz memnun olurum.
Herhangi bir sorunuzda cep iletişim numaram 05062691327
İyi çalışmalar.

--

Yrd. Doç. Dr. Agah Tuğrul KORUCU
Öğretim Üyesi
Bilgisayar ve Öğretim Teknolojileri Eğitimi Bölümü
Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi A-Blok-124
Necmettin Erbakan Üniversitesi
Meram, Konya 42090
TÜRKİYE
Tel: 0 332 323 82 20 Dahili: 5523

EK 3. Kişisel Bilgi Formu

1. BÖLÜM

Değerli meslektaşım, Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi konusunda öğretmenlerin görüşlerini belirlemeye yönelik yapılan araştırma için düzenlenen bu bilgi toplama formunda konu ile ilgili araştırma soruları bulunmaktadır. Bu bilgi toplama aracı ile elde edilen veriler bilimsel bir çalışma dışında hiçbir amaçla kullanılmayacaktır. Formun hiçbir yerine adınızı yazmanız gerekmemektedir. Biliyorum zamanınız kısıtlı, işiniz ve sorumluluğunuz çok. Anketi doldurmak ve bana yardımcı olmak için kıymetli zamanınızdan ödün verdiğiniz için çok teşekkür ederim.

Sinem DÜZEN SOYSAL

A.İ.B.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Öğrencisi

1. **Cinsiyet:** Erkek () Kadın ()
2. **Yaşınız:** 20-30 () 31-40 () 41 + ()
3. **Mesleki Kıdem:** 1-9 yıl () 10-19 yıl () 20-29 () 30-39 yıl ()
4. **Eğitim Düzeyi:** Ön Lisans () Lisans () Lisansüstü ()
5. **Sınıf Mevcudu:** 1-25 () 26 ve üzeri ()

EK 4. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeği

No	SOSYAL MEDYA ÖĞRETMEN - ÖĞRENCİ ETKİLEŞİMİ ÖLÇEĞİ	1	2	3	4	5
1	27	Öğretmen sosyal medya da dahil her ortamda öğrencisinden sorumludur.				
2	28	Öğretmen sosyal medyada yaptığı paylaşım ve yorumlarla da öğrencisine rol model olmalıdır.				
3	29	Sosyal medya da öğrencilerimin yaptığı olumsuz paylaşımlar beni üzer.				
4	40	Öğrencilerin sosyal medyadaki arkadaşlıkları ve paylaşımları eğitim süreci açısından önemlidir.				
5	22	Öğretmen öğrencisinin sosyal medyada hareketlerini gözlemlemelidir.				
6	38	Sosyal medyada eğitim amaçlı ayrı bir hesap açmak ve öğrencileri buna eklemek mantıklıdır.				
7	30	Sosyal medyada kullandığım üslup ve dile dikkat ederim.				
8	33	Sosyal medyada olumsuz davranışlarda bulunan öğrenciyi sınıfta uyarırım.				
9	35	Sosyal medyada paylaştığım içeriklerin (fotoğraf, video, makale) öğrenciler tarafından paylaşılması ve yorumlanması beni mutlu eder.				
10	21	Eğitim sürecinin sadece okulda değil aynı zamanda sosyal medyada da olması gerektiğini savunurum.				
11	34	Öğrencilerim için sosyal medya fenomeni olmak beni mutlu eder.				
12	20	Sosyal medyada öğrencilerimin profillerini ve paylaşımlarını sık sık kontrol ederim.				
13	24.	Sosyal medyada paylaşımlarımın beğenilmesi ve paylaşılması beni memnun eder.				
14	23	Öğrencinin sosyal medyada paylaşımları öğretmeni ilgilendirmez.				
15	37	Sosyal medyanın eğitim amaçlı olarak kullanıla bilineceğini fikrine katılmıyorum.				
16	26	Öğretmenin öğrencileri için sadece sınıfta rol model olması yeterlidir.				
17	36	Öğrencilerimi asla sosyal medya hesabıma eklemem.				
18	25	Sosyal medyada yaptığım paylaşımların beğenilmesini veya paylaşılmasını hiç umursamam.				
19	31	Sosyal medyada gerektiğinde çok sert ve kaba dil kullanmaktan çekinmem.				
20	18	Sosyal medyada öğrencilerimi siyasi gruplara üye olmalarına yönlendiririm.				
21	12.	Sanal ortamda bulduğum ve beni ekleyen bütün öğrencilerimi sosyal ağıma eklerim.				
22	16	Sanal ortamdaki öğrencilerle etkileşimim sınıf ortamına göre daha rahat ve esnektir.				
23	17	Sosyal medyada öğrencilerimi Sosyal gruplara üye olmalarına yönlendiririm.				
24	11	Öğrencilerin kendi özel hayatlarıyla ilgili paylaştıkları verileri (fotoğraf, video) yorumlarım.				
25	6.	Günlük olaylarla ilgili haberleri sosyal medyada yorumlarım.				
26	2.	Siyasal görüşümle ilgili ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.				
27	5.	Günlük olaylarla ilgili haberleri sosyal medyada paylaşıyorum.				
28	7.	Dini tutumumla ilgili (inancım ile ilgili) paylaşımlarda bulunurum.				
29	3.	Sosyal hayatımla ilgili ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.				
30	4.	Günlük hayatta yaşadığım olay ve durumları sosyal medyada paylaşmaktan hoşlanırım (Yediğim yemek, gezdiğim, gördüğüm yerler vb).				
31	8.	Ailemle ilgili verileri (fotoğraf, video) sosyal medyada paylaşıyorum.				
32	1.	Akademik çalışma alanımla ilgili ile paylaşımlarda sıkça bulunurum.				
33	9.	Öğrencilerimin ders ile aktivitelerini paylaşıyorum.				
34	10	Öğrencilerimin ders ile aktivitelerini yorumlarım.				

EK 5. Nitel Görüşme Soruları

Bölüm 1.

(sorular, daha önce araştırmacı tarafından sınıf öğretmenlerine uygulanan “sosyal medyada öğretmen- öğrenci etkileşimi” ölçeğine verilen yanıtlardan alınan verilere göre hazırlanmıştır.)

	Kadın	Erkek	
Cinsiyet			
Yaş			
Kıdem(YIL)			
Sınıfınızdaki Öğrenci Sayısı			
Eğitim			Yüksek
Lisans			
Lisans			
Doktora			

Bölüm 2.

1. Öğretmenlerin, sosyal medya platformlarında öğrencileri ile etkileşimde bulunmada **kararsız** kalma nedenleri sizce neler olabilir?
2. Öğretmenlerin öğrencilerine karşı sosyal medyada paylaşımları ve öğrencilerinin paylaşımlarına yönelik kendilerini sorumlu hissetme (*öğrencilerinin hesaplarını kontrol etme, eğitim amaçlı sosyal medya platformlarını kullanma v.b.*) nedenleri sizce neler olabilir?
3. Öğretmenlerin sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanımı, öğrencilerini kendi sosyal medya hesaplarına eklememe ve öğrencilerinden sorumluluk duymaları gerekmeye ve kendi paylaşımlarının beğeni alıp almadığı ile ilgilenmeme konusunda geleneksel düşünceye **katılmama** nedenleri sizce neler olabilir?
4. Öğretmenlerin sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşiminde (*tüm öğrencilerini kendi hesaplarına ekleme, sanal ortamda sınıf ortamından daha esnek davranma ve öğrencileri sosyal guruplara üye olmaya yönlendirme, öğrencilerin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama v.b.*) izleyen (esnek) davranış göstermeye **katılmama** nedenleri sizce neler olabilir?
5. Öğretmenlerin Sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşiminde, siyasi, dini görüşlerini paylaşma ve günlük olaylarla ilgili yorum yapma konusunda **katılmama** nedenleri sizce neler olabilir?
6. Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, kendi sosyal hayatları ve aileleri ile ilgili paylaşımda bulunmada **kararsız** kalmalarının nedenleri sizce neler olabilir?

7. Öğretmenlerin sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde, kendi akademik çalışmalarını ve öğrencilerinin ders içi aktivitelerini paylaşma ve yorum yapmaya **katılma** nedenleri sizce neler olabilir?
8. Sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde **erkek** öğretmenlerin, kadın öğretmenlere göre daha **geleneksel** (*öğrencilerin paylaşımlarıyla ilgilenmeme, öğrencileri sosyal medya hesabına eklememe, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabileceği fikrine katılmama, sosyal medyada paylaşımlarının beğenilip beğenilmemesi ile ilgilenmeme*) davranmasının nedenleri sizce neler olabilir?
9. Sınıf mevcudu 25 ve altında olan öğretmenlerin, kalabalık sınıf mevcudu olan öğretmenlere göre daha fazla sosyal paylaşımında bulunmasında sizce, sınıf mevcudu faktörü neden etkili olabilir?
10. Öğretmen öğrenci etkileşiminde **yaşı küçük** olan öğretmenlerin kendisinden yaşı büyük olan öğretmenlere göre sosyal medyayı (*Sanal lider olarak, izleyen ve akademik paylaşımlarda bulunma davranışlarında*) daha fazla kullanma nedenleri neler olabilir?
11. Sosyal medyada öğretmen öğrenci etkileşiminde mesleki kıdem süresinin daha **az** olan öğretmenlerin daha fazla etkileşimde bulunma nedenleri sizce neler olabilir?
12. Öğretmenlerin mesleki kıdem süreleri **azaldıkça**, sosyal medyada öğrencilerle etkileşimde bulunmada sanal liderlik özelliğinin (*sosyal medya dahil her ortamda öğrencilerinden sorumlu olma ve hareketlerini izleme, sosyal medyada paylaşımlarının beğenilmesinden ve paylaşılmasından memnun olma*) eğitim sürecinin sosyal medyada da olabileceğini düşünme artma nedenleri sizce neler olabilir?
13. Mesleki kıdem süresi **fazla** olan öğretmenlerin, kıdem süresi daha az olan öğretmenlere göre sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde daha geleneksel (*öğrencilerin paylaşımlarıyla ilgilenmeme, öğrencileri sosyal medya hesabına eklememe, sosyal medyanın eğitim amaçlı kullanılabileceği fikrine katılmama, sosyal medyada paylaşımlarının beğenilip beğenilmemesi ile ilgilenmeme*) davranma nedenleri sizce neler olabilir?
14. Mesleki kıdem süresi daha **az** olan öğretmenlerin, kıdem süresi daha fazla olan öğretmenlere göre, sosyal medyada öğrencileri ile etkileşimde bulunurken daha fazla izleyen (esnek) öğretmen davranışı (*tüm öğrencilerini kendi hesaplarına ekleme, sanal ortamda sınıf ortamından daha esnek davranma ve öğrencileri sosyal guruplara üye olmaya yönlendirme, öğrencilerin kendi özel hayatları ile ilgili paylaşımlarını yorumlama v.b.*) gösterme nedenleri sizce neler olabilir?
15. Mesleki kıdem süresi arttıkça öğretmenlerin sosyal medyada akademik çalışmalarını ve öğrenci etkinliklerini daha az paylaşma nedenleri sizce neler olabilir?

Katkılarımızdan Dolayı Teşekkür ederim...

Sinem DÜZEN SOYSAL

A.İ.B.Ü Eğitim Bilimleri Enstitüsü

Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Öğrencisi

EK 6. AİBÜ Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu Onay

**Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kurulu**

Sinem DÜZEN SOYSAL
Abant İzzet Baysal Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Eğitim Bilimleri ABD

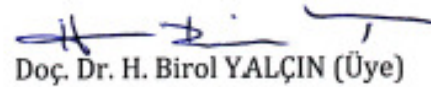
Sayın Sinem DÜZEN SOYSAL,

"Bolu İli Temel Eğitim Okullarında Çalışan Sınıf Öğretmenlerinin Sınıf Yönetimi Profilleri ve Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Değerlendirilmesi" konulu araştırmanız ile ilgili olarak Abant İzzet Baysal Üniversitesi Sosyal Bilimlerde İnsan Araştırmaları Etik Kuruluna yapmış olduğunuz başvuru (Protokol NO. 2017/308) kurulumuzun 03.01.2018 tarihli ve 2018/01 toplantısında değerlendirilerek etik olarak uygun bulunmuştur. Bilgilerinize sunarız.

Prof. Dr. Hamit COŞKUN (Başkan)

Prof. Dr. Mehmet ERYİĞİT (Üye)

Prof. Dr. Altay EREN (Üye)

Doç. Dr. H. Birol YALÇIN (Üye)

Doç. Dr. Seval ALKOY (Üye)

Doç. Dr. Abdülrah DURAKOĞLU (Üye)

Av. Zuhale Demirci (Üye)

EK 7. MEB İzin

T.C.
BOLU VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : 39307281-605.01-E.3045147
Konu : Araştırma İzni (Sinem DÜZEN
SOYSAL)

13/02/2018

VALİLİK MAKAMINA

İlgi : a) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğünün 22.08.2017 tarih ve 12607291 sayılı 2017/25 Nolu Genelgesi.
b) Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Müdürlüğünün 06.02.2018 tarihli ve E.1564 sayılı yazısı.

Abant İzzet Baysal Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı tezli yüksek lisans programı öğrencisi Sinem DÜZEN SOYSAL' ın, "Öğretmenlerin Sınıf Yönetimi Profilleri ve Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Değerlendirilmesi" konulu tez çalışmasına veri sağlamak için merkez ilçedeki resmi ilkokullarda görev yapan sınıf öğretmenlerine ölçek uygulamak istediğine dair ilgi (b) yazı ve ekleri incelenmiştir.

Söz konusu uygulamanın; Türkiye Cumhuriyeti Anayasası, Millî Eğitim Temel Kanunu ile Türk Millî Eğitiminin genel amaçlarına uygun olarak yürürlükte olan tüm yasal düzenlemelerde belirtilen ilke, esas ve amaçlara aykırılık teşkil etmeyecek şekilde, denetimi ilgili okul müdürlükleri tarafından gerçekleştirilmek üzere, eğitim öğretimin aksatılmaması kaydıyla ve ilgi (a) Genelge doğrultusunda yapılmasında herhangi bir sakınca görülmeyip uygun mütalaa edilmektedir.

Makamlarınızca da uygun görülmesi halinde olurlarınıza arz ederim.

Yusuf CENGİZ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
13/02/2018

Ahmet ATILKAN
Vali a.
Vali Yardımcısı

Ek: İlgi (b) Yazı ve Ekleri (19 sayfa)

Adres: Aktaş Mah. Şehit Güven Keskin Cad. No:8/A Merkez/BOLU
Elektronik Ağ: www.bolu.meb.gov.tr
e-posta: stratejigelistirme14@meb.gov.tr

Bilgi için: A. ZORLU - Bil. İşlet.
Tel: 0 (374) 280 14 42
Faks: 0 (374) 280 14 50

Bu evrak güvenli elektronik imza ile imzalanmıştır. <https://evraksorgu.meb.gov.tr> adresinden e81d-0452-3d02-ac69-324f kodu ile teyit edilebilir.

Ek 8. Sosyal Medyada Öğretmen- Öğrenci Etkileşimi Ölçeğinin Veri Gruplarının Normallikinin Sınanmasına İlişkin Kolmogorov-Smirnov Testine Ait Bulgular

Tests of Normality							
	Cinsiyet	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
toplamsosyalmedya	Kadın	,092	201	,000	,966	201	,000
	erkek	,096	142	,003	,974	142	,008
sanallider	Kadın	,090	201	,000	,970	201	,000
	erkek	,088	142	,009	,976	142	,015
geleneksel	Kadın	,141	201	,000	,943	201	,000
	erkek	,109	142	,000	,954	142	,000
izleyen	Kadın	,157	201	,000	,952	201	,000
	erkek	,147	142	,000	,937	142	,000
sanalaktivite	Kadın	,197	201	,000	,902	201	,000
	erkek	,128	142	,000	,930	142	,000
sosyalpay	Kadın	,171	201	,000	,926	201	,000
	erkek	,169	142	,000	,941	142	,000
akademik	Kadın	,133	201	,000	,946	201	,000
	erkek	,158	142	,000	,940	142	,000

Tests of Normality							
	Kıdem	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
toplamsosyalmedya	1-9	,202	67	,000	,937	67	,002
	10-19	,104	156	,000	,972	156	,003
	20-29	,100	105	,011	,914	105	,000
	30-39	,183	14	,200	,926	14	,269
sanallider	1-9	,103	67	,078	,966	67	,067
	10-19	,096	156	,001	,979	156	,020
	20-29	,123	105	,000	,918	105	,000
	30-39	,168	14	,200	,928	14	,289
geleneksel	1-9	,110	67	,044	,952	67	,012
	10-19	,153	156	,000	,927	156	,000
	20-29	,085	105	,060	,960	105	,003
	30-39	,191	14	,175	,922	14	,238
izleyen	1-9	,166	67	,000	,946	67	,006
	10-19	,186	156	,000	,931	156	,000
	20-29	,122	105	,001	,946	105	,000
	30-39	,185	14	,200	,910	14	,157
sanalaktivite	1-9	,204	67	,000	,853	67	,000
	10-19	,168	156	,000	,896	156	,000
	20-29	,102	105	,009	,945	105	,000
	30-39	,232	14	,039	,939	14	,408
sosyalpay	1-9	,191	67	,000	,913	67	,000
	10-19	,208	156	,000	,912	156	,000
	20-29	,153	105	,000	,945	105	,000
	30-39	,144	14	,200	,933	14	,340
akademik	1-9	,114	67	,030	,937	67	,002
	10-19	,154	156	,000	,931	156	,000
	20-29	,156	105	,000	,940	105	,000
	30-39	,195	14	,153	,906	14	,137

Tests of Normality

	yaş	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
toplamsosyalmedya	20-30	,297	34	,000	,823	34	,000
	31-40	,078	160	,020	,973	160	,003
	41-	,087	151	,007	,946	151	,000
sanallider	20-30	,128	34	,171	,952	34	,137
	31-40	,086	160	,005	,979	160	,014
	41-	,094	151	,002	,954	151	,000
geleneksel	20-30	,204	34	,001	,920	34	,016
	31-40	,156	160	,000	,926	160	,000
	41-	,083	151	,013	,953	151	,000
izleyen	20-30	,207	34	,001	,906	34	,007
	31-40	,182	160	,000	,942	160	,000
	41-	,120	151	,000	,947	151	,000
sanalaktivite	20-30	,236	34	,000	,782	34	,000
	31-40	,179	160	,000	,893	160	,000
	41-	,107	151	,000	,944	151	,000
sosyalpay	20-30	,194	34	,002	,929	34	,029
	31-40	,188	160	,000	,915	160	,000
	41-	,162	151	,000	,941	151	,000
akademik	20-30	,126	34	,187	,945	34	,090
	31-40	,146	160	,000	,935	160	,000
	41-	,163	151	,000	,947	151	,000

	Eğitim	Kolmogorov-Smirnov ^a			Çarpıklık	Basıklık
		Statistic	df	Sig.		
toplamsosyalmedya	lisans	,097	321	,000	,020	1,337
	yüksek lisans	,164	24	,096	,697	,179
sanallider	lisans	,081	321	,000	-,463	1,042
	yüksek lisans	,165	24	,089	,259	-,331
geleneksel	lisans	,104	321	,000	,616	-,095
	yüksek lisans	,204	24	,011	,917	,267
izleyen	lisans	,150	321	,000	-,177	-,481
	yüksek lisans	,191	24	,024	-,185	-1,524
sanalaktivite	lisans	,149	321	,000	,781	-,069
	yüksek lisans	,231	24	,002	1,356	1,446
sosyalpay	lisans	,181	321	,000	,044	-1,250
	yüksek lisans	,193	24	,021	,571	-,533
akademik	lisans	,134	321	,000	,446	-,546
	yüksek lisans	,154	24	,146	-,012	-,670

Tests of Normality

	SınıfMevcud u	Kolmogorov-Smirnov ^a			Shapiro-Wilk		
		Statistic	df	Sig.	Statistic	df	Sig.
toplamsosyalmedya	1-25	,111	58	,073	,966	58	,099
	26-	,100	287	,000	,969	287	,000
sanallider	1-25	,150	58	,002	,946	58	,012
	26-	,064	287	,006	,983	287	,001
geleneksel	1-25	,120	58	,037	,920	58	,001
	26-	,110	287	,000	,948	287	,000
izleyen	1-25	,165	58	,000	,901	58	,000
	26-	,157	287	,000	,954	287	,000
sanalaktivite	1-25	,127	58	,021	,925	58	,002
	26-	,157	287	,000	,908	287	,000
sosyalpay	1-25	,207	58	,000	,906	58	,000
	26-	,164	287	,000	,926	287	,000
akademik	1-25	,103	58	,191	,953	58	,026
	26-	,140	287	,000	,942	287	,000

EK 9. Ölçek ve Alt Boyutların Madde Frekans Değerleri

Tablo: Ölçekler ve alt boyutların madde frekans dağılımları

Faktör	No	Kesinlikle Katılmıyorum		Katılmıyorum		Kararsızım		Katılıyorum		Kesinlikle Katılıyorum	
		<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%	<i>f</i>	%
Sanal Lider	1	32	9,2	107	30,7	25	7,2	95	27,3	89	25,6
	2	5	1,4	11	3,2	5	1,4	154	44,3	173	49,7
	3	78	22,4	11	3,2	6	1,7	70	20,1	183	52,6
	4	4	1,1	7	2,0	98	28,2	113	32,5	126	36,2
	5	13	3,7	34	9,8	40	11,5	149	42,8	112	32,2
	6	29	8,3	140	40,2	30	8,6	46	13,2	103	29,6
	7	4	1,1	11	3,2	9	2,6	66	19,0	258	74,1
	8	39	11,2	119	34,2	58	16,7	60	17,2	72	20,7
	9	25	7,2	46	13,2	35	10,1	157	45,1	85	24,4
	10	38	10,9	18	5,2	40	11,5	184	52,9	68	19,5
	11	77	22,1	58	16,7	123	35,3	60	17,2	30	8,6
	12	39	11,2	91	26,1	28	8,0	153	44,0	37	10,6
	13	35	10,1	40	11,5	37	10,6	176	50,6	60	17,2
Geleneksel Öğretmen	14	70	20,1	148	42,5	51	14,7	41	11,8	38	10,9
	15	114	32,8	157	45,1	38	10,9	24	6,9	15	4,3
	16	213	61,2	80	23,0	19	5,5	15	4,3	20	5,7
	17	136	39,1	87	25,0	53	15,2	31	8,9	41	11,8
	18	156	44,8	69	19,8	64	18,4	52	14,9	7	2,0
	19	232	66,7	66	19,0	30	8,6	15	4,3	5	1,4
	20	208	59,8	84	24,1	37	10,6	16	4,6	3	,9
İzleyen (esnek) Öğretmen	21	78	22,4	68	19,5	76	21,8	98	28,2	28	8,0
	23	77	22,1	54	15,5	94	27,0	90	25,9	33	9,5
	24	99	28,4	75	21,6	55	15,8	87	25,0	32	9,2
	25	113	32,5	86	24,7	68	19,5	52	14,9	29	8,3
Sanal Aktiflik	26	172	49,4	94	27,0	43	12,4	30	8,6	9	2,6
	27	112	32,2	54	15,5	98	28,2	50	14,4	33	9,5
	28	151	43,4	85	24,4	37	10,6	66	19,0	8	2,3
	29	57	16,4	88	25,3	45	12,9	102	29,3	56	16,1
Sosyal Paylaşıcılık	30	84	24,1	55	15,8	54	15,5	90	25,9	65	18,7
	31	47	13,5	56	16,1	93	26,7	104	29,9	48	13,8
	32	48	13,8	57	16,4	61	17,5	115	33,0	67	19,3
Akademik Paylaşıcılık	33	85	24,4	74	21,3	45	12,9	100	28,7	44	12,6
	34	117	33,6	82	23,6	50	14,4	45	12,9	54	15,5

Ek 10. Tutanak**TUTANAK**

Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı II. öğretim tezli yüksek lisans programı öğrencisi Sinem DÜZEN SOYSAL'ın 03.05.2019 tarihinde yapılan tez savunmasında “Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşiminin Değerlendirilmesi” tez başlığının “Sınıf Öğretmenlerinin Sosyal Medyada Öğretmen-Öğrenci Etkileşimine Yönelik Görüşleri” olarak değiştirilmesinin uygun olduğuna. (03.05.2019)

Prof. Dr. Şenay SEZGİN NARTGÜN

Tez Danışmanı

Prof. Dr. Türkan ARGON

Üye

Doç. Dr. Cevat ELMA

Üye

Ek 11. Öz Geçmiş**Kişisel Bilgiler**

Adı Soyadı : Sinem DÜZEN SOYSAL
Doğum Yeri ve Yılı : BOLU / 1982
Adres : Karaçayır mah. Has Sok. Orkide Sit- Merkez / Bolu
İletişim Adresi : sinemduzen@hotmail.com
Yabancı Dil : İngilizce

Öğrenim Durumu

İlköğretim : Sakarya İlkokulu / Bolu - 1994
Ortaokul : 50. Yıl Orta Okulu / Bolu - 1997
Ortaöğretim : Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi / Bolu- 2001
Lisans : Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Resim - İş Öğretmenliği - 2005
Yüksek Lisans : Abant İzzet Baysal Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı - 2019

Çalışma Yaşamı

2014-2015 : Kadışehri Ortaokulu – Yozgat / Görsel Sanatlar Öğretmeni
2015 - 2016 : Göynük Ortaokulu – Bolu / Görsel Sanatlar Öğretmeni
2016 - 2017 : Mudurnu Çok Programlı Lisesi – Bolu / Müdür Yardımcısı
2018 - ... : Esentepe Ortaokulu – Bolu / Görsel Sanatlar Öğretmeni